

Virovitičko-podravska županija

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2029. GODINE

Virovitica, listopad 2025. godine

Dokument izradio:

ESG Insight d.o.o.

Stonska ulica 7, HR-10000 Zagreb

OIB: 02955247750

IBAN: HR2124840081135229383

BIC: RZBHHR2X

E. velimir.kokot@esg.hr

E. info@esg.hr

Verzija dokumenta:

V.2

Datum:

Listopad, 2025.

SADRŽAJ:

1	UVOD	1
2	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2023.-2028. GODINE	3
	2.1 Načela i red prvenstva (hijerarhija) gospodarenja otpadom	3
	2.2 Ciljevi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. godine	4
	2.3 Obveza izrade i sadržaj Plana gospodarenja otpadom županije	7
3	OSNOVNI PODACI O VIROVITIČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI	9
4	ANALIZA STANJA U GOSPODARENJU OTPADOM	12
	4.1 Ukupne količine nastalog otpada u Virovitičko-podravskoj županiji	14
	4.1.1 Opasan otpad	18
	4.2 Vrste i količine odvojeno sakupljenog otpada	20
	4.2.1 Odvojeno sakupljene količine i vrste komunalnog otpada	20
	4.2.2 Miješani komunalni otpad	21
	4.2.3 Biorazgradivi komunalni otpad	23
	4.2.4 Posebne kategorije otpada	25
	4.2.5 Gospodarenje nastalim komunalnim otpadom na području VPŽ	33
5	PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	35
	5.1 Reciklažna dvorišta	35
	5.2 Građevine za biološku obradu otpada	37
	5.3 Vozila i oprema za odvojeno sakupljanje biootpada	38
	5.4 Ostale građevine za materijalnu i energetska uporabu otpada	39
	5.4.1 Sortirnice	39
	5.4.2 Postrojenja za uporabu građevnog otpada	40
	5.4.3 Građevina namijenjena gospodarenju otpadom-privremeno skladištenje otpada	40
	5.4.4 Objekt za privremeno skladištenje i mehaničko razvrstavanje neopasnog otpada	40
	5.5 Centar za gospodarenje otpadom Šagulje	40
	5.5.1 Pretovarna stanica	41
6	PODACI O STATUSU SANACIJE ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	42
	6.1 Odlagališta neopasnog otpada	42
	6.1.1 Pregled podataka o odlaganju i odlagalištima otpada za 2023. godinu	43
	6.2 Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju	44
7	PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI	51
8	OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM	61
	8.1 Ostvarivanje ciljeva	62
9	MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	68
10	MJERE PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA	73

11	MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OPASNOG KOMUNALNOG OTPADA, OTPADNOG PAPIRA I KARTONA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE GLOMAZNOG OTPADA	85
12	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	87
	12.1 Procjena nužnih investicija i drugih finacijskih sredstava te njihovi potencijalni izvori ...	89
	12.2 Pregled izvora financiranja	91
13	POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	94
14	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	95
15	Prilozi	101
	15.1 Prilog 1: Mjere ublažavanja klimatskih promjena	101
	15.2 Prilog 2: Mjere ublažavanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže prilikom provedbe ciljeva PGO VPŽ za razdoblje 2024. – 2029.	104
16	POPIS KRATICA	109

POPIS SLIKA:

Slika 1: Položaj Virovitičko-podravske županije na karti Republike Hrvatske (Izvor: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske)	9
Slika 2: Teritorijalna raspodjela JLS na području Virovitičko-podravske županije (Izvor: Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša u Virovitičko-podravskoj županiji (2006.), Plan gospodarenja otpadom VPŽ)	10
Slika 3: Ukupne količine nastalog komunalnog otpada u VPŽ, 2019.-2023., (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	15
Slika 4: Količina ukupno nastalog komunalnog otpada po glavi stanovnika u VPŽ, 2019.-2023., (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	16
Slika 5: Količine otpada sakupljene u okviru javne usluge s dodatno utvrđenim i procijenjenim količinama u razdoblju od 2018.-2023. godine (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	17
Slika 6: Stopa odvojenog sakupljanja KO u 2023. godini po JLS na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	18
Slika 7: Udio odvojeno sakupljenog KO u VPŽ u 2023. godini (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	21
Slika 8: Količine odvojeno sakupljenog biootpada na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	25
Slika 9: Procijenjena stopa oporabe KO na području VPŽ (Izvor: MZOZT; Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	34
Slika 10: Prikaz obuhvata RCGO Šagulje	41
Slika 11: Gradsko odlagalište otpada Virovitica (Izvor: https://flora-vtc.hr/djelatnost/gospodarenje-odlagalistem/)	42

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Ciljevi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (2023.-2028.)	4
Tablica 3: Komunalna društva i ostale tvrtke koje obavljaju djelatnost sakupljanja otpada na području VPŽ	12
Tablica 3: Količine nastalog komunalnog otpada iz turizma i broj noćenja turista na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	16
Tablica 4: Nastali opasni otpad po grupama na području VPŽ (Izvor: VPŽ)	19
Tablica 5: Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u JLS s područja VPŽ u 2023. godini (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu)	20
Tablica 6: Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u RH iz 2015. godine (Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu)	22
Tablica 7: Nastali i odloženi biorazgradivi komunalni otpad na području VPŽ za razdoblje 2018.-2023. godine	23
Tablica 8: Masa ukupno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iz KO u organizaciji JLS (Izvor: Izvješća o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom za pojedinu godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	26
Tablica 9: Ukupno sakupljene količine otpadnih ulja na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Pregled podataka o gospodarenju otpadnim uljima)	28

Tablica 10: Ukupno sakupljene količine otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Pregled podataka o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, Obrada: ESG Insight d.o.o.).....	29
Tablica 11: Podaci o količinama građevnog otpada nastalim na području VPŽ (Izvor: Registar onečišćavanja okoliša – obrazac NO i OZO, Izvješća o gospodarenju građevnim otpadom, Obrada: ESG Insight d.o.o.).....	31
Tablica 12: Podaci o prijavljenim količinama otpada koji sadrži azbest u VPŽ (Izvor: MZOZT, Registar onečišćavanja okoliša)	32
Tablica 13: Količine odloženog otpada koji sadrži azbest na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o gospodarenju građevnim otpadom, Obrada: ESG Insight d.o.o.).....	32
Tablica 14: Količine nastalog, oporabljenog i odloženog KO na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)	33
Tablica 15: Broj potrebnih reciklažnih i/ili mobilnih reciklažnih dvorišta sukladno ZGO	35
Tablica 16: Popis reciklažnih dvorišta na području VPŽ sukladno evidenciji reciklažnih dvorišta na stranicama MZOZT (prostup: 29.07.)	36
Tablica 17: Broj stanovnika po JLS i postojeći broj RD/MRD	36
Tablica 18: Pregled podataka o odlagalištima na području VPŽ (ISGO, 2023.)	44
Tablica 19: Prikaz lokacija onečišćenih otpadom u 2023. godini	45
Tablica 20: Provedene aktivnosti na području VPŽ u razdoblju od 2022. – 2025.	52
Tablica 21: Status ostvarenja ciljeva gospodarenja otpadom iz ZGO-a	63
Tablica 22: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 1 – nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	77
Tablica 23: Mjere iz Plana za ostvarivanje ciljeva posebnih kategorija otpada, a čiji nositelj i/ili sunositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	81
Tablica 24: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 11 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	82
Tablica 25: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 12 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	83
Tablica 26: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 13 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	84
Tablica 27: Popis mjera za odvojeno prikupljanje opasnog komunalnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla i plastike te glomaznog otpada	85
Tablica 28: Procjena potrebnih objekata za gospodarenje otpadom i kapaciteti, procjena ulaganja, potencijalni izvori financiranja te predviđeni rok provedbe	91
Tablica 29: Popis projekata važnih za provedbu Plana gospodarenja otpadom	94
Tablica 30: Mjere i pripadne aktivnosti za provedbu Programa sprječavanja nastanka otpada za razdoblje do 2028. godine na području VPŽ	96
Tablica 31: Popis kratica korištenih u Planu gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravске županije.....	109

1 UVOD

Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 84/21 i 142/23) (dalje u tekstu: ZGO) propisuju se mjere kako bi se zaštitio okoliš i ljudsko zdravlje na način da se spriječi ili smanji nastanak otpada, smanje negativni učinci nastanka otpada te se propisuju mjere gospodarenja otpadom. Kroz smanjenje ukupnih učinaka uporabe sirovina te njihovom učinkovitijom uporabom, povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata stvara se put ka prelasku na kružno gospodarstvo čime se osigurava dugoročna konkurentnost Republike Hrvatske i Europske unije.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe uključujući razvrstavanje i zbrinjavanja otpada, uključujući nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama na kojima se zbrinjavao otpad te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom i posrednik u gospodarenju otpadom.

ZGO-om se uređuje sustav gospodarenja otpadom, red prvenstva gospodarenja otpadom, njegova načela, ciljevi te način gospodarenja otpadom, planski dokumenti, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom te ostali poslovi povezani s gospodarenjem otpadom, a sve s ciljem prelaska na kružno gospodarstvo u kojem se vrijednost proizvoda, materijala i resursa želi zadržati što je dulje moguće, a stvaranje otpada svesti na najmanju moguću mjeru.

Preduvjeti za prijelaz na kružno gospodarstvo čiji je cilj očuvati vrijednosti proizvoda i resursa u gospodarstvu uz stvaranje minimalne količine otpada ostvareni su kroz implementaciju Akcijskog plana EU-a za kružno gospodarstvo, „Zatvaranje petlje – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo“ objavljenog 2015. godine te „Akcijskim planom za čišću i konkurentniju Europu“ iz 2020. godine. Kao rezultat akcijskog plana proizlazi usvajanje „paketa o otpadu“, tj. usvajanje četiri nove Direktive o otpadu navedene u nastavku:

- Direktiva (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi,
- Direktiva (EU) 2018/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada,
- Direktiva (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu,
- Direktiva (EU) 2018/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu.

Navedenim direktivama prihvaćeni su zahtjevniji ciljevi za odvajanje i recikliranje te konačno odlaganje otpada do 2035. godine. Hrvatsko nacionalno zakonodavstvo je s navedenim direktivama usklađeno kroz ZGO.

Jedan od planskih dokumenata ZGO-a ističe se Plan gospodarenja otpadom jedinica područne (regionalne) samouprave. Donošenje Plana na svom su području dužna predložiti izvršna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, a njegov sadržaj propisan je Dodatkom VI. ZGO-a.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.) koji je na snazi bio prije donošenja ZGO-a, nadležnost donošenja Planova gospodarenja otpadom bila je na jedinicama lokalne samouprave. Iste su svake godine za prethodnu godinu bile dužne nadležnom tijelu Virovitičko-podravske županije (dalje u tekstu: VPŽ) dostaviti svoja Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koja je nakon dostave, nadležno tijelo Županije objedinilo, i do 31. svibnja tekuće godine bilo dužno dostaviti nadležnom ministarstvu. Navedena mjera, nakon stupanja na snagu ZGO-a člankom 173. propisana je za 2021., 2022. i 2023. godinu.

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom na području VPŽ za 2023. godinu pripremio je i izradio Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove VPŽ u suradnji s jedinicama lokalne samouprave koje su Županiji dostavile izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za prethodnu godinu. Godišnje Izvješće sadrži osnovne podatke o sustavu gospodarenja otpadom u VPŽ, pregled načela, reda prvenstva i ciljeva gospodarenja otpadom, i opis obveza u gospodarenju otpadom koje su Zakonom stavljene u nadležnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, aktivnosti na provedbi mjera iz Plana gospodarenja otpadom u 2023. godini na području Županije, uključujući i aktivnosti vezane za pregled stanja na odlagalištima s poduzetim mjerama na njihovoj sanaciji.

Godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području VPŽ za 2023. godinu poslužilo je kao podloga za izradu novog Plana gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravske županije za razdoblje do 2028. godine, uz nadopunu određenih podataka vezanih na količine otpada iz Izvješća o gospodarenju komunalnim otpadom za pojedinu godinu te iz Izvješća o pojedinim posebnim kategorijama otpada koja na svojim stranicama objavljuje Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (dalje u tekstu: MZOZT).

Planom gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije obuhvaćeno je 16 jedinica lokalne samouprave, i to: gradovi Orahovica, Slatina, Virovitica i općine Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin, Zdenci.

2 PLAN GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2023.-2028. GODINE

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. godine („Narodne novine“ br. 84/23., dalje u tekstu: PGO RH) izrađen je prema ZGO-u u kojem je propisan njegov detaljan sadržaj. Donosi se kao krovni nacionalni planski dokument kojim se sustav gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske (dalje u tekstu: RH) usklađuje s novim ciljevima i politikama u gospodarenju otpadom do 2035. godine temeljem kojih se uređuje i planira daljnji razvoj sustava gospodarenja otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2028. godine određuju se mjere za sprječavanje nastanka otpada, mjere kojima se unaprjeđuje sustav gospodarenja komunalnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, mjere sanacije lokacija koje su onečišćene otpadom te se utvrđuju ciljevi gospodarenja otpadom, određuje se obveza provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti te unaprjeđenja sustava nadzora nad gospodarenjem otpadom. Planom su propisani opći ciljevi kao što su smanjenje ukupne mase otpada koji se odlaže na odlagališta, smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš i štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

PGO RH donosi Vlada u skladu sa svrhom koja je propisana člankom 1. ZGO-a, u skladu s redom prvenstva gospodarenja otpadom, temeljnim zahtjevima gospodarenja otpadom i zahtjevima za uspostavom integrirane mreže postrojenja za obradu miješanog komunalnog otpada iz članka 87. ZGO-a. Najmanje jednom u periodu od šest godina, Vlada radi evaluaciju Plana. Nositelj izrade Plana je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, osim u dijelu koji se odnosi na sprječavanje nastajanja otpada od hrane, koji se uređuje Planom sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada od hrane RH (čiji je nositelj izrade tijelo državne uprave nadležno za poljoprivredu). Ciljevi i mjere sprječavanja nastanka otpada u Planu, u skladu su s redom prvenstva gospodarenja otpadom i svrhom gospodarenja otpadom propisanim u članku 1 Zakona, i određuju se kako bi se prekinule veze između gospodarskog rasta i utjecaja na okoliš koji su povezani s nastankom otpada.

2.1 Načela i red prvenstva (hijerarhija) gospodarenja otpadom

U gospodarenju otpadom uvažavaju se načela zaštite okoliša koja su propisana posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te kroz pravnu stečevinu Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito se gospodarenje otpadom temelji na sljedećim načelima propisanim člankom 7. ZGO-a:

1. načelo onečišćivač plaća,
2. načelo blizine,
3. načelo samodostatnosti,
4. načelo sljedivosti.

Kretanje u smjeru kružnog gospodarstva ostvaruje se primjenom reda prvenstva gospodarenja otpadom kroz odredbe ZGO-a (članak 6.) koji propisuje sljedeći red prvenstva (hijerarhija):

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. ostali postupci oporabe npr. energetska oporaba, i
5. zbrinjavanje.

Prilikom odluke između dvije mogućnosti kad se primjenjuje red prvenstva, u obzir se moraju uzeti opća načela zaštite okoliša, predostrožnost, održivost, tehnološka izvedivost i ekonomska održivost, zaštita resursa te ukupni učinci na okoliš, ljudsko zdravlje, gospodarstvo i društvo u cjelini.

2.2 Ciljevi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. godine

Ciljevi PGO RH preuzeti su iz postojećeg ZGO-a, a usmjereni su prema ostvarivanju ciljeva Europskog zelenog plana („The European Green Deal“¹) kako bi se preobrazili u pravedno i prosperitetno društvo u kojem 2050. godine neće biti neto emisija stakleničkih plinova te u kojem upotreba resursa nije povezana s gospodarskim rastom. Ciljevi PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine, a koji se implementiraju na područnoj (regionalnoj) razini kroz Plan gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije za razdoblje do 2028. godine prikazani su u Tablici 1.

Tablica 1: Ciljevi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (2023.-2028.)

Broj	Vrsta otpada	Cilj
1.	Komunalni otpad	Oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu najmanje: - 55 % mase komunalnog otpada do 2025. godine - 60 % mase komunalnog otpada do 2030. godine i - 65 % mase komunalnog otpada do 2035. godine.
		Svim dozvolama za gospodarenje otpadom u RH dopustiti, u jednoj kalendarskoj godini, odlaganje najviše 264.661 tone mase biorazgradivog komunalnog otpada (35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini)
		Količina komunalnog otpada odloženog na odlagališta otpada iznosi najviše 10 % mase ukupno proizvedenog komunalnog otpada, do 2035. godine

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0640>

		Unaprijediti sustav za skupljanje i uporabu biootpada kako bi se odvojeno sakupilo i recikliralo 36 % biootpada iz komunalnog otpada
2.	Otpadna ambalaža	Odvojeno sakupiti i uporabiti, materijalno ili energetski, najmanje 60 % ukupne mase otpadne ambalaže proizvedene na području RH. Reciklirati 55 % - 80 % ukupne mase otpadne ambalaže namijenjene materijalnoj uporabi Obraditi postupkom recikliranja najmanje mase materijala u otpadnoj ambalaži: - 60 % mase za staklo; - 60 % mase za papir i karton; - 50 % mase za metale; - 22,5 % mase za plastiku, računajući isključivo materijal koji se ponovno reciklira u plastiku; - 15 % mase za drvo. Reciklirati najmanje 65 % mase ukupne otpadne ambalaže, do 31. prosinca 2025. Do 31. prosinca 2025. obraditi postupkom recikliranja barem sljedeće mase materijala u otpadnoj ambalaži: - 50 % plastike; - 25 % drva; - 70 % nebojenih metala; - 50 % aluminija; - 70 % stakla; - 75 % papira i kartona; Reciklirati najmanje 70 % mase ukupne otpadne ambalaže, najkasnije do 31. prosinca 2030. Do 31. prosinca 2030. obraditi postupkom recikliranja barem sljedeće mase materijala u otpadnoj ambalaži: - 55 % plastike; - 30 % drva; - 80 % nebojenih metala; - 60 % aluminija; - 75 % stakla; - 85 % papira i kartona.
3.	Otpadni plastični proizvodi za jednokratnu uporabu	Do 2025. godine osigurati odvojeno skupljanje radi recikliranja, količine boca za piće (do 3L, uključujući njihove čepove i poklopce) koje su izrađene od polietilen tereftalata kao glavne komponente („PET boce“), 77 % mase stavljenih na tržište u godini, a do 2029. godine 90 %. Od 2025. godine osigurati da „PET boce“ sadrže najmanje 25 % reciklirane plastike, izračunate kao prosjek za sve PET boce stavljene na tržište u RH; a

		od 2030. godine udio reciklirane plastike od najmanje 30 %. Postići mjerljivo kvantitativno smanjenje potrošnje plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu (čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, spremnici za hranu, tj. posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane) do 2026. godine u usporedbi s 2022. godinom. Postići minimalnu godišnju stopu sakupljanja ribolovnog alata koji sadrži plastiku i koji je namijenjen recikliranju.
4.	Građevni otpad	Oporabiti recikliranjem, pripremom za ponovnu uporabu i drugim postupcima materijalne oporabe, uključujući postupak nasipavanja, kod kojih se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, najmanje 70 % mase neopasnog građevnog otpada, osim materijala iz prirode određenog ključnim brojem otpada 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03.
5.	Otpadna vozila	Na godišnjoj razini postići: - Stopu ponovne uporabe i oporabe otpadnih vozila predanih na obradu od najmanje 95 % prosječne mase otpadnog vozila, - Stopu ponovne uporabe i recikliranja otpadnih vozila predanih na obradu od najmanje 85 % prosječne mase otpadnog vozila.
6.	Otpadne baterije i akumulatori	Postići godišnju stopa odvojenog sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora najmanje 45 % od prosječne godišnje količine stavljene na tržište u protekle tri godine. Postići minimalnu učinkovitost recikliranja: (a) recikliranje 65 % prosječne mase olovno-kiselih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja olova u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova, (b) recikliranje 75 % prosječne mase nikal-kadmijevskih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja kadmija u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova, i (c) recikliranje 50 % prosječne mase ostalih otpadnih baterija i akumulatora.
7.	Otpadna električna i elektronička oprema	Postići godišnju stopu odvojenog sakupljanja otpadne električne i elektroničke opreme najmanje 65 % prosječne mase električne i elektroničke opreme stavljene na tržište u tri prethodne godine, ili 85 % EE otpada proizvedenog na teritoriju RH. Oporabiti EE otpad na godišnjoj razini najmanje:

		- 85 % ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 80 % mase sakupljene opreme za izmjenu topline ili velike opreme čija vanjska dimenzija je veća od 50 cm, - 80% ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 70 % mase sakupljenih zaslona, monitora i oprema koja sadrži zaslone površine veće od 100 cm², - 75 % ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 55 % mase sakupljene male opreme čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm ili male opreme informatičke tehnike i opreme za telekomunikacije čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm, - 80 % mase sakupljenih žarulja postupkom recikliranja.
8.	Otpadne gume	Osigurati: - Sustavno odvojeno sakupljanje otpadnih guma, - Obradu svih odvojeno sakupljenih otpadnih guma, - Recikliranje najmanje 80 % mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u kalendarskoj godini u RH.
9. Unaprijediti sustav gospodarenja svim ostalim posebnim kategorijama otpada koji nisu obuhvaćeni ciljevima 1-8		
10. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
11. Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
12. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
13. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Ostvarenjem ciljeva navedenih u **Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**, RH doprinosi kružnom gospodarstvu. Radi što lakšeg prijelaza na kružno gospodarstvo Europske unije, za ostvarenje ciljeva potrebna je velika pomoć jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog lakše provedbe propisanih mjera ZGO-a, više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu istih.

2.3 Obveza izrade i sadržaj Plana gospodarenja otpadom županije

Izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba, prema članku 111. ZGO-a, dužno je na svom području predložiti donošenje i osigurati provedbu plana gospodarenja otpadom.

Njegov sadržaj propisan je Dodatkom VI. ZGO-a. Plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba te o tome obavještava nadležno ministarstvo. Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba radi evaluaciju Plana najmanje jednom u šest

godina, a izmjenu toga Plana prema potrebi. Plan se objavljuje u službenom glasilu jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.

Dodatak VI. ZGO-a određuje sadržaj Plana gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave i grada Zagreba a koji obavezno sadrži:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
3. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
4. podatke o vrstama i količinama stvorenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. popis projekata važnih za provedbu Plana,
7. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
8. rokove i nositelje izvršenja Plana,
9. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, i
10. mjere odvojenog prikupljanja opasnog komunalnog otpada, otpadnog papira i kartona, otpadnog metala, stakla i plastike te glomaznog otpada.

Nastavno na propisani sadržaj Plana gospodarenja otpadom na području jedinice područne (regionalne) samouprave sastavljen je i ovaj Plan gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije.

3 OSNOVNI PODACI O VIROVITIČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI

Virovitičko-podravska županija na svom sjevernom dijelu graniči s Mađarskom, na zapadu s Bjelovarsko-bilogorskom i Koprivničko-križevačkom županijom, na istoku s Osječko-baranjskom županijom, a na jugu s Požeško-slavonskom županijom (Slika 1).

Slika 1: Položaj Virovitičko-podravske županije na karti Republike Hrvatske (Izvor: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske)

Virovitičko-podravska županija kao jedna od regija NUTS 3 razine, s površinom od 2.024 km² zauzima 3,58 % površine Republike Hrvatske, a teritorijalno obuhvaća područje 13 općina (Crnac, Čađavica, Čačinci, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin, Zdenci) i tri grada (Orahovica, Slatina, Virovitica) koje su prikazane na Slici 2 u nastavku. Prema konačnom popisu stanovništva Državnog zavoda za statistiku iz 2021. godine, županija ima 70.368 stanovnika, što čini 1,8 % ukupnog stanovništva RH.

Slika 2: Teritorijalna raspodjela JLS na području Virovitičko-podravске županije (Izvor: Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša u Virovitičko-podravskoj županiji (2006.), Plan gospodarenja otpadom VPŽ)

Prema objavljenim podacima DZS-a o ukupnom broju zaposlenih, sa stanjem 31.3.23. u Virovitičko-podravskoj županiji je bilo 19.160 nezaposlenih osoba, isto predstavlja smanjenje broja zaposlenih za 1,5 % u 2023. u odnosu na 2022. godinu (19.456 nezaposlenih). Promatrano po djelatnostima, najveći udio zaposlenih u pravnim osobama u Virovitičko-podravskoj županiji ima prerađivačka industrija s 25,3 %. Prema objavljenim podacima, u Virovitičko-podravskoj županiji brutoplaća u 2023. godini iznosila je 1.326 eura, a neto plaća 998 eura.

Promatrajući bruto investicije u dugotrajnu imovinu u Virovitičko-podravskoj županiji u razdoblju od 2014. do 2022. godine, prema podacima DZS-a, najveći iznos bruto investicija prema sjedištu investitora ostvaren je u 2019. godini u iznosu od 81,8 milijuna eura, od čega u novu dugo trajnu imovinu 78,7 milijuna eura, a u rabljenu 3,1 milijuna eura.

Promatrano prema poduzetnicima investitorima i iznosu investicija u Virovitičko-podravskoj županiji u 2023. godini, prema podacima FINA-e, u VPŽ-u bilo je 77 poduzetnika investitora s iznosom investicija od 33 milijuna eura. Prosječan iznos investicija po investitoru iznosio je 0,4 milijuna eura.

Najveći uvoz Virovitičko-podravске županije ostvaren je iz Njemačke, Austrije, Mađarske, Srbije, Nizozemske i Slovenije. Iz tih šest zemalja Virovitičko-podravska županija uvezla je 51 % ukupnog uvoza u 2023. godini.

Promatrano po gradovima i općinama u Virovitičko-podravskoj županiji, na području grada Virovitice radi 483 poduzetnika što čini 36,3 % od ukupno 1.330 poduzetnika u županiji, a koji su ostvarili ukupan prihod u vrijednosti od 348 milijuna eura, odnosno 37,6 % ukupnih prihoda županije. Slijedi Slatina s 236 poduzetnika,

odnosno 17,7 % svih županijskih poduzetnika i ostvarenim ukupnim prihodom u iznosu od 169 milijuna eura, odnosno 18,2 %.

4 ANALIZA STANJA U GOSPODARENJU OTPADOM

Analiza stanja prikazana u ovom dokumentu u području gospodarenja otpadom temelji se na: Izvješću o komunalnom otpadu za 2023. godinu (MZOZT), županijskim izvješćima o provedbi PGO RH na području VPŽ, podacima sadržanim u Informacijskom sustavu gospodarenja otpadom, i publikacijama iz područja otpada MZOZT-a.

Komunalni otpad je u 2023. godini na području VPŽ sakupljalo četiri komunalnih društava osnovanih od strane Jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: JLS) te šest privatnih tvrtki (Tablica 2).

Tablica 2: Komunalna društva i ostale tvrtke koje obavljaju djelatnost sakupljanja otpada na području VPŽ

Redni br.	Komunalno društvo	JLS s čijeg područja se otpad skuplja
1.	Flora VTC d.o.o., Virovitica	Gradovi Virovitica i Orahovica (EE otpad) i općine Gradina, Lukač, Suhopolje, Špišić Bukovica, Pitomača (glomazni otpad, papir i plastika)
2.	Slatina KOM d.o.o., Slatina	Grad Slatina
3.	Papuk d.o.o., Orahovica	Grad Orahovica, općine Čačinci i Zdenci
4.	Komunalno Pitomača d.o.o., Pitomača	Općina Pitomača
5.	Koncesionar Crnac-promet d.o.o., Crnac	Općina Crnac
6.	Eko-Flor Plus d.o.o.	Općine Voćin, Nova Bukovica, Čađavica, Mikleuš, Sopje
7.	Unija Nova d.o.o., Sesevski Kraljevec*	Gradovi Virovitica, Orahovica, i Slatina, općine Pitomača, Suhopolje, Čačinci, i Zdenci
8.	DS Smith Unija-papir Croatia d.o.o. Zagreb, pogon Osijek*	Grad Orahovica, Općina Pitomača (papir)
9.	Obrt Globus, Pitomača*	Općina Pitomača (obuća i odjeća)
10.	EKOCRO VISION d.o.o. Donji Miholjac*	Grad Orahovica

*Skupljači posebnih kategorija otpada (npr. tekstil, papir, plastika, i sl.)

Tvrtke Flora VTC d.o.o. i Eko-Flor plus d.o.o. na području VPŽ obavljaju djelatnost sakupljanja komunalnog otpada i posebnih kategorija otpada.

Otpad koji se sakuplja iz JLS koje se nalaze na području VPŽ, od 2017. godine odlaže se na tri odlagališta neopasnog otpada (Virovitica, Slatina, i Orahovica), dok se otpad koji sakuplja tvrtka Eko-Flor Plus d.o.o. odvozi izvan područja Županije. Gradska odlagališta otpada u Virovitici, Slatini i Orahovici trenutno su u postupku sanacije koje se provode u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: FZOEU), MZOZT te ostalim nadležnim tijelima, temeljem izdanih građevinskih dozvola.

U većini JLS na području VPŽ za odvojeno sakupljanje otpada (papir, plastika, i staklo) postavljeni su eko-otoci. Otpad sakupljen na eko-otocima zbrinjava se putem ovlaštenih sakupljača ili oporabitelja u sjedištima pojedinih JLS.

Grad Virovitica je za provođenje kućnog kompostiranja nabavio kućne kompostere, koji se dodjeljuju građanima putem Javnog poziva za dodjelu kompostera. Natječaj je i dalje aktivan do podjele svih kompostera.

Svake godine Grad Virovitica provodi izobrazno-informativne aktivnosti u svrhu povećanja svijesti građana o potrebi održivog gospodarenja otpadom. Tijekom 2024. godine proveden je likovni javni natječaj u osnovnim i srednjim školama na temu kružnog gospodarenja otpadom, dok se informiranje šire javnosti odvijalo putem radio-emisije, novinskog članka i društvenih mreža.

U 2023. godini, FZOEU i Grad Virovitica sklopili su ugovor o sufinanciranju sanacije divljeg odlagališta u Golom Brdu, pri čemu Fond sufinancira 40 % procijenjenih i opravdanih troškova, radovi su se realizirali početkom 2024. godine.

Grad Orahovica je i u 2023. godini nastavio podjelu spremnika za kućno kompostiranje temeljem javnog poziva. Komposteru su nabavljeni sufinanciranjem FZOEU. U 2023. godini komunalno poduzeće Papuk d.o.o. je nabavilo dodatno specijalizirano vozilo za odvojeno prikupljanje otpada.

Komunalna tvrtka Slatina kom. d.o.o. tijekom svibnja i lipnja 2023. provela je akciju sakupljanja glomaznog otpada postavljanjem spremnika na pojedinim lokacijama na javnim površinama. U razdoblju od 03.05. – 23.05.2023., spremnici su bili postavljeni na lokaciji u gradu Slatini, a od 05.09. – 20.09.2023. u prigradskim naseljima.

Na području Slatine i prigradskih naselja redovito se provodi odvojeno prikupljanje posebnih vrsta otpada, po načelu "vrata do vrata". Po preuzimanju dvokomornog vozila za prikupljanje odvojenog otpada i podjele namjenskih spremnika: PLAVI (papir/karton), ŽUTI (plastika) i SMEDI (biootpad), odvoz posebnih vrsta otpada je organiziran jednom mjesečno pražnjenjem spremnika u svim dijelovima grada i prigradskih naselja. Metalna ambalaža, staklena ambalaža i tekstil odvoze se putem vrećica, svaki drugi mjesec.

U prosincu, Općina Čačinci nabavila je 850 plavih spremnika za odvojeno prikupljanje papira koji su zamijenili plave vrećice. U drugoj polovici prosinca, podijeljeno je 850 žutih spremnika koji su zamijenili žute vrećice. Odvoz ovog tipa otpada provodi se jednom mjesečno, a o terminu odvoza obavještavaju se građani putem letaka i na mrežnim stranicama općine Čačinci i komunalnog poduzeća Papuk.

U Općini Voćin se glomazni otpad iz kućanstva odvozi dva puta godišnje. Postavljanje tzv. "zelenih otoka" sa spremnicima različitih boja planirano je u tri veća naselja Voćin, Čeralije i Hum, a prema potrebi i na drugim lokacijama. Projekt je planiran uz sufinanciranje FZOEU.

Na području Općine Zdenci, od studenog 2022. godine, papir, karton i plastika se prikupljaju na kućnom pragu putem dodijeljenih spremnika. Staklo se prikuplja putem spremnika koji su postavljeni na pojedinim dijelovima javnih površina. Biorazgradivi otpad se ne prikuplja odvojeno. S obzirom da je područje Općine Zdenci ruralno, većina proizvedenog biorazgradivog otpada završava kao hrana za domaće životinje ili kompost.

Općina Gradina je za potrebe svojih mještana kupila komposter za biootpad.

Na području Općine Čađavica, Odlukom Općinskog Vijeća, određena je lokacija za reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Glomazni otpad se zbrinjava redovitim organiziranim odvozom, dinamikom koju određuju komunalna trgovačka društva.

Građevinski otpad na području VPŽ zbrinjava se na dvije lokacije i to na:

- Gradskom odlagalištu u Virovitici, i
- odlagalištu otpada Tuk u Orahovici.

4.1 Ukupne količine nastalog otpada u Virovitičko-podravskoj županiji

Prikazane ukupne količine komunalnog otpada (opasnog i neopasnog) u VPŽ preuzete su iz javno objavljenih, službenih Izvješća o komunalnom otpadu za pojedinu godinu, iz Izvješća o pojedinim posebnim kategorijama otpada koje objavljuje MZOZT na svojim mrežnim stranicama te iz Registra onečišćavanja otpada.

Podaci iz Izvješća o komunalnom otpadu svojim najvećim dijelom izrađena su temeljem podataka koje u bazu Registar onečišćavanja okoliša prijavljuju:

- davatelji javne usluge putem obrasca sakupljanja otpada (SO-1),
- obrađivači otpada putem obrasca uporaba/zbrinjavanje otpada (OZO),
- reciklažna dvorišta i trgovci otpada na malo putem obrazaca sakupljanja otpada (SO-3).

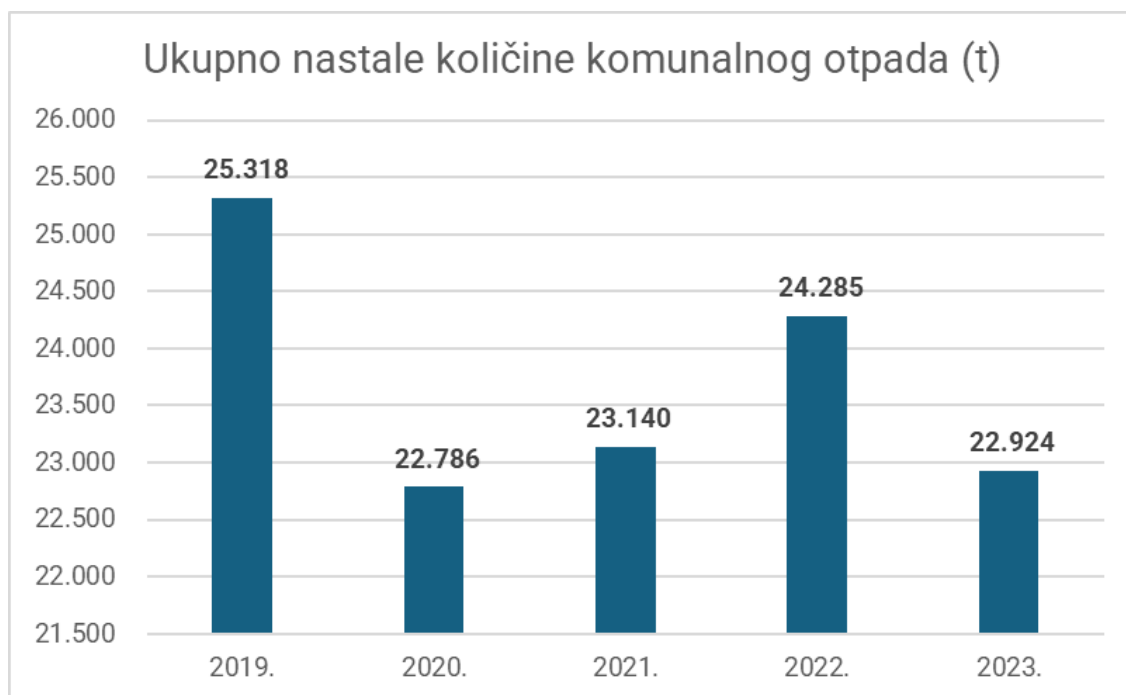
Za dio prikazanih podataka u Izvješćima o komunalnom otpadu, radi se i procjena količina (za dio stanovništva koji nije obuhvaćen organiziranim sakupljanjem).

Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada na području VPŽ u 2023. godini iznosio je 100 %.

Prema ZGO-u, komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva, ali ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede,

šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad.

Slika 3 daje pregled ukupnih količina nastalog komunalnog otpada na području VPŽ od 2019. do 2023. godine. Ukupne količine procijenjene su uzimajući u obzir dodatno utvrđene količine koje su pribrojene sakupljenim količinama komunalnog otpada u okviru javne usluge, putem spremnika postavljenih na javnim površinama, putem trgovine na malo i kroz sustav povratne naknade u reciklažnim dvorištima, pri čemu je u obzir uziman udio Županije u prijavljenom KO kroz SO-1 i SO-3 obrasce.

Slika 3: Ukupne količine nastalog komunalnog otpada u VPŽ, 2019.-2023., (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Na Slici 3, može se primijetiti trend rasta ukupnih količina nastalog komunalnog otpada za prikazano razdoblje od 2019. do 2023. godine, pri čemu je najveća količina nastalog KO u prikazanom razdoblju zabilježena u 2019. godini.

Smanjenje količina ukupno nastalog komunalnog otpada u 2020. godini može se pripisati pandemiji COVID-19 koja je uzrokovala smanjeno kretanje ljudi pa tako i nastajanje otpada pogotovo u uslužnom sektoru (ugostiteljski objekti, broj turističkih noćenja i sl.).

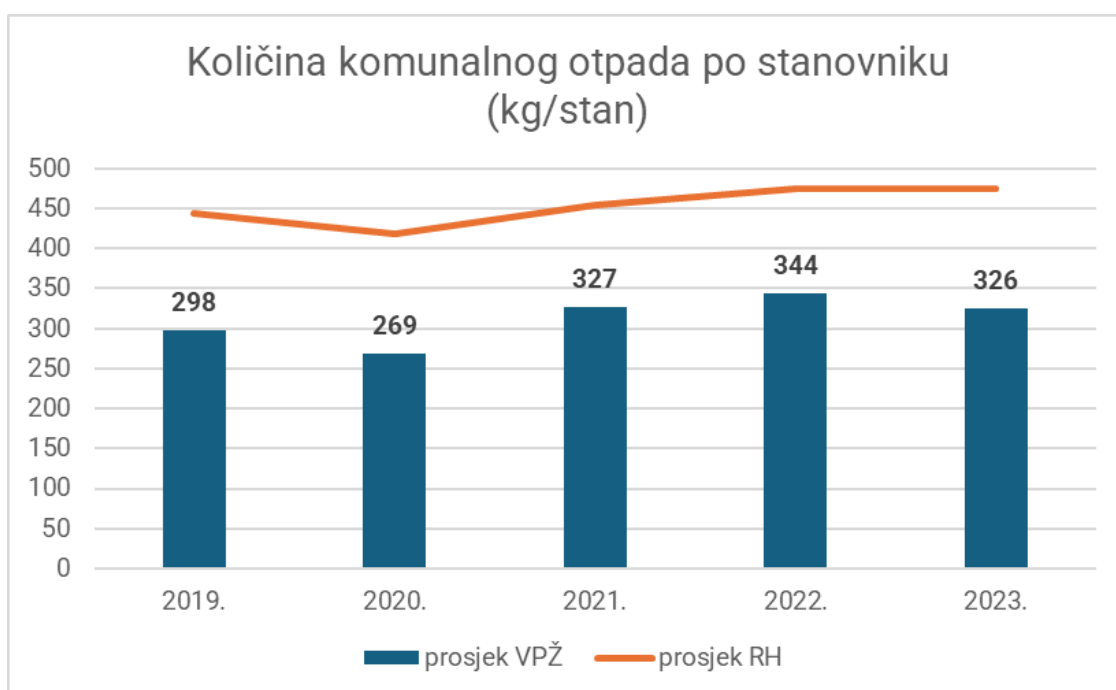
Trend porasta ukupnih količina komunalnog otpada prati trend komunalnog otpada po glavi stanovnika na području VPŽ (Slika 4). Veće količine otpada po glavi stanovnika u 2021. i 2022. godini u odnosu na prethodne godine mogu se objasniti točnijim brojem stanovnika u 2021. godini, s obzirom da su za količine otpada po glavi stanovnika u tim godinama korišteni prvi rezultati popisa stanovništva iz 2021. godine (Državni zavod za statistiku) koji daju točnije rezultate od onih iz prethodnih godina u kojima je korištena procjena stanovnika prema EUROSTAT-u. Bitno je napomenuti kako u ukupnim količinama nastalog komunalnog otpada, izuzev 2020. godinu (utjecaj pandemije COVID-19), otpad iz turizma zauzima udio od 0,11-0,18% (Tablica 3).

U 2023. godini je ukupno nastala količina komunalnog otpada za otprilike 6 % manja u odnosu na 2022. godinu.

Prosječna količina komunalnog otpada po stanovniku u 2023. godini:

- Europska unija (EU prosjek): 511 kg po stanovniku ².
- Hrvatska (nacionalni prosjek): 474 kg po stanovniku
- Virovitičko-podravska županija: 326 kg po stanovniku

Ovi podaci pokazuju da Hrvatska i dalje proizvodi manje otpada po stanovniku u odnosu na EU prosjek, dok Virovitičko-podravska županija ima čak 31 % manje otpada po stanovniku od nacionalnog prosjeka.

Slika 4: Količina ukupno nastalog komunalnog otpada po glavi stanovnika u VPŽ, 2019.-2023., (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

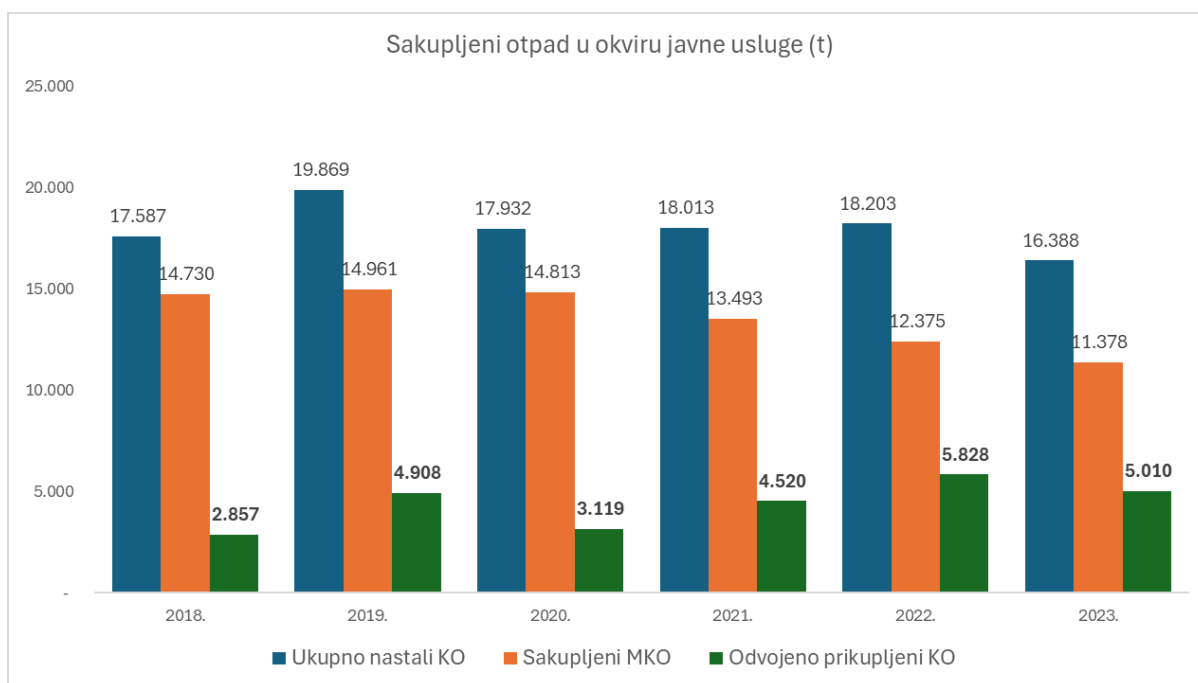
Tablica 3: Količine nastalog komunalnog otpada iz turizma i broj noćenja turista na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Broj noćenja turista	Količina KO iz turizma (t)	Ukupno nastali KO (t)	Udio u ukupnom KO (%)
2019.	38.196	43	25.318	0,17
2020.	20.878	18	22.786	0,08
2021.	34.289	31	23.140	0,13
2022.	38.675	36	24.285	0,15
2023.	38.833	35	22.924	0,15

² [Municipal waste statistics - Statistics Explained \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&code=sdg-11-6-2&plugin=1)

Najveće količine komunalnog otpada iz turizma zabilježene su 2019. godine, kada je evidentirano 171.505 tona otpada iz turističkih aktivnosti. U 2020. godini, zbog utjecaja pandemije COVID-19 i smanjenog broja turističkih dolazaka, količina otpada iz turizma značajno je pala na 83.794 tone, što je znatno ispod prosjeka prethodnih godina, dok je u Virovitičko-podravskoj županiji u 2023. godini zabilježeno 35 tona otpada iz turizma, što čini svega 0,15 % ukupno nastalog komunalnog otpada u županiji.

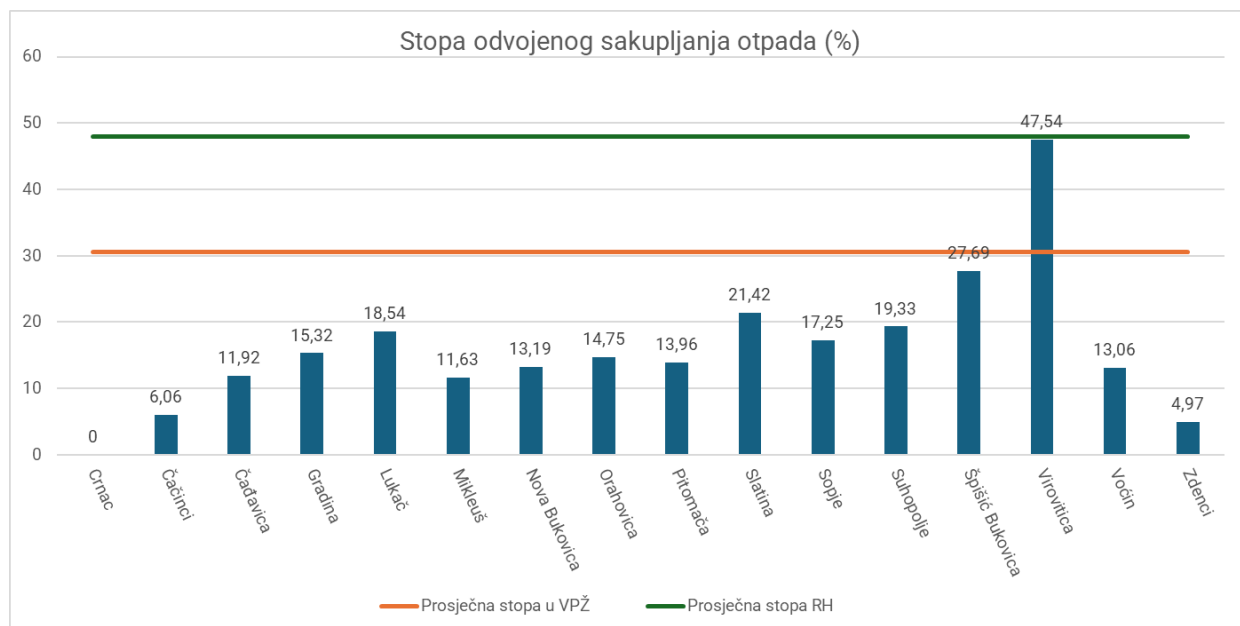
Količine otpada sakupljene u okviru javne usluge prikazane su na Slici 5, a obuhvaćaju količine s iskazanim dodatno utvrđenim i procijenjenim količinama u godini, i nešto su niže od ukupnih količina nastalog komunalnog otpada prikazanih na Slici 3. Osim količina komunalnog otpada sakupljenog u okviru javne usluge, na Slici 5 prikazane su ukupne količine MKO te odvojeno sakupljenog otpada u okviru javne usluge (s dodatno utvrđenim i procijenjenim količinama) na području VPŽ.

Slika 5: Količine otpada sakupljene u okviru javne usluge s dodatno utvrđenim i procijenjenim količinama u razdoblju od 2018.-2023. godine (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Udio miješanog komunalnog otpada (MKO) u ukupno nastalom komunalnom otpadu (KO) pokazuje kontinuirani trend smanjenja. Dok je 2018. godine udio MKO iznosio 84 %, u 2022. godini pao je na 68 %, što ukazuje na napredak u odvojenom prikupljanju otpada. Međutim, unatoč smanjenju, MKO i dalje čini značajan udio u ukupno nastalom otpadu, što upućuje na potrebu za dodatnim ulaganjima u edukaciju građana, intenziviranje izobrazno-informativnih aktivnosti o važnosti smanjenja otpada te sustavno unaprjeđenje infrastrukture za gospodarenje otpadom, s naglaskom na odvojeno prikupljanje i reciklažu. U 2023. godini, udio miješanog komunalnog otpada (MKO) u ukupno sakupljenom komunalnom otpadu u Virovitičko-podravskoj županiji iznosio je **69 %**, što predstavlja blagi pad u odnosu na prethodne godine, ali i dalje ukazuje na potrebu za dodatnim poboljšanjima u sustavu odvojenog prikupljanja otpada.

Stope odvojeno sakupljenog otpada po jedinicama lokalne samouprave s područja VPŽ u 2023. godini prikazane su na Slici 6.

Slika 6: Stopa odvojenog sakupljanja KO u 2023. godini po JLS na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Najvišu stopu odvajanja u 2023. godini (47,54 %) imao je grad Virovitica (Slika 6), dok ostale JLS na području VPŽ imaju stopu odvojenog prikupljanja KO ispod 30 %. Prosječna stopa odvojeno sakupljenog otpada u 2023. godini iznosila je 30,57 %. U narednom razdoblju, cilj je u prvom redu povećati aktivnosti sprječavanja nastanka otpada, a usporedno s time, povećati količine odvojeno prikupljenog otpada i smanjiti količine MKO.

4.1.1 Opasan otpad

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava, dok je opasni komunalni otpad prema ZGO opasni otpad iz podgrupe 20 01 i 15 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se opasnim komunalnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Podaci o količinama nastalog opasnog otpada u 2023. godini dobiveni su od Županije. Ukupno je prijavljeno 713,56 tona nastalog otpada. (tablica 4)

Tablica 4: Nastali opasni otpad po grupama na području VPŽ (Izvor: VPŽ)

Ključni broj	Naziv otpada	Nastalo (t)	Udio (%)
08 00 00	otpad od proizvodnje, formulacije, dobave i uporabe prevlaka (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstava za brtvljenje i tiskarskih tinta	48,02	13,46
11 00 00	otpad od kemijske površinske obrade i prevlačenja metala i drugih materijala; hidrometalurgije obojenih metala	15,84	4,44
12 00 00	otpad od mehaničkog oblikovanja te fizikalne i mehaničke površinske obrade metala i plastike	6,24	1,75
13 00 00	otpadna ulja i otpad od tekućih goriva (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)	117,29	32,87
15 00 00	otpadna ambalaža; apsorbenzi, tkanine za brisanje, filtarski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način	39,85	11,17
16 00 00	otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu	64,91	18,19
17 00 00	građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija)	0,2	0,06
18 00 00	otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (osim otpada iz kuhinja i restorana koji ne potječe iz neposredne zdravstvene zaštite)	48,27	13,53
20 00 00	komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada	16,16	4,53

UKUPNO	356,78	100
---------------	---------------	------------

Od ukupne količine nastalog opasnog otpada 32,87 % (mase) zauzima opasni otpad koji se nalazi u grupi 13 00 00, otpadna ulja i otpad od tekućih goriva (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19), 18,19 % pripada grupi 16 00 00, otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu, a 13 % je nastalog otpada iz grupe 08 i 18.

U trenutku pisanja ovog Plana, dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom na području VPŽ sukladno Registru dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom ne posjeduje niti jedan gospodarski subjekt. Registar dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom javno je dostupan na stranici:

<http://regdoz.azo.hr/Reports/DozvoleGospodarenjeOtpadom.aspx>), a za izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom odgovorno je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša.

4.2 Vrste i količine odvojeno sakupljenog otpada

4.2.1 Odvojeno sakupljene količine i vrste komunalnog otpada

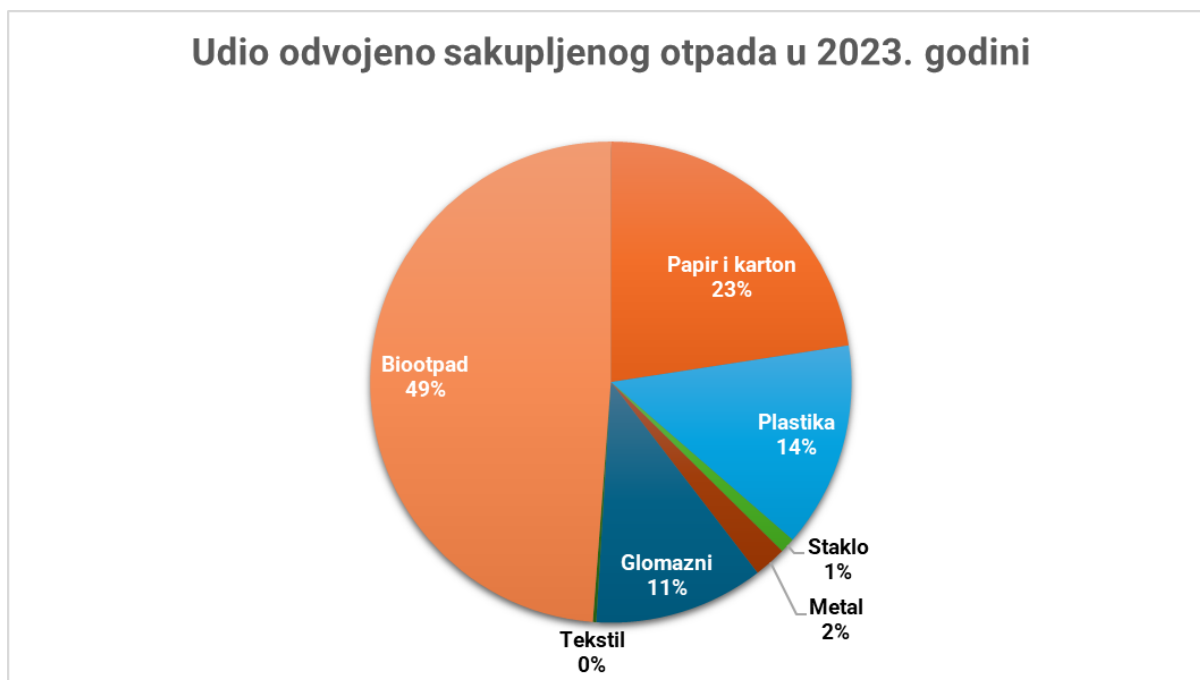
Količine odvojeno prikupljenog KO u pojedinoj JLS u 2023. godini na području VPŽ preuzete su iz Izvješća o komunalnom otpadu za 2023. godinu, a prikazane su u Tablici 5.

Tablica 5: Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u JLS s područja VPŽ u 2023. godini (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu)

JLS	Papir	Plastika	Staklo	Metal	Glomazni	Tekstil	Biootpad
	(t)	(t)	(t)	(t)	(t)	(t)	(t)
Crnac	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čačinci	11,91	9,11	0,00	0,00	8,00	0,00	0,00
Čađavica	7,76	16,93	0,00	0,00	2,88	0,00	0,00
Gradina	19,92	17,52	0,00	0,00	10,06	0,00	15,39
Lukač	26,88	24,04	0,00	0,00	19,14	0,00	28,95
Mikleuš	5,40	12,39	0,06	0,02	0,00	2,46	0,00
Nova Bukovica	5,05	10,48	2,18	0,45	0,50	0,00	0,00
Orahovica	28,26	23,90	0,00	0,00	21,00	0,00	0,00
Pitomača	72,87	45,49	0,00	1,06	136,35	0,00	0,00
Slatina	121,00	100	20,00	10,36	10,00	0,00	164,48

Sopje	8,90	15,36	0,07	0,35	25,88	0,00	0,00
Suhopolje	40,57	44,47	4,72	2,85	21,04	0,00	67,75
Špišić Bukovica	41,34	34,09	1,88	1,22	32,48	2,26	45,84
Virovitica	698,25	297,18	21,04	91,18	269,36	6,48	2.078,77
Voćin	11,37	21,07	0,00	0,00	1,03	0,00	0,00
Zdenci	10,40	7,55	0,00	0,00	3,00	0,00	0,00
Ukupno (t)	1.109,88	679,58	49,95	107,49	560,72	11,2	2.401,18

Temeljem količina (u tonama) prikazanih u Tablici 5 iznad, izračunati su udjeli ukupno u okviru javne usluge odvojeno sakupljenog KO (u koje su uključene i količine komunalnog otpada preuzetog putem spremnika na javnoj površini) na području VPŽ u 2023. godini (Slika 7).

Slika 7: Udio odvojeno sakupljenog KO u VPŽ u 2023. godini (Izvor: MZOZT, Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Najveći udio odvojeno prikupljenog KO (49 %) pripada komponenti biootpad, a slijede ga papir s 23 %, plastika sa 14 % i glomazni otpad 11 %. Najmanje odvojeno sakupljenog KO odnosi se na komponente metal, staklo i tekstil. (Slika 7)

4.2.2 Miješani komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz drugih izvora koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a u Katalogu otpada koji je sastavni dio Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 106/22.) označen kao 20 03 01.

U okviru javne usluge prikupljanja komunalnog otpada na području VPŽ u 2023. godini prikupljeno je ukupno 12.375 tona MKO. Pokrivenost kućanstava sakupljanjem otpada u 2023. godini na području VPŽ iznosi 100 %. S obzirom na konačan popis stanovništva iz 2021. godine (Državni zavod za statistiku), prosječna količina proizvedenog MKO po stanovniku u 2023. godini na području VPŽ iznosila je 326 kg, odnosno 0,89 kg/st/dan. Na Slici 5 (Poglavlje 4.1) su prikazane u okviru javne usluge sakupljene količine MKO na području VPŽ.

U prikazanom razdoblju od 2019. do 2023. godine, količine sakupljenog MKO kao i njegov udio u ukupno nastalom komunalnom otpadu se smanjuju, no još uvijek čine znatan udio (69 % od komunalnog otpada nastalog u 2023. godini).

U okviru ovog Plana za novo programsko razdoblje planira se smanjenje nastalih količina MKO i smanjenje odlaganja istih, i to razvojem sustava i infrastrukture gospodarenja otpadom, edukacijom, aktivnostima sprječavanja nastanka otpada i odvojenog prikupljanja.

4.2.2.1 Sastav miješanog komunalnog otpada

U okviru projekta „Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj i projekcija količina komunalnog otpada“, 2015. godine izrađen je procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada (Tablica 6). Procijenjeni sastav utvrđen je temeljem provedenih analiza sastava otpada pojedinih županija i JLS u razdoblju od 2008. do 2014. godine. Iako se prikazani procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada koristi i u državnom Planu gospodarenja otpadom za razdoblje od 2023.-2028. godine, u narednom razdoblju potrebno je utvrditi novi sastav miješanog komunalnog otpada na području VPŽ s obzirom da se isti promijenio zbog sve veće brige o gospodarenju otpadom i sve većem trendu odvojenog prikupljanja pojedinih frakcija komunalnog otpada.

Tablica 6: Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u RH iz 2015. godine (Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu)

Sastavnica	Udio (%)
Metal	2,1
Drvo	1
Tekstil/odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5

Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	100

Visok potencijal za iskorištavanje korisnih sastavnica iz Tablice 4 očito „leži“ u komponentama papir i karton (23,2 %), plastika (22,9 %) i kuhinjski otpad (30,9 %).

S obzirom na procijenjeni sastav MKO iz Tablice 6 i u okviru javne usluge prikupljenih 11.378 tona MKO u 2023. godini, ispada da je na području VPŽ iz MKO dostupno još:

- 2.639,7 tona papira i kartona,
- 2.605,56 tona plastike, i
- 3.515,8 tona kuhinjskog otpada.

Navedene količine sastavnica MKO približnog su karaktera s obzirom da je i sastav MKO iz Tablice 6 procijenjeni. Za točnije rezultate potrebno je izraditi detaljnu analizu sastava MKO na području VPŽ.

Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu se za sada na razini Županije još ne provodi.

4.2.3 Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi otpad je svaki otpad ili dio otpada koji podliježe anaerobnoj ili aerobnoj razgradnji, kao što je otpad iz vrtova, otpad od hrane te papir i karton. (ZGO)

Tablica 7 prikazuje količine nastalog i odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na području VPŽ. Podaci su preuzeti iz Izvješća o komunalnom otpadu za pojedinu godinu koje na svojim stranicama u srpnju svake godine objavljuje MZOZT.

Tablica 7: Nastali i odloženi biorazgradivi komunalni otpad na području VPŽ za razdoblje 2018.-2023. godine

Godina	Masa nastalog biorazgradivog otpada (t)	Masa odloženog biorazgradivog otpada (t)	Udio odloženog (%)
2018.	11.646	9.263	79,54
2019.	12.906	9.471	73,38
2020.	11.889	9.286	78,11
2021.	11.896	8.564	71,99
2022.	10.697	8.179	76,46
2023.	11.967	7.379	61,66

Pregledom podataka nastalog i odloženog biorazgradivog KO na području VPŽ u razdoblju 2018.-2023. godine može se primijetiti da sve manje količine nastalog biorazgradivog komunalnog otpada završavaju na odlagalištima otpada. Rezultat je to razvoja infrastrukture za gospodarenje otpadom, provedbe mjera odvojenog prikupljanja komunalnog otpada i porast stope oporabe. Iako je prisutan trend smanjenja odlaganja (Tablica 7), još uvijek se vrlo visok udio nastalog biorazgradivog otpada odlaže na odlagališta, što u narednom razdoblju treba spriječiti. U 2023. godini odloženo je 7.379 tona biorazgradivog otpada čime VPŽ pridonosi s 1,4 % u ukupno odloženim količinama biorazgradivog otpada na razini cijele Republike Hrvatske.

4.2.3.1 Biootpad

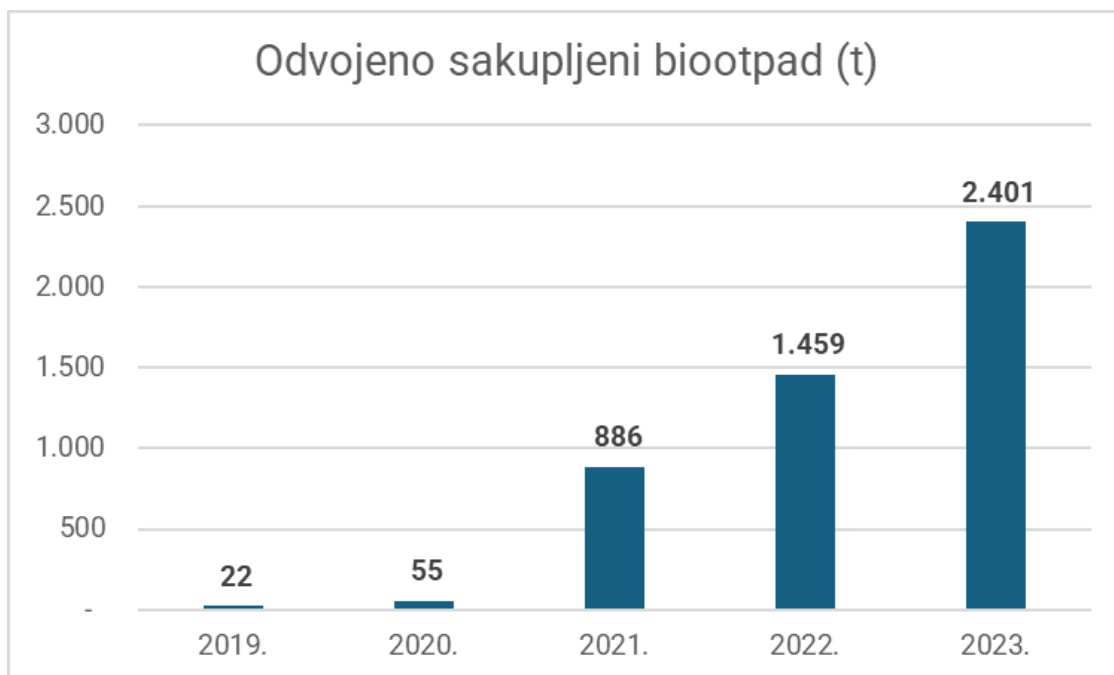
Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz prehrambene industrije (ZGO).

Prema Katalogu otpada (Dodatak X. Pravilnika o gospodarenju otpadom) odvojeno sakupljeni sastojci komunalnog otpada grupe otpada 20 01 (osim 15 01), obuhvaćaju sljedeće četiri kategorije s ključnim brojevima otpada kako slijedi:

- 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina)
- 20 01 25 (jestiva ulja i masti)
- 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i
- 20 03 02 (otpad s tržnica)

Svrha sustava gospodarenja biootpadom je osiguravanje postizanja ciljeva povećanja kapaciteta Republike Hrvatske za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada radi usklađenja s ciljem EU koja propisuje da se do 2025. godine najmanje 55 % mase komunalnog otpada oporabi recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu kao i da se do 2035. godine količina otpada koja se odlaže na odlagališta smanji na najviše 10 % mase ukupno proizvedenog komunalnog otpada.

Količine odvojeno prikupljenog biootpada prikazane su na Slici 8. (Izvješća o komunalnom otpadu za pojedinu godinu).

Slika 8: Količine odvojeno sakupljenog biootpada na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

U posljednjih nekoliko godina, infrastruktura za gospodarenje biootpadom na području VPŽ značajno se razvila, što se može primijetiti u ukupno sakupljenim količinama biootpada (Slika 8). No, količine odvojeno prikupljenog biootpada na mjestu nastanka još uvijek su nedovoljne za postizanje nacionalnih ciljeva definiranih kroz ZGO i PGO RH. U svrhu napretka potrebno je kontinuirano razvijati infrastrukturu za gospodarenje ovom vrstom otpada, intenzivirati izobrazno-informativne aktivnosti o važnosti odvojenog prikupljanja biootpada te nastaviti provoditi aktivnosti podjele kompostera za kućno kompostiranje.

4.2.4 Posebne kategorije otpada

Posebne kategorije otpada su tokovi otpada za koje se propisuju posebni uvjeti gospodarenja (ZGO) a navedene kategorije navedene su u nastavku:

- otpadni tekstil i obuća,
- otpadna ambalaža,
- otpadne gume,
- otpadna ulja,
- otpadne baterije i akumulatori,
- otpadna vozila,
- građevni otpad i otpad koji sadrži azbest,
- medicinski otpad,
- otpadna električna i elektronička oprema,
- otpad iz proizvodnje titan dioksida,

- otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili,
- plastika za jednokratnu uporabu i ribolovni alati koji sadrže plastiku.

Provedbu propisanih mjera u sustavu sakupljanja posebnih kategorija otpada dužna su osigurati izvršna tijela jedinica lokalne samouprave.

Podaci o količinama i gospodarenju pojedinim posebnim kategorijama otpada preuzeti su iz dostupnih Izvješća. Za sljedeće posebne kategorije nisu dostupni podaci o količinama i gospodarenju na područnoj (regionalnoj) razini te su iz tog razloga izostavljeni iz ovog Plana gospodarenja otpadom, no podaci o istima dostupni su u PGO RH za nacionalnu razinu.:

- medicinski otpad,
- otpadna električna i elektronička oprema,
- otpad iz proizvodnje titan dioksida,
- otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili,
- plastika za jednokratnu uporabu i ribolovni alati koji sadrže plastiku

4.2.4.1 Otpadni tekstil i obuća

Gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom regulirano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“ br. 99/15.).

Pravilnik ističe ulogu proizvođača kao ključnih sudionika u ciklusu gospodarenja otpadnim tekstilom i obućom. Proizvođači ove vrste otpada obavezni su provesti odvajanje otpada na mjestu nastanka, odvojeno od komunalnog i ostalih vrsta otpada. Time se postiže nekoliko ciljeva - smanjuje se opterećenje na odlagališta, omogućava se lakše recikliranje i uporaba odnosno smanjuje se negativan utjecaj na okoliš.

Otpadni tekstil i obuća mogu se odvojeno prikupljati putem spremnika postavljenih na javnim površinama, sustavom „od vrata do vrata“ kod korisnika usluge ili putem mobilnih i/ili stacionarnih reciklažnih dvorišta.

Podaci o ukupno sakupljenim količinama otpadnog tekstila i obuće iz komunalnog otpada u organizaciji JLS dostupni su u Izvješćima o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom za pojedinu godinu koje na svojim stranicama objavljuje MZOZT, a prikaz po godinama za VPŽ dan je u nastavku u Tablici 8.

Tablica 8: Masa ukupno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iz KO u organizaciji JLS (Izvor: Izvješća o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom za pojedinu godinu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Ukupno sakupljeno (t)
2018.	15,00
2019.	26,00
2020.	61,03
2021.	-
2022.	-
2023.	11

Količine sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće od 2016. godine na dalje u kontinuiranom su porastu, s najvećom količinom zabilježenom u 2020. godini. Dok je 2023. u Izvješću o gospodarenju otpadnim tekstilom i obućom, zabilježen podatak od 11 tona odvojeno sakupljenog tekstila.

4.2.4.2 Otpadna ambalaža

Ambalažni otpad (otpadna ambalaža) je svaka ambalaža i ambalažni materijal koja je otpad osim ostataka koji nastaju u proizvodnji ambalaže (ZGO). Sustav gospodarenja otpadnom ambalažom uređen je Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“ br. 88/15., 78/16., 116/17., 14/20., 144/20., i 137/23.).

Na području VPŽ prijavljen je jedan ovlašteni sakupljač u sustavu FZOEU (prema posljednje objavljenom Izvješću o gospodarenju otpadnom ambalažom u RH u 2022. godini) koji s područja Županije sakupljaju otpadnu ambalažu u sustavu i izvan sustava povratne naknade (plastika, staklo i metal), papirnu i kartonsku, višeslojnu otpadnu ambalažu, skupnu (sekundarnu) i transportnu (tercijarnu) otpadnu ambalažu od drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala.

Nastala otpadna ambalaža KB 15 01 (ambalaža - uključujući odvojeno sakupljenu ambalažu iz komunalnog otpada) prijavljena u ROO-u za 2023. godinu na području VPŽ iznosi 958,31 tona (pregledano na dan 03.03.2025.). Reciklažna, mobilna reciklažna dvorišta, i trgovci otpada na malo u ROO u istoj godini prijavila su nastanak još 133,67 tona otpadne ambalaže. Ukupne količine nastale otpadne ambalaže prijavljene u ROO za 2023. godinu na području VPŽ iznose 1091,98 tona, dok je ukupno sakupljeno (u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada i sakupljanja otpada koji isključuje komunalni) 1.276,40 tona otpadne ambalaže. U ROO za istu godinu nema zabilježenih količina oporabljene /zbrinutog otpada KB 15 01 za područje VPŽ.

Cilj za otpadnu ambalažu propisuje da se mora odvojeno sakupiti i oporabiti, materijalno ili energetski, najmanje 60 % ukupne mase otpadne ambalaže proizvedene na području RH, kao i da se mora reciklirati najmanje 55 % i do najviše 80 % ukupne mase otpadne ambalaže namijenjene materijalnoj uporabi. (Tablica 1)

S obzirom da nisu dostupni podaci o količinama ukupno stavljene ambalaže na tržište u VPŽ kao niti podaci o količinama oporabljene/zbrinutog ambalažnog otpada, stopu odvojeno sakupljene, oporabljene ili reciklirane otpadne ambalaže nije moguće izračunati.

4.2.4.3 Otpadne gume

Gospodarenje otpadnim gumama regulirano je Zakonom o gospodarenju otpadom te Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“ br. 113/16., i 124/23.). Postupak gospodarenja otpadnim gumama predstavlja skup mjera koje obuhvaćaju odvojeno prikupljanje i uporabu tih guma, s ciljem njihove ponovne uporabe u materijalne ili energetske svrhe.

FZOEU upravlja sustavom gospodarenja otpadnih guma. Izvješće o gospodarenju otpadnim gumama izrađuje MZOZT, temeljem informacija dobivenih od FZOEU koji

svake godine, za prethodnu godinu, dostavlja podatke sukladno članku 14. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama.

Sukladno podacima FZOEU u 2023. godini na području VPŽ prikupljeno je ukupno 387,38 tona otpadnih guma. Prema podacima ROO na području VPŽ, u 2023. godini nema evidentiranih količina oporabljenih/zbrinutih otpadnih guma.

Prema MZOZT podacima, u 2023. godini u RH, nastalo je i ujedno sakupljeno ukupno 33.811 tona otpadnih guma od čega je obrađeno ukupno 33.809 tona (99,9 %) i to 27.559 tona (81,5 %) u RH, a 6.250 tona (18,5 %) je izvezeno na uporabu u druge zemlje dok su 2 tone (0,1 %) ostale privremeno na skladištu obrađivača. Otpadne gume ne smiju se odlagati na odlagališta.

4.2.4.4 Otpadna ulja

Gospodarenje otpadnim uljima propisano je ZGO, Pravilnikom o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“ br. 124/06., 121/08., 31/09., 156/09., 91/11., 45/12., 86/13., i 124/23.), i Odlukom o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima („Narodne novine“ br. 95/15. i 57/20.). U otpadna ulja pripadaju i otpadna maziva ulja i otpadna jestiva ulja. U smislu ZGO:

- otpadno mazivo ulje je svako mineralno i sintetičko mazivo, industrijsko, izolacijsko (ulje koje se rabi u elektroenergetskim sustavima) i/ili termičko ulje (ulje koje se rabi u sustavima za grijanje ili hlađenje) koje više nije za uporabu kojoj je prvotno bilo namijenjeno, posebice rabljena motorna ulja, strojna ulja, ulja iz mjenjačkih kutija, mineralna i sintetička maziva ulja, ulja za prijenos topline, ulja za turbine i hidraulička ulja osim ulja koja se primješavaju benzinima kod dvotaktnih motora s unutrašnjim izgaranjem,
- otpadno jestivo ulje je svako ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, industriji, obrtu, zdravstvenoj djelatnosti, javnoj upravi i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 20 obroka dnevno.

Ukupno sakupljene količine otpadnih mazivih ulja (OMU) i otpadnih jestivih ulja (OJU) po godinama na području VPŽ prikazane su u Tablici 9.

Tablica 9: Ukupno sakupljene količine otpadnih ulja na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Pregled podataka o gospodarenju otpadnim uljima)

Godina	OMU	OJU
	L*	L*
2017.	78.366,75	14.480
2018.	68.821,24	20.242
2019.	91,62	20.780
2020.	83.842	18.478
2021.	80.077	22.797
2022.	72.159	16.523

*Faktor konverzije: 1L = 0,0009 t

Maksimalne količine sakupljenih OMU zabilježene su u 2020. godini (83.842 L), dok je smanjenje sakupljenih količina OMU za prikazano razdoblje u Tablici 9 zabilježeno u 2019. godini najvjerojatnije zbog COVID-19 pandemije.

Sustavom gospodarenja otpadnim uljima upravlja FZOEU. Izvješća o gospodarenju otpadnim uljima objavljuju se od 2007. godine na stranicama MZOZT temeljem podataka FZOEU te podataka dostavljenih MZOZT-u od strane dionika izvan sustava FZOEU. Na razini RH, u 2021. godini energetski je oporabljeno 99,8 % sakupljenih količina otpadnih mazivih ulja i 99,7 % sakupljenih količina otpadnih jestivih ulja.

4.2.4.5 Otpadne baterije i akumulatori

Gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima propisano je ZGO, Pravilnikom o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ br. 111/15., 124/23.) i Uredbom o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ br. 105/15., 57/20.).

Sustavom gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima upravlja FZOEU. Pregled podataka o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima objavljuju se svake godine na stranicama MZOZT temeljem podataka koje dostavlja FZOEU te podataka dostavljenih Ministarstvu od strane dionika izvan sustava FZOEU putem ROO i podataka o prekograničnom prometu otpada.

Ukupno sakupljene količine otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora po godinama na području VPŽ prikazane su u Tablici 10.

Tablica 10: Ukupno sakupljene količine otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Pregled podataka o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Masa sakupljenog otpada (t)
2017.	35,28
2018.	34,45
2019.	39,80
2020.	41,38
2021.	52.564,50
2022.	38.959
2023.	12.435

Maksimalne količine sakupljenih otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora na području VPŽ zabilježene su u 2021. godini, a čine udio od 7,13 % od ukupno sakupljenog otpada ove vrste na razini RH. (Tablica 10)

Cilj sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora propisuje da godišnja stopa odvojenog sakupljanja mora biti najmanje 45 % od prosječne godišnje količine stavljene na tržište u posljednje tri godine. . U 2023. godini u RH je obrađeno oko 80 % svih nastalih vrsta otpadnih baterija i akumulatora što je porast oko 20 % u odnosu na

razdoblje od 2019. do 2022. godine u kojem se je prosjeku godišnje obrađivalo 60 % svih nastalih vrsta otpadnih baterija i akumulatora.

4.2.4.6 Otpadna vozila

Gospodarenje otpadnim vozilima regulirano je ZGO te Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“ br. 125/15., 90/16., 60/18., 72/18., 81/20., i 124/23.), a gospodarenje uključuje kategorije vozila M1, N1 te L2.

FZOEU upravlja sustavom gospodarenja otpadnim vozilima. Izvješće o gospodarenju otpadnim vozilima izrađuje MZOZT, temeljem informacija dobivenih od FZOEU, informacijskog sustava MZOZT, podataka Državnog zavoda za statistiku i Ministarstva financije-Carinske uprave.

Sukladno podacima objavljenim u Izvješću o gospodarenju otpadnim vozilima, u 2023. godini na području VPŽ prikupljeno je ukupno 221 otpadno vozilo, dok podatak o ponovnoj uporabi i recikliranju na obradu predanih vozila za područje Županije nije dostupan. Prema MZOZT podacima, u 2023. godini, u RH je nastalo je i ujedno sakupljeno ukupno 31.254 tone otpadnih vozila od čega je obrađeno ukupno 31.167 tona (99,7 %) i to 30.849 tona (99,0 %) u RH, a 318 tona (1,0 %) je izvezeno na oporabu dok je 87 tona (0,3 %) ostalo privremeno na skladištu obrađivača.

4.2.4.7 Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

Građevni otpad je otpad nastao aktivnostima građenja i rušenja. Cilj sustava gospodarenja, obveze proizvođača građevnog proizvoda i ostali uvjeti i obveze propisani su Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16.). ZGO propisuje cilj za građevni otpad (članak 54.):

- najmanje 70 % mase neopasnog građevnog otpada, osim materijala iz prirode određenog ključnim brojem otpada 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, mora se oporabiti recikliranjem, pripremom za ponovnu uporabu i drugim postupcima materijalne oporabe, uključujući postupak nasipavanja, kod kojih se otpad koristi kao zamjena za druge materijale.

Podaci o prijavljenim količinama nastalog građevnog otpada u ROO, na području VPŽ prikazani su u Tablici 11. Podaci se temelje na prijavljenim količinama nastalog građevnog otpada KB iz grupe 17 (Dodatak X. Pravilnika o gospodarenju otpadom) u ROO uključujući i količine građevnog otpada predane u reciklažna dvorišta, mobilna reciklažna dvorišta te putem trgovaca na malo, bez KB 17 05 04 te uključujući količine građevnog otpada iskorištene za postupak nasipavanja.

Osim nastalih količina građevnog otpada prijavljenih u ROO, u Tablici 11 prikazani su i podaci o procijenjenim količinama nastalog građevnog otpada na području VPŽ preuzeti iz Izvješća o gospodarenju građevnim otpadom koje na svojim stranicama svake godine objavljuje MZOZT. Prilikom procjene količina nastalog građevnog otpada koriste se podaci koji su dostupni u informacijskom sustavu gospodarenja otpadom za područje VPŽ, a tek u manjem opsegu podaci su dopunjeni procijenjenim količinama otpada za koje nema službene potvrde o nastanku i načinu postupanja s

istim. Iz tog razloga dolazi do odstupanja između podataka o prijavljenim količinama građevnog otpada kroz ROO i procijenjenim količinama.

Osim prijavljenih i procijenjenih količina građevnog otpada, u Tablici 11 prikazani su i podaci oporabljene/zbrinutog otpada na području VPŽ preuzeti za svaku izvještajnu godinu iz ROO (obrazac OZO). Prikazani su samo podaci o oporabljenoj količini građevnog otpada prijavljeni kroz OZO obrazac (postupci uporabe R, PP, PU uključujući i postupak nasipavanja) bez KB 17 05 04 (zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03*) kako je propisano ZGO za cilj građevnog otpada (Tablica 1).

Tablica 11: Podaci o količinama građevnog otpada nastalim na području VPŽ (Izvor: Registar onečišćavanja okoliša – obrazac NO i OZO, Izvješća o gospodarenju građevnim otpadom, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Nastala količina građevnog otpada u ROO bez KB 17 05 04 (t)	Procijenjena masa građevnog otpada (t)	Ukupno oporabljeno – (bez 17 05 04) (t)	Stopa uporabe (%)
2018.	419,36	13.236,60	220,56	52,59
2019.	272,44	16.166,00	351,58	-
2020.	1.483,80	15.376,00	523,96	35,31
2021.	1.665,66	24.082,60	714,80	42,91
2022.	481,84	42.051,0	9.361,58	-
2023.	837,7	34.213,1	4.120,2	-

Maksimalne količine nastalog građevnog otpada prijavljene u ROO zabilježene su u 2021. godini nakon čega u 2022. godini dolazi do naglog pada evidentiranih količina (Tablica 11). Trend kontinuiranog porasta s druge strane pokazuju procijenjene količine građevnog otpada, pri čemu u obzir treba uzeti da kod procijenjenih količina nastalog građevnog otpada za pojedinu godinu nije poznato kolika masa otpada pripada KB 17 05 04.

Stopa uporabe prikazana u Tablici 11 izračunata je na osnovu prijavljenih količina nastalog građevnog otpada u ROO i količina oporabljene građevnog otpada bez KB 17 05 04 preuzeta iz istog Registra. Najviša stopa uporabe za prikazano razdoblje u Tablici 11 zabilježena je u 2018. godini (52,59 %), dok za 2019., 2022. i 2023. godinu nije bilo moguće izračunati stopu uporabe s obzirom da su količine oporabljene građevnog otpada više od nastalih količina. Razlog je najvjerojatnije uporaba građevnog otpada na stanju skladišta od prethodnih godina. U sljedećem programskom razdoblju potrebno je unaprijediti sustav evidentiranja i gospodarenja građevnim otpadom što se može postići edukacijom i razvojem informacijskog sustava prijave podataka o građevnom otpadu te razvojem infrastrukture za prikupljanje i obradu ove vrste otpada.

Podaci o prijavljenim količinama nastalog otpada koji sadrži azbest u ROO, na području VPŽ prikazani su u Tablici 12. Podaci su preuzeti iz javno dostupnog ROO za pojedinu godinu za područje VPŽ, a u navedenim podacima uključene su količine nastalog

otpada (obrazac NO) te količine sakupljene putem reciklažnih dvorišta (dalje u tekstu: RD), mobilnih reciklažnih dvorišta (dalje u tekstu: MRD) te putem trgovaca otpada na malo.

Tablica 12: Podaci o prijavljenim količinama otpada koji sadrži azbest u VPŽ (Izvor: MZOZT, Registar onečišćavanja okoliša)

Godina	Nastanak otpada koji sadrži azbest (t)	RD/MRD/trgovci otpada na malo (t)	Ukupno prijavljeno u ROO (t)
2018.	0,173	-	0,173
2019.	0,43	-	0,43
2020.	0,008	-	0,008
2021.	0,212	5,513	5,725
2022.	0,354	1,09	1,444
2023.	0	0	0

Prijavljeni otpad koji sadrži azbest pretežito je nastao kao otpadni građevni materijal, a najveće količine u razdoblju od 2018. do 2023. godine prijavljene su u 2021. godini (Tablica 12).

Na području VPŽ, u trenutku pisanja ovog Plana sukladno Registru dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom evidentiran je jedan gospodarski subjekt s dozvolom za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest.

Otpad se na području VPŽ zbrinjavao odlaganjem na posebno izgrađenoj plohi ukupnog kapaciteta 9.000 m³ koja je smještena u Virovitici, a kojom upravlja tvrtka Flora VTC d.o.o. (Virovitica). Otpad koji sadrži azbest odlagao se na plohu od 2011. do 2016. godine (Tablica 13). Nastali otpad koji preuzimaju ovlašteni sakupljači nakon 2016. godine, zbrinjava se izvan Županije.

Tablica 13: Količine odloženog otpada koji sadrži azbest na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o gospodarenju građevnim otpadom, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Ukupno odloženo (t)
2011.	1.454,3
2012.	1.591,1
2013.	503,8
2014.	216,5
2015.	792,6
2016.	1.074,9
2017.	0,0
2018.	0,0

2019.	0,0
2020.	0,0
2021.	0,0
2022.	0,0
2023.	0,0
Ukupno	5.633,2

S obzirom na preostali kapacitet odlagališta za odlaganje otpada koji sadrži azbest na području VPŽ te činjenicu da se isti ne odlaže od 2017. godine, naglašava se potreba za iznalaženjem optimalnog rješenja za ovu vrstu otpada za područje Županije. Iako je do sada, kao jedina opcija zbrinjavanja ove vrste otpada u RH bilo odlaganje na uređena odlagališta otpada (tzv. kazete za azbest), sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom (hijerarhija) preporuča se nastali otpad obraditi/oporabiti/reciklirati s nekom od dostupnih tehnologija. Obrada otpada koji sadrži azbest, doprinijela bi ne samo okolišnom aspektu već i ekonomskom, s obzirom da se trenutno ova vrsta otpada zbrinjava odlaganjem izvan područja Županije za što se izdvajaju znatna sredstva.

4.2.5 Gospodarenje nastalim komunalnim otpadom na području VPŽ

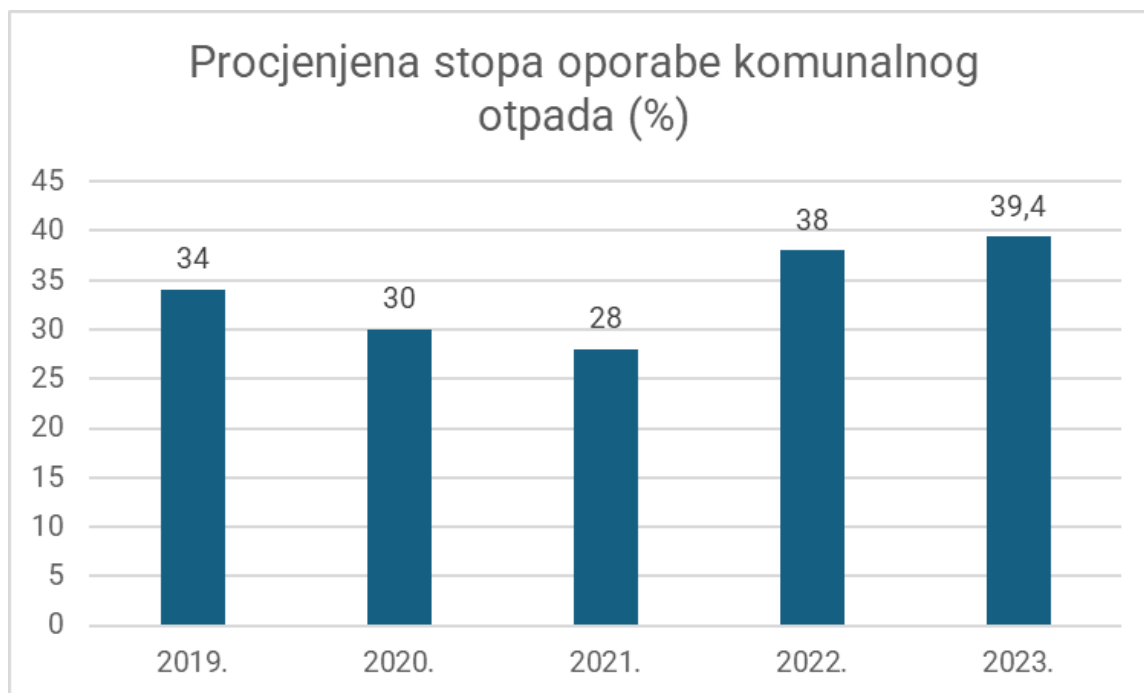
U Tablici 14 prikazane su ukupno nastale količine komunalnog otpada s dodatno utvrđenim i procijenjenim količinama, količine oporabljenog otpada s dodatno utvrđenim količinama te količine odloženog KO na odlagališta neopasnog otpada za pojedinu godinu.

Tablica 14: Količine nastalog, oporabljenog i odloženog KO na području VPŽ (Izvor: MZOZT, Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Godina	Ukupna količina nastalog KO (t)	Oporabljeno (t)	Odloženo MKO (t)	Odloženi KO (t)
2017.	20.040	2.979	15.129	15.412
2018.	21.690	5.198	14.188	14.493
2019.	25.318	8.638	14.467	14.811
2020.	22.786	6.776	14.217	14.546
2021.	23.140	6.548	13.081	13.407
2022.	24.285	9.283	12.314,86*	517,39*
2023.	22.924	4.188	12.189	10.735

*Podaci preuzeti iz ROO

Procijenjena stopa uporabe komunalnog otpada na području VPŽ za razdoblje od 2019. do 2023. godine prikazane su na Slici 9.

Slika 9: Procijenjena stopa oporabe KO na području VPŽ (Izvor: MZOZT; Izvješća o komunalnom otpadu, Obrada: ESG Insight d.o.o.)

Kao i ukupno nastale količine komunalnog otpada (Slika 3), stopa oporabe pokazuje trend povećanja s godinama (Slika 9). Stopa oporabe je u odnosu na 2019. godinu, na području VPŽ, porasla za 5,4 postotna boda u 2023. godini. Utjecaj pandemije COVID-19 virusa primjetan je u 2020. i 2021. godini, s obzirom da su u tim godinama proizvedene manje količine KO, kao i niže stope oporabe u odnosu na 2019. godinu ali i recentnu, 2023. godinu. No, u odnosu na ZGO-om postavljene ciljeve za komunalni otpad za nacionalnu razinu (Tablica 1), nisu zadovoljeni ciljevi vezani za stopu oporabe otpada iz kućanstava (najmanje 50 % ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva, uključujući barem papir, metal, plastiku i staklo, mora se uporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu).

Kako bi se povećala stopa oporabe nastalog otpada na području Županije i doprinijelo ostvarenju nacionalnih ciljeva koji su propisani ZGO i PGO RH, u narednom razdoblju potrebno je intenzivirati aktivnosti propisane mjerama u ovom Planu vezane na uspostavu infrastrukture za gospodarenje otpadom kroz izgradnju postrojenja za materijalnu uporabu korisnih frakcija iz otpada, ali i nastaviti s dijeljenjem spremnika za odvojeno prikupljanje otpada i izobrazno-informativnim aktivnostima.

5 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Građevina za gospodarenje otpadom je prema ZGO-u građevina za sakupljanje otpada uključujući skladište otpada, pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište, građevina za obradu otpada, uključujući odlagalište otpada, centar za gospodarenje otpadom i reciklažno dvorište za građevni otpad. Lokacije građevina za gospodarenje otpadom od regionalnog značaja kroz VII. Izmjene i dopune Prostornog plana Virovitičko-podravске županije („Službeni glasnik“ Virovitičko-podravске županije br. 02/21.) mogu se planirati na području Grada Virovitice, Slatine i Orahovice. Nadalje, dozvoljava se planiranje pretovarnih stanica na području gradova Virovitice, Slatine, i Orahovice te na području općina Voćin i Pitomača. Lokacije građevina za gospodarenje otpadom lokalnog značaja kao što su reciklažna dvorišta ili centri za ponovnu uporabu potrebno je planirati u dokumentima prostornog uređenja pojedinih JLS.

5.1 Reciklažna dvorišta

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina opasnog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada i drugih propisanih vrsta otpada. Sukladno ZGO, izvršna tijela jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužna su na svom području osigurati funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta ovisno o broju stanovnika. Na područjima na kojima se ne nalazi reciklažno dvorište, istim Zakonom propisana je obveza dostupnosti mobilnog reciklažnog dvorišta.

Broj reciklažnih i mobilnih reciklažnih dvorišta prema ZGO (članak 84.) određuje se s obzirom na broj stanovnika (prema podacima posljednjeg popisa stanovništva) jedinica lokalne samouprave, a prikazan je u Tablici 15.

Tablica 15: Broj potrebnih reciklažnih i/ili mobilnih reciklažnih dvorišta sukladno ZGO

Broj stanovnika	Reciklažno dvorište (RD)	Mobilno reciklažno dvorište (MRD)
≤3000	JLS u kojoj se ne nalazi RD, potrebno osigurati dostupnost MRD	
>3000	Najmanje jedno RD ili MRD te još po jedno RD ili MRD na svakih idućih 25.000 stanovnika	
>100.000	Najmanje 4 RD i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika	
	Na području naselja u kojem se ne nalazi RD i na području svakog mjesnog odbora Grada Zagreba, osigurati dostupnost MRD najmanje jednom svakih devedeset dana	

Prema evidenciji reciklažnih dvorišta na stranicama MZOZT (na dan 29.07.2025.), na području VPŽ se nalazi 10 reciklažnih dvorišta, od kojih su 3 mobilna reciklažna dvorišta.

Tablica 16: Popis reciklažnih dvorišta na području VPŽ sukladno evidenciji reciklažnih dvorišta na stranicama MZOZT (prostup: 29.07.)

R. br.	JLS	Broj stanovnika	Adresa	Oznaka RD/MRD	Tvrtka
1.	Slatina	11.503	Slatina, Lovačka 3A	REC-37-G-1	SLATINA KOM d.o.o.
2.	Pitomača	8.402	Pitomača, Kladare 19 F	REC-153-G-1	KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.
3.	Suhopolje	5.267	Suhopolje, Pčelić bb	REC-173-G-1	SUHOKOM d.o.o.
4.	Virovitica	19.302	Virovitica, Ulica Florin put 14	REC-182-G-1	FLORA VTC d.o.o.
5.	Špišić Bukovica	3.303	Špišić Bukovica, Bukovački Vinogradi 10	REC-182-G-2	
6.				REC-182-G-3	
7.	Općina Lukač	2.759	(M)	REC-182-M-1	
8.	Čačinci	2.162	(M)	REC-205-M-1	PAPUK d.o.o.
9.	Crnac	1.116	(M)	REC-205-M-2	
10.	Lukač	2.759	Lukač, Lukač 1	REC-227-G-1 (RD za građevni otpad)	Prajo Beton d.o.o.

Tablica 17: Broj stanovnika po JLS i postojeći broj RD/MRD

JLS	Broj stanovnika	Postojeće RD/MRD
Orahovica	4.537	-
Slatina	11.503	1
Virovitica	19.302	1
Crnac	1.116	1 (M)
Čačinci	2.162	1 (M)
Čađavica	1.555	-
Gradina	2.874	-
Lukač	2.759	1 (M) + 1 (RDG)
Mikleuš	1.067	-
Nova Bukovica	1.275	-
Pitomača	8.402	1
Sopje	1.897	-
Suhopolje	5.267	1
Špišić Bukovica	3.303	2
Voćin	1.896	-
Zdenci	1.453	-

Na području VPŽ, sukladno ZGO se nalazi nedostatan broj reciklažnih dvorišta, odnosno mobilnih reciklažnih dvorišta ovisno o broju stanovnika po JLS. Na području Grada Orahovice nedostaje najmanje jedno reciklažno dvorište odnosno mobilno reciklažno dvorište, te na područjima JLS koje imaju manje od 3000 stanovnika

nedostaje najmanje jedno mobilno reciklažno dvorište, u slučaju VPŽ nedostaje 8 mobilnih reciklažnih dvorišta.

Što se tiče planiranog stana na području Virovitičko-podravske županije, za reciklažna dvorišta na lokaciji Gradskog odlagališta u Virovitici te na lokaciji k.č.br. 145, k.o. Antunovac ishođene su građevinske dozvole.

U tijeku su radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta u Slatini (lokacija: Poduzetnička zona Trnovača, k.č.br. 3806/5, k.o. Podravska Slatina), a njegovo otvorenje je planirano u lipnju 2025. godine. Planirano je sufinanciranje projekta kroz sredstva EU iz NPOO-a.

Postojeće reciklažno dvorište u Radosavcima nakon početka rada RD u Slatini prenamijenit će se u reciklažno dvorište za glomazni otpad, a planira se staviti u funkciju tijekom 2025. godine.

Grad Orahovica planira izgradnju Reciklažnog dvorišta na lokaciji svog odlagališta prema važećoj građevinskoj dozvoli za zahvat Sanacija i uređenje odlagališta komunalnog otpada "TUK": Faza 3, Reciklažno dvorište. Radovi i opremanje dio su projekta koji se financira iz NPOO, a puštanje u rad predviđeno je do kraja 2025.'

Općina Čačinci tijekom 2023. godine planira pristupiti izradi projektno-tehničke dokumentacije potrebne za izgradnju reciklažnog dvorišta, dok je mobilno reciklažno dvorište na području Općine nabavljeno početkom 2021. godine te je stavljeno u funkciju.

5.2 Građevine za biološku obradu otpada

Prema PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine izgradnja i opremanje novih te po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada prva je mjera za ostvarivanje Cilja 1 (Povećati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada, njegovu uporabu recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu te smanjiti količinu biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagališta).

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. godine procijenjeni su potrebni novi kapaciteti postrojenja za uporabu odvojeno prikupljenog biootpada za područje VPŽ. Isti su određeni kao razlika postojećih kapaciteta u Županiji prema podacima dostupnim u ROO i količina otpada koje je potrebno odvojeno prikupiti kao bi se ispunili ciljevi Scenarija 1 ili Scenarija 2. Prosječan udio nečistoća u odvojeno prikupljenom otpadu koji je uziman u obzir u PGO RH iznosi 13 %. Scenarij 1 predviđa ispunjenje ciljeva koji su određeni Direktivom (EU) 2008/98/EZ i 1999/31/EZ, dok Scenarij 2 predviđa odgodu ciljeva koji su određeni Direktivom (EU) 2008/98/EZ i 1999/31/EZ za pet godina.

Ukupni potrebni kapacitet kompostana i bioplinskih postrojenja za biološku obradu procijenjen u PGO RH za područje VPŽ iznosi 5.868 t/god za SCENARIJ 1, i 5.269 t/god za SCENARIJ 2. S obzirom da je na području VPŽ ukupni postojeći kapacitet bioplinskih postrojenja i kompostana za biološku obradu 36.500 t/god, nije potreban dodatni kapacitet, no, za potrebe nadogradnje postojećih bioplinskih postrojenja na

području Županije procjena troškova definirana u PGO RH iznosi po 995.421,06 EUR za oba scenarija.

Na području VPŽ, a prema analizi provedenoj za potrebe PGO RH (2020.), nalaze se dva biopliniska postrojenja. Na predmetnom području nema izgrađenih kompostana.

U predmetnom planskom razdoblju, Grad Orahovica na lokaciji naselja Bjeljevina Orehovečka planira izgradnju kompostane za zeleni otpad. (Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području VPŽ za 2022. godinu).

5.3 Vozila i oprema za odvojeno sakupljanje biootpada

Nabava opreme i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada vezat će se uz dinamiku izgradnje postrojenja za biološku obradu otpada u pojedinim općinama i gradovima. Očekuje se da će sufinanciranje njihove nabave od strane FZOEU pratiti sufinanciranje izgradnje postrojenja za biološku obradu otpada. Na području Županije, biootpad se trenutno odvojeno sakuplja na području Grada Virovitice za što se koriste specijalizirana vozila. Prikupljeni biootpad odlaže se na posebno kontroliranoj površini od 300 m² na kojoj određeno vrijeme odleži, a nakon toga se koristi za oplemenjivanje zelenih površina na području Grada.

Kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva gospodarenja otpadom i svelo na najmanju moguću mjeru ili spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada, potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je potaknuti ljude da razdvoje biootpad od ostalog kućnog otpada i odlažu ga u posebne spremnike za biootpad te da smanje ukupnu količinu otpada koju proizvode kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu.

Prema podacima iz Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom za područje Virovitičko-podravске županije za 2023. godinu:

- Za provođenje kućnog kompostiranja, Grad Virovitica je nabavio kućne kompostere koji se dodjeljuju građanima putem Javnog poziva za dodjelu kompostera koji je još uvijek aktualan do podjele svih kompostera
- Grad Orahovica je i u 2023. godini nastavio podjelu spremnika za kućno kompostiranje temeljem javnog poziva. Komposteru su nabavljeni sufinanciranjem FZOEU. U 2023. godini komunalno poduzeće Papuk d.o.o. je nabavilo dodatno specijalizirano vozilo za odvojeno prikupljanje otpada.
- Komunalna tvrtka Slatina kom. d.o.o. tijekom svibnja i lipnja 2023. provela je akciju sakupljanja glomaznog otpada postavljanjem spremnika na pojedinim lokacijama na javnim površinama. U razdoblju od 03.05. – 23.05.2023., spremnici su bili postavljeni na lokaciji u gradu Slatini, a od 05.09. – 20.09.2023. u prigradskim naseljima.
- Na području Slatine i prigradskih naselja redovito se provodi odvojeno prikupljanje posebnih vrsta otpada, po načelu "vrata do vrata". Po preuzimanju dvokomornog vozila za prikupljanje odvojenog otpada i podjele namjenskih spremnika: PLAVI (papir/karton), ŽUTI (plastika) i SMEĐI (biootpad), odvoz posebnih vrsta otpada je organiziran jednom mjesečno pražnjenjem spremnika

u svim dijelovima grada i prigradskih naselja. Metalna ambalaža, staklena ambalaža i tekstil odvoze se putem vrećica, svaki drugi mjesec.

- U prosincu, Općina Čačinci nabavila je 850 plavih spremnika za odvojeno prikupljanje papira koji su zamijenili plave vrećice. U drugoj polovici prosinca, podijeljeno je 850 žutih spremnika koji su zamijenili žute vrećice. Odvoz ovog tipa otpada provodi se jednom mjesečno, a o terminu odvoza obavještavaju se građani putem letaka i na mrežnim stranicama općine Čačinci i komunalnog poduzeća Papuk.
- U Općini Voćin se glomazni otpad iz kućanstva odvozi dva puta godišnje. Postavljanje tzv. "zelenih otoka" sa spremnicima različitih boja planirano je u tri veća naselja Voćin, Čeralije i Hum, a prema potrebi i na drugim lokacijama. Projekt je planiran uz sufinanciranje FZOEU.
- Na području Općine Zdenci, od studenog 2022. godine, papir, karton i plastika se prikupljaju na kućnom pragu putem dodijeljenih spremnika. Staklo se prikuplja putem spremnika koji su postavljeni na pojedinim dijelovima javnih površina. Biorazgradivi otpad se ne prikuplja odvojeno. S obzirom da je područje Općine Zdenci ruralno, većina proizvedenog biorazgradivog otpada završava kao hrana za domaće životinje ili kompost.
- Općina Gradina je za potrebe svojih mještana kupila komposter za biootpad.
- Na području Općine Čađavica, Odlukom Općinskog Vijeća, određena je lokacija za reciklažno dvorište za građevinski otpad.
- Glomazni otpad se zbrinjava redovitim organiziranim odvozom, dinamikom koju određuju komunalna trgovačka društva.

5.4 Ostale građevine za materijalnu i energetska oporabu otpada

5.4.1 Sortirnice

Prema procjenama PGO RH, na području Virovitičke-podravске županije su potrebe za Sortirnicom iskazane u t/godišnje suhog reciklata koje je potrebno obraditi te iznose 9.996 t/godišnje prema Scenariju 1 i 9.056 t/god za Scenarij 2. Procijenjeni troškovi za izgradnju Sortirnice za potrebe obrade navedenih kapaciteta su 4.643.536,93 € za Scenarij 1, odnosno 4.206.972,99 € za Scenarij 2.

Na području VPŽ trenutno ne postoji niti jedna sortirnica za odvojeno sakupljanje suhih reciklata.

Za naredno plansko razdoblje, u Gradu Virovitici ishođena je Lokacijska dozvola temeljem Idejnog rješenja za građenje građevine komunalno-servisne namjene – Reciklažni centar sa sortirnicom i ostalim rezerviranim sadržajem sustava za gospodarenje otpadom na k.č.br. 3565/1 u k.o. Virovitica uz već postojeće Gradsko odlagalište otpada. Isto tako, za cestu prema budućem Reciklažnom centru ishođena je Lokacijska dozvola, a za istu su provedeni svi imovinsko-pravni postupci te je u tijeku izrada Glavnog projekta.

U Orahovici, na lokaciji odlagališta neopasnog komunalnog otpada 'TUK', sukladno faznoj gradnji prema važećoj lokacijskoj dozvoli za sanaciju i uređenje odlagališta, predviđena je i faza izgradnje sortirnice. Prostor predviđen za sortirnicu, uz prethodnu izmjenu i dopunu lokacijske dozvole, moguće je po potrebi funkcionalno prilagoditi

unutar sustava gospodarenja otpadom na lokaciji, vodeći računa da se ne umanjuje važnost izgradnje Sortirnice koja je potrebna na području VPŽ, kako bi se postavili temelji za ŽCGO Šagulje.

5.4.2 Postrojenja za oporabu građevnog otpada

Prema podacima iz PGO RH za razdoblje od 2023. – 2028., na području VPŽ nema uspostavljenog postrojenja za oporabu građevnog otpada, a procijenjeni potrebni dodatni kapacitet mobilnih drobilica i stacionarnih postrojenja za obradu građevnog otpada iznosi 15.376 t/god, što predstavlja potrebu za dva postrojenja za oporabu građevnog otpada s potrebnom investicijom od 1.990.842,13 €.

Nastavno na dostavljene Izveštaje od strane VPŽ, građevni otpad na području VPŽ zbrinjava se na dvije lokacije i to na:

1. Gradskom odlagalištu Virovitica, i
2. odlagalištu otpada Tuk u Orahovici.

U Gradu Orahovici na lokaciji naselja Bjeljevina Orehovačka ishođena je građevinska dozvola za reciklažno dvorište građevinskog otpada.

5.4.3 Građevina namijenjena gospodarenju otpadom-privremeno skladištenje otpada

Na lokaciji Gradskog odlagališta otpada u Virovitici, za potrebe gospodarenja otpadom odnosno privremenog skladištenja otpada ishođena je lokacijska dozvola. Skladištenje otpada odvijat će se ispod natkrivene i asfaltirane površine u sklopu Gradskog odlagališta u Gradu Virovitici.

5.4.4 Objekt za privremeno skladištenje i mehaničko razvrstavanje neopasnog otpada

Za objekt za privremeno skladištenje i mehaničko razvrstavanje neopasnog otpada u Virovitici, ishođena je uporabna dozvola za prenamjenu u građevinu za sakupljanje neopasnog i određenih vrsta opasnog otpada, u količini manjoj od 50 t/dan na građevnoj čestici k.č.br. 118, k.o. Antunovac.

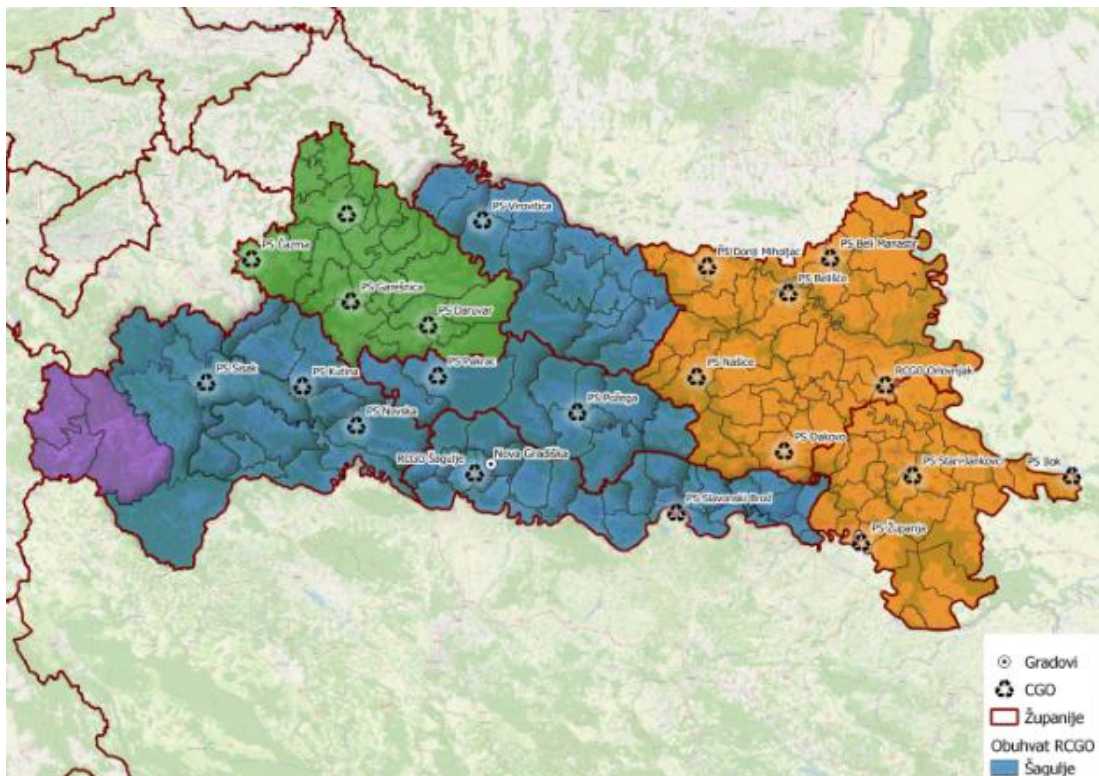
5.5 Centar za gospodarenje otpadom Šagulje

Centar za gospodarenje otpadom (dalje u tekstu: CGO) je prema ZGO sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada, a dio ovog sustava su i pretovarne stanice na kojima se obavlja skladištenje, priprema i pretovar otpada za prijevoz prema CGO-u.

Projekt izgradnje RCGO Šagulje izvodi se u Brodsko-posavskoj županiji u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godine. Prioritetna os 6 - Zaštita okoliša i održivost resursa, Investicijski prioritet 6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, Specifični cilj 6i1 - Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta (<https://sagulje.hr>).

Status realizacije planiranog CGO Šagulje (travanj 2023. godine) je priprema dokumentacije za prijavu za EU sufinanciranje. U CGO Šagulje, prema Planu gospodarenja otpadom RH za novo razdoblje svoj otpad će dovoziti:

- Sve JLS Virovitičko-podravske županije,
- Sve JLS Brodsko-posavske županije,
- Sve JLS Požeško-slavonske županije, i
- Dio JLS Sisačko-moslavačke županije.

Slika 10: Prikaz obuhvata RCGO Šagulje

Trenutno je u fazi provedbe projektiranje svih 7 pretovarnih stanica (Virovitica, Slavonski Brod, Pakrac, Požega, Kutina, Novska, Sisak). Kao što je vidljivo na području VPŽ planirana je samo jedna pretovarna stanica i to na području Virovitice.

Naglašava se odgovornost i obveza JLS na području Županije da izgrade građevine za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja, s naglaskom na reciklažna dvorišta kako bi se osigurao sustav i uvjeti za provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

5.5.1 Pretovarna stanica

Na lokaciji Gradskog odlagališta u Virovitici u planu je priprema projektne dokumentacije za izgradnju pretovarne stanice kao jednog od sveobuhvatnog dijela sustava izgradnje RCGO Šagulje, dok je na lokaciji naselja Bjeljevina Orehovačka u Gradu Orahovici planirana izgradnja pretovarne stanice iste namjene.

6 PODACI O STATUSU SANACIJE ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

6.1 Odlagališta neopasnog otpada

Na području Županije nalaze se tri funkcionalna odlagališta komunalnog otpada, i to:

1. Gradsko odlagalište Virovitica,
2. Radosavci (Slatina), i
3. „Tuk“ (Orahovica).

Sva aktivna odlagališta posjeduju potrebnu dokumentaciju i dozvole za odlaganje otpada, a trenutno su u provedbi i njihove sanacije. Na spomenutim odlagalištima kontinuirano se provode mjere zaštite okoliša te monitoring zraka i vode kod ovlaštenih laboratorija. Uz to, u sklopu odlagališta neopasnog otpada postavljena su i u funkciji reciklažna dvorišta.

Slika 11: Gradsko odlagalište otpada Virovitica (Izvor: <https://flora-vmc.hr/djelatnost/gospodarenje-odlagalistem/>)

Odlagalište neopasnog otpada Klisa zatvoreno je u rujnu 2017. godine. Nakon sufinanciranja FZOEU provedeni su dodatni istražni radovi koji su bili neophodni za izradu projektne dokumentacije za sanaciju i zatvaranje odlagališta Klisa. Nakon ishoda pravomoćne građevinske dozvole odabran je izvođač radova na sanaciji (G.T. Trade d.o.o., Split), stručni nadzor (Econing d.o.o., Osijek) te koordinator zaštite na radu (Maxicon d.o.o., Zagreb). Vrijednost ugovorenih radova iznosila je 17.285.000 HRK, a isti su završeni tijekom 2022. godine.

Nadvišenje tijela odlagališta otpada „Radosavci“ unutar postojećih tlocrtnih gabarita do popunjenja kapaciteta u Gradu Slatini odobreno je kroz Suglasnost MZOZT – Uprave za procjenu utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: 351-03/21-01/2023, URBROJ: 517-05-1-2-22-4, od 21. siječnja 2022. godine), a sve s ciljem nastavka daljnjeg odlaganja neopasnog otpada na tijelo odlagališta, uz obvezu prethodne provedbe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

U 9. mjesecu 2024. godine izdana je građevinska dozvola za građenje građevine infrastrukturne namjene gospodarenja otpadom (odlagalište) - odlagalište neopasnog otpada "Radosavci" u Slatini (sanacija s nastavkom odlaganja i konačno zatvaranje odlagališta neopasnog otpada) Etapa 1, Faza 2 – izgradnja nove plohe nadvišenja bez povećanja postojećih tlocrtnih dimenzija tijela odlagališta s pripadajućom infrastrukturom.

Do kraja 2025. se planira staviti u funkciju.

Uvjeti proširenja lokacije odlagališta neopasnog otpada „Tuk“ u Gradu Orahovici stvoreni su nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u rujnu 2019. godine. Nakon izvršenog očevida lokacije na odlagalištu „Tuk“ kroz postupak provjere okolnosti koje utječu na pravo dodjeljivanja dozvole za gospodarenje otpadom koji je proveo Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove VPŽ, Trgovačkom društvu Papuk d.o.o. koje upravlja odlagalištem neopasnog otpada „Tuk“ izdano je Rješenje o izmjeni i dopuni dozvole za gospodarenje otpadom (KLASA: UP/I-351-02/20-01/09, URBROJ: 2189-08/12-22-27) s danom 15. rujnom 2022. godine koje vrijedi do 13. rujna 2027. godine nakon čega će se ponovno pristupiti provjeri okolnosti koje utječu na dodjeljivanje prava iz dozvole za gospodarenje otpadom.

Grad Orahovica je započeo radove izgradnje dodatne kasete kao FAZA 1 Proširenje tijela odlagališta u skladu s faznom gradnjom iz važeće lokacijske dozvole za Sanaciju i uređenje komunalnog otpada "TUK". Radove sufinancira Fond iz Ugovora sklopljenim s Gradom Orahovicom 2024. godine za Program sanacije i uređenja odlagališta. Obzirom na popunjenost kapaciteta odlagališta i uvjet prihvata otpada od drugih JLS s područja Županije, moguće je planirati dogradnju i druge kasete (prenamjenom prostora na lokaciji odlagališta komunalnog otpada "TUK").

Za lokaciju Gradskog odlagališta u Virovitici ishoda je uporabna dozvola za plohu za odlaganje neopasnog otpada i građevinskog otpada koji sadrži azbest. Isto tako, za sanaciju Gradskog odlagališta otpada, ishoda je uporabna dozvola te je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdalo rješenje da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš (KLASA: Upl-351-03/09-08/81, URBROJ: 531-14-3-17-10-11 od 3. veljače 2010. godine)

Na području Virovitičko-podravske županije nema evidentiranih neusklađenih odlagališta neopasnog otpada.

Nakon što RCGO Šagulje započne sa svojim radom, odlagališta otpada će postepeno prestati sa svojim radom. Procijenjeni troškovi zatvaranja svih aktivnih odlagališta (3 aktivna odlagališta) na području VPŽ iznose 3.404.340,04 €, za ukupnu površinu od 85.500 m².

6.1.1 Pregled podataka o odlaganju i odlagalištima otpada za 2023. godinu

Prema pregledu podataka o odlaganju i odlagalištima otpada za 2023. godinu dostupnom putem Informacijskog sustava za gospodarenje otpadom, u nastavku je prikaz osnovnih značajki odlagališta na području VPŽ, a bitnih za planiranje sustava gospodarenja otpadom do otvorenja RCGO Šagulje.

Tablica 18: Pregled podataka o odlagalištima na području VPŽ (ISGO, 2023.)

Naziv odlagališta	Upravitelj	Vrsta odlagališta	Status sanacije	Preostali kapacitet do planiranog zatvaranja odlagališta (t)	Ukupno odložena količina 2023. (t)	Ukupna količina biorazgradive komunalne komponente 2023. (t)
GO Virovitica ³	Flora VTC d.o.o.	komunalni	postupci sanacije u tijeku	34.198	11.084	5.274
Radosavci ⁴	Slatina kom. d.o.o.	komunalni	postupci sanacije u tijeku	17.000	1.634	1.024
Tuk	Papuk d.o.o., Orahovica	Komunalni	postupci sanacije u tijeku	40.872	1.670	1.081

6.2 Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju

Na području VPŽ, jedinice lokalne samouprave kontinuirano prate onečišćenje okoliša uzrokovano nepropisnim odbacivanjem otpada te u skladu s tim poduzimaju akcije za njegovo uklanjanje.

³ Izrađena nova kazeta za odlaganje neopasnoga otpada

⁴ 2 Novi izračun preostalog kapaciteta, povećanje u odnosu na 2022. godinu. Izračun raspoloživog kapaciteta odlagališta utvrđen je sukladno Idejnom projektu za izdavanje izmjene i dopune lokacijske dozvole za zahvat Odlagalište neopasnog otpada „Radosavci“ u Slatini - sanacija s nastavkom odlaganja i konačno zatvaranje odlagališta neopasnog otpada, arhitektonsko-građevinski projekt, oznake TD 02/21 od travnja 2023. godine, kojeg je izradio IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba. Izrađena je projektna dokumentacije Glavnog projekta za ishođenje građevinske dozvole u svrhu izgradnje nadvišenja odlagališta zbog mogućnosti povećanja kapaciteta.

Nepropisno odbačeni otpad na pojedinim zabilježenim lokacijama i svim poznatim podacima prikazan je u Tablici 19 u nastavku.

Tablica 19: Prikaz lokacija onečišćenih otpadom u 2023. godini

R.br.	JLS	Lokacija odbačenog otpada	Vlasnik katastarske čestice	Izveštaj o postupanju nadležnog tijela (DA/NE)	Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. ZGO* (DA/NE)	Vrsta odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada	Trošak/proc jena uklanjana otpada	Uklonjeno		Predviđeni rok uklanjanja otpada/napomene
									DA	NE	
1.	Općina Zdenci	Duga Međa (k.č.br. 2854/2, 2856/2 k.o. Orahovica)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji
		Duga Međa (k.č.br. 217 k.o. Duga Međa)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Zatrpavanje uz nadzor
		Zdenci (k.č.br. 924/3 i 818/1 k.o. Zdenci)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji
		Bankovci (k.č.br. 1194/2 k.o. Zdenci)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji
		Slavonske Bare (k.č.br. 277/1 i 292/2 k.o. Bare)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji
		Zokov Gaj (k.č.br. 1863/2 i 1957 k.o. Zdenci)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji
		Kutovi (k.č.br. 232 k.o. Kutovi)	RH	NE	NE	Komunalni otpad	80 m ³	Nije procijenjeno	Nije navedeno		Nakon izrade elaborata pristupiti će se sanaciji

R.br.	JLS	Lokacija odbačenog otpada	Vlasnik katastarske čestice	Izveštaj o postupanju nadležnog tijela (DA/NE)	Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. ZGO* (DA/NE)	Vrsta odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada	Trošak/proc jena uklanjana otpada	Uklonjeno		Predviđeni rok uklanjanja otpada/napomene
									DA	NE	
		Donje Predrijevo (k.č.br. 253 k.o. Donje Predrijevo)				Komunalni otpad	80 m ³		Nije navedeno		
2.	Općina Voćin	Neusklađeno divlje odlagalište Dobrić č.kbr. 237/1, 237/2 i 237/3 k.o. Sekulinci	RH	Podaci nisu dostupni	ne	Komunalni i građevinski otpad	5000 m ³	121.832,11 eur	DA		Općina Voćin u suradnji s FZOEU je u sanaciju divljeg odlagališta uložila znatna financijska sredstva te uklonila divlje odlagalište
3.	Općina Pitomača	Povremena divlja odlagališta na različitim lokacijama									Povremeno se pojavljuju divlja odlagališta na različitim lokacijama koja se saniraju putem komunalnog društva Komunalno Pitomača d.o.o. te Općine Pitomača
4.	Općina Mikleuš	Naselje Mikleuš	GILLICH KREŠIMIR, TUREK MELANIJA, GILIH BOŽIDAR, HAUSLER ERNESTINA, RH	NE	NE	Građevinski otpad	Podaci nisu dostupni	625,00 eura	Podaci nisu dostupni		Zatrpavanje depresije uz nadzor

R.br.	JLS	Lokacija odbačenog otpada	Vlasnik katastarske čestice	Izveštaj o postupanju nadležnog tijela (DA/NE)	Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. ZGO* (DA/NE)	Vrsta odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada	Trošak/proc jena uklanjana otpada	Uklonjeno		Predviđeni rok uklanjanja otpada/napomene
									DA	NE	
5.	Općina Lukač	Katinka	646/23, 646/1, 646/24 k.o. Gornje Bazje – privatno i RH	Podaci nisu dostupni	Podaci nisu dostupni	Miješani otpad	Podaci nisu dostupni	713,40 eura (plaćeno uklanjanja 2022. godine)	Da		Otpad je uklonjen
		Veliko Polje	744/6 Budrovac Lukački -RH	Podaci nisu dostupni	Podaci nisu dostupni			713,40 eura (plaćeno uklanjanja 2022. godine)	Da		Otpad je uklonjen
6.	Grad Orahovica										Grad Orahovica ima ustrojen Registar za evidentiranje lokacija nepropisno odbačenog otpad, a nadzor provodi komunalni redar.
7.	Općina Sopje	k.č.br. 1352/3 k.o. Gornji Miholjac	Općina Sopje		NE	Glomazni otpad	13740 kg	8.000,00 eura	DA		Uspostavljen je sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i evidentiranju lokacije odbačenog otpada.

R.br.	JLS	Lokacija odbačenog otpada	Vlasnik katastarske čestice	Izveštaj o postupanju nadležnog tijela (DA/NE)	Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. ZGO* (DA/NE)	Vrsta odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada	Trošak/proc jena uklanjana otpada	Uklonjeno		Predviđeni rok uklanjanja otpada/napomene
									DA	NE	
8.	Općina Suhopolje	Gačište	RH	NE	DA	Građevinski otpad + komunalni otpad	Podaci nisu dostupni	Podaci nisu dostupni	DA		Uklonjeno u kratkom periodu o trošku Općine te postavljena fotokamera
9.	Općina Gradina										Uspostavljen je sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i evidentiranju lokacije odbačenog otpada https://www.gradina.hr/go spodarenje-otpadom/
10.	Grad Virovitica	prigradsko naselje Rezovac (k.č.br. 1368/1, 1367/1, 1366/1, 1368/2, 1367/2, 1366/2, 1337,1338, 1336, 1339,1335, 1340, 1341, 1345, 1348, 1324, 1329, i 1332,	RH	Da	da	Građevinski, glomazni, miješani, komunalni i opasni otpad	1030t	Oko 86.000,00 eura	ne		Grad Virovitica potpisao je Ugovor o sufinanciranju sa Fondom za zaštitu okoliša, početkom 2025. godine kako bi uklonili predmetnu lokaciju te će tijekom 2025. godine navedeno tzv. divlje odlagalište biti sanirano.

R.br.	JLS	Lokacija odbačenog otpada	Vlasnik katastarske čestice	Izveštaj o postupanju nadležnog tijela (DA/NE)	Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. ZGO* (DA/NE)	Vrsta odbačenog otpada	Procijenjena količina otpada	Trošak/proc jena uklanjana otpada	Uklonjeno		Predviđeni rok uklanjanja otpada/napomene
									DA	NE	
		sve upisano u k.o. Rezovac									
11.	Grad Virovitica	Prigradsko naselje Jasenaš, na djelu čestice k.č.br. 8083, k.o. Virovitica	RH	ne	Da	Komunalni i glomazni otpad	0,2 t	Oko 4.000,00 eura	ne		Tijekom narednog perioda, sukladno raspisivanju natječaja od strane FZOEU

Je li lokacija obuhvaćena Odlukom iz čl. 113. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21, 142/23) *:

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi **odluku o sprječavanju odbacivanja otpada koja sadrži mjere sprječavanja protuzakonitog odbacivanja otpada i mjere uklanjanja protuzakonito odbačenog otpada, uključujući i kad je to primjenjivo, mjere uklanjanja naplavljenog morskog otpada.**

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka uključuju evidentiranje lokacija protuzakonito odbačenog otpada te uspostavu sustava zaprimanja obavijesti o odbačenom otpadu.

Jedinice lokalne samouprave na području VPŽ i u narednom razdoblju nastavit će s kontinuiranom provedbom mjera sanacija lokacija odbačenog otpada koje su i do sada provođene. Sanirane lokacije na kojima se protuzakonito odbacivao otpad označit će se s upozorenjima o zabrani odlaganja otpada te, gdje je to moguće, prepriječiti pristup istima za odlaganje otpada, a dodatno, kroz mjere sufinanciranja MZOZT-a nabavit će se i postaviti nadzorne kamere na istim lokacijama.

7 PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Na području VPŽ u sklopu obilježavanja Dana planete Zemlja u travnju tekuće godine održava se akcija pod nazivom „Zelena čistka“ koja se tijekom cijele godine održava i na području čitave RH s ciljem očuvanja kvalitete prirode i okoliša.

U tablici u nastavku je dan popis provedenih i održanih izobrazno-informativnih aktivnosti te akcija s ciljem edukacije stanovništva o sprječavanju nastanka otpada.

Tablica 20: Provedene aktivnosti na području VPŽ u razdoblju od 2022. – 2025.

R.br.	Naziv aktivnosti	JLS	Kratki opis načina provedbe aktivnosti	Period trajanja aktivnosti	Vrste otpada sakupljene tijekom aktivnosti	Količine otpada sakupljene tijekom aktivnosti	Ovlaštenik kojem je otpad predan na daljnju obradu
1.	Informativni letak	Općina Suhopolje	Kako pravilno odvajati otpad u spremnike i sami rad reciklažnog dvorišta i čemu ono služi	2023	n/p	n/p	n/p
2.	Provedba 2. informativno-izobrazne radionice	Općina Čađavica	Poticanje mjera odvojenog sakupljanja odvojenog otpada	2023	n/p	n/p	n/p
3.	Provedba informativno-izobraznih aktivnosti	Općina Čađavica	Poticanje mjera odvojenog sakupljanja odvojenog otpada	2023./2024.	n/p	n/p	n/p
4.	"Zelena čistka"	Grad Virovitica	<i>"Zelena čistka" je ekološka akcija provedena od strane Grada Virovitice. Osim djelatnika državnih i gradskih tvrtki, akciji su se mogli pridružiti i ostali građani svih dobnih skupina. Čistkom su se očistile tri lokacije na području Grada Virovitice te se prikupljeni otpad odvezao na gradsko odlagalište. Ovom akcijom željelo se građane, uputiti da otpad ne bacaju u prirodu već da ga adekvatno zbrinu odvozom na odlagalište otpada ili u reciklažno dvorište.</i>	2023., 2022. i 2021. godine, jedan dan tijekom godine povodom dana planeta Zemlje	<i>Građevni otpad Miješani komunalni otpad Glomazni otpad</i>	n/p	n/p
5.	<i>Letak o sprječavanju nastanka divljih</i>	Grad Virovitica	<i>Letak ima za temu divlja odlagališta, štetnost odlaganja otpada na površinama izvan službenih odlagališta i općenito potrebu</i>	23.02.2022. do 01.05.2022.	n/p	n/p	n/p

	odlagališta i važnosti očuvanja okoliša		zaštite okoliša i zajedničku brigu o istom sve u konačnom cilju utjecati na svijest građana o štetnosti odlaganja otpada izvan odlagališta.				
6.	ZELENI KUTAK - ŠARENO PLATNO - ZA EKO VIROVITICU	Grad Virovitica	Svrha projekta je provesti aktivnosti koje će doprinijeti podizanju svijesti građana o važnosti sprječavanja nastanka otpada, ponovne uporabe proizvoda, odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i recikliranja na način da će se u osnovnim i srednjim školama organizirati likovni javni natječaj kako bi se mlade generacije potaknulo na promišljanja o važnosti gospodarenja otpadom. Informiranje šire javnosti o navedenom natječaju odvijat će se putem medija odnosno radio-emisije, članaka u novinama i društvenih mreža pri čemu će se istaknuti i niz tema iz područja kružnog gospodarenja otpadom. Cilj projekta je kreativnim aktivnostima potaknuti mlade generacije, ali i građane putem izobrazno-informativnih aktivnosti o važnosti adekvatnog gospodarenja otpadom kako bi se smanjile količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagalištima te povećala stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i recikliranja. Aktivnosti koje će se odvijati u sklopu projekta primarno su usmjerene na osnovne i srednje škole, točnije planira se organiziranje likovnog nagradnog natječaja na temu kružnog gospodarenja otpadom, a navedeno će se promovirati kroz različite medije (radio, novine, Internet).	2023. godina	n/p	n/p	n/p
7.	GRAD VIROVITICA, Program edukacije javnosti o važnosti pravilnog	Grad Virovitica	Grad Virovitica je u svrhu ponavljanja gradiva o razvrstavanju otpada a nakon podjele žutih, smeđih i plavih kanti dao izraditi magnet za frižider s popisom što od otpada ide u koju	13.03 – 30.04.2023. godina	n/p	n/p	n/p

	zbrinjavanja otpada		<i>kantu. Magneti će biti podijeljeni u svim osnovnim školama i vrtićima na području Grada Virovitice. Također, održana su i predavanja o načinu zbrinjavanja i odvozu otpada od strane ugovorene komunalne tvrtke, u srednjim školama gdje su također podijeljeni magneti. Ostatak magneta do iskorištenja zaliha dijelit će se građanima prilikom plaćanja računa za odvoz otpada u Gradskoj blagajni tijekom mjeseca travnja a o čemu su isti i obavješteni.</i>				
8.	Edukativna slikovnica i bojanka za djecu	Područje Općine Voćin	Obrađuje se tema ekologije i zaštite okoliša te gospodarenje otpadom	2023.	n/p	n/p	n/p
9.	Edukativna radionica za djecu - o gospodarenju otpadom i ekologiji	Područje Općine Voćin	Na radionici se obrađuje tema ekologije i zaštite okoliša te gospodarenje otpadom	2023.	n/p	n/p	n/p
10.	Javna tribina održana 27.11.2023	Područje Općine Voćin	Javna edukacijska tribina na temu održivog gospodarenja otpadom	2023.	n/p	n/p	n/p
11.	„Dud lista gdje je rijeka čista“	Općina Voćin	Sudionici su se okupili ispred škole, rasporedili po lokacijama i uklonili otpad iz korita i obala rijeke Voćinke i njezinih pritoka.	2022. 2023.	Plastika, Metal, Staklo, Glomazni otpad, Komunalni otpad	30 vreća	EKO-FLOR PLUS d.o.o
12.	Održivo gospodarenje otpadom	Općina Sopje	Održivo gospodarenje otpadom – tribina o gospodarenju otpadom, od zakonodavnog okvira, obvezama JLS, građevinama za gospodarenje otpadom te načinima gospodarenja otpadom s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, o odvojenom	28.03.2023.	n/p	n/p	n/p

			prikupljanju otpada, kompostiranju i ponovnoj uporabi predmeta.				
13.	Očuvajmo okoliš- Nova Bukovica 2022!	Općina Nova Bukovica	Zamjena 10 plastičnih vrećica za 1 platnenu. Podjela obrazovno informativnih letaka	2022.	Plastika	500 plastičnih vrećica	Eko udruga Jelenja vode
14.	Očuvajmo okoliš- Nova Bukovica 2023!	Općina Nova Bukovica	Zamjena 10 plastičnih vrećica za 1 platnenu i staklene boce. Podjela obrazovno informativnih letaka	2023.	Plastika	zamjenjeno 50 staklenih boca za piće i 30 platnenih vrećica za preko 1000 plastičnih vrećica i 10 kg jednokratne plastike	Eko udruga Jelenja vode
15.	Za dječji osmijeh – Nova Bukovica	Općina Nova Bukovica	putem kreativno-poučnih radionica djeca su mogla naučiti kako koristiti stari materijal u svrhu izrađivanja novih igračaka i drugih stvari. Ujedno je održana i likovna radionica, pub kviz za starije, te dječje igre	2023.	n/p	n/p	Eko udruga Jelenja vode
16.	Ponovna uporaba i kreativno recikliranje otpada	Općina Čačinci	tematska edukativna radionica koja je uključila Udrugu umirovljenika, o ponovnoj uporabi i kreativnom recikliranju otpada, koji su povodom Dana Sv. Nikole izrađivali čizmice od PET ambalaže za djecu vrtićkog uzrasta	n/p	n/p	n/p	n/p
17.	Edukacija - Odvajanje otpada uz pomoć mobilnog reciklažnog dвориšta	Općina Čačinci	2 predavanja, a uključivala su predavanje i prezentaciju o odvajanju otpada uz pomoć mobilnog reciklažnog dvorišta za školsku djecu i odrasle	n/p	n/p	n/p	n/p

18.	Distribucija informativnih letaka kućanstvima na području Općine Čačinci	Općina Čačinci	Distribucija dvije vrste informativnih letaka o važnosti odvajanja otpada kućanstvima na području općine Čačinci (1500 komada)	n/p	n/p	n/p	n/p
19.	Distribucija informativnih letaka na području općine Čačinci, objava na stranicama www.cacinci.hr		U suradnji s komunalnim poduzećem Papuk d.o.o. Orahovica izvršena je podjela letaka o razdvajanju otpada sukladno podijeljenim žutim i plavim vrećama, a iste su upute objavljene i na mrežnim stranicama Općine Čačinci	n/p	n/p	n/p	n/p
20.	Informativno-edukativna radionica o razvrstavanju otpada		3 predavanja za učenike osnovne škole A. G. Matoša za učenike 2., 3. i 4. razreda kojim im je uz korištenje didaktičkih alata primjerenih uzrastu pojašnjena razlika između smeća i otpada, a uz vrste otpada, pojašnjeno im je i koja posuda služi za odlaganje koje vrste otpada.	n/p	n/p	n/p	n/p
21.	Distribucija informativnih o razdvajanju papira i plastike		Putem komunalnog poduzeća Papuk d.o.o. Orahovica, izvršena je podjela letaka o razdvajanju otpada sukladno podijeljenim žutim i plavim spremnicima. Podijeljeno je 2 vrste letaka, prilagođeni dječjoj dobi i letci za odrasle.	n/p	n/p	n/p	n/p
22.	Odgovorno postupanje s otpadom	Općina Mikleuš	Edukacija mještana na temu odvajanja otpada	2021.	n/p	n/p	n/p
23.	Obveze u gospodarenju otpadom	Općina Mikleuš	Edukacija usmjerena na kvalitetnije gospodarenje komunalnim otpadom, u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite okoliša	2022.	n/p	n/p	n/p

24.	Edukativna radionica za djecu predškolskog uzrasta usmjerena na značaj razvrstavanja otpada	Općina Mikleuš	Obilježavanje Dana planeta Zemlje uz edukaciju usmjerenu na značaj razvrstavanja otpada	2022.	n/p	n/p	n/p
25.	Edukacijska tribina o održivom gospodarenju otpadom	Općina Mikleuš	Edukacijska tribina o održivom gospodarenju otpadom, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, odvojeno prikupljanje otpada te kompostiranje i ponovna uporaba predmeta.	2023	n/p	n/p	n/p
26.	"Zelena čistka" – jedan dan za čisti okoliš'	Područje općine Pitomača	Usmjerena na čišćenje lokacija uz općinske nerazvrstane ceste i kanalsku mrežu	2021.	Odvojeno prikupljeni komunalni otpad – plastika, papir, limenka, staklo	n/p	Komunalno Pitomača d.o.o..
27.	"Zelena čistka" – jedan dan za čisti okoliš'	Područje općine Pitomača	Usmjerena na čišćenje lokacija uz općinske nerazvrstane ceste i kanalsku mrežu	2022.	Odvojeno prikupljeni komunalni otpad – plastika, papir, limenka, staklo	n/p	Komunalno Pitomača d.o.o..
28.	"Zelena čistka" – jedan dan za čisti okoliš'	Područje općine Pitomača	Usmjerena na čišćenje lokacija uz općinske nerazvrstane ceste i kanalsku mrežu	2023.	Odvojeno prikupljeni komunalni otpad – plastika, papir, limenka, staklo	n/p	Komunalno Pitomača d.o.o..

29.	"Zelena čistka"	Grad Slatina	Grad Slatina (javni radovi) i Slatina kom d.o.o. sanirali odbačeni otpad na nekoliko lokacija (prigradsko naselje Kozice i N.Š. Zrinskog Slatina)	2021.	Glomazni građevinski otpad, plastika, komunalni otpad	27 m3	Slatina kom d.o.o.
30.	"Zelena čistka"	Grad Slatina	Grad Slatina (javni radovi) i Slatina kom d.o.o. sanirali odbačeni otpad na nekoliko lokacija (prigradsko naselje Kozice)	2022.	Glomazni građevinski otpad, plastika, sanitarije, komunalni otpad	> 2 t	Slatina kom d.o.o.
31.	"Zelena čistka"	Grad Slatina	Grad Slatina (javni radovi) i Slatina kom d.o.o. sanirali odbačeni otpad na nekoliko lokacija (prigradsko naselje Sladojevaca, Potočani i Vidikovac Slatina)	Rujan 2023.	Glomazni građevinski otpad, plastika, komunalni otpad	> 1,5 t	Slatina kom d.o.o.
32.	Izobrazno-informativne aktivnosti	Grad Slatina	Radio emisije o načinu odvojenog prikupljanja otpada (5 emisija), Izrada i emitiranje reklamnih spotova o odvajanju otpada (10 spotova), Izrada i objava novinskih članaka o odvojenom prikupljanju otpada (2 članka), Nabava, edukacija i podjela posuda za odvajanje otpada u školama i vrićima	2022.	n/p	n/p	n/p
33.	Izobrazno-informativne aktivnosti	Grad Slatina	Provedba objavljivanja važnih obavijesti o pravilnom odvajanju otpada na web i Facebook stranicama Radio Slatine, Grada Slatine i tvrtke Slatina kom d.o.o., te publikacije GRASa Informator. Podjela informativnih letaka i brošura.	2022	n/p	n/p	n/p

			Provedba edukativno-informativnih tribina.				
34.	Akcija čišćenja okoliša na području Manastira sv. Nikole	JLS Grad Orahovica	Akcija građana u suradnji Grada Orahovice, JU Park prirode PAPUK i SS „Stjepan Ivšić“	21.3.2024.	Odvojeno prikupljeni miješani komunalni otpad	4 m ³	Papuk d.o.o.
35.	Edukacija građana o održivom gospodarenju otpadom	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Objava u lokalnim novinama „Orahovački glasnik“ br. 14, MJ 12/2024; objava: Portal sprečavanja nastanka otpada	2024	n/p	n/p	n/p
36.	Javna tribina: OTPAD RAZDVOJI	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Održano na glavnom gradskom trgu u Orahovici, 12/2024, objava Portal sprečavanja nastanka otpada	2024.	n/p	n/p	n/p
37.	Edukacija putem letka o načinu razvrstavanja otpada	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Letke građanima/pravnim osobama podijelio Papuk d.o.o. uz račune za odvoz otpada	2024.	n/p	n/p	n/p
38.	Javna tribina: PAPIR I PLASTIKA	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Održano na glavnom gradskom trgu u Orahovici, 12/2023, objava Portal sprečavanja nastanka otpada	2023.	n/p	n/p	n/p
39.	Informiranje građanstva o odvojenom prikupljanju papira i plastike	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Objava u lokalnim novinama „Orahovački glasnik“ br. 10, MJ 12/2023; objava: Portal sprečavanja nastanka otpada	2023.	n/p	n/p	n/p
40.	Javna tribina: KOMPOSTIRANJE	Područje JLS GRAD ORAHOVICA	Održano na glavnom gradskom trgu u Orahovici, 12/2022, objava Portal sprečavanja nastanka otpada	2022.	n/p	n/p	n/p

41.	Informiranje građanstva o kompostiranju	Područje JLS GRAD ORAOVICA	Objava u lokalnim novinama „Orahovački glasnik“ br. 6, MJ 12/2022; objava: Portal sprečavanja nastanka otpada	2022.	n/p	n/p	n/p
42.	Javna tribina: ZBRINJAVANJE PLASTIKE	Područje JLS GRAD ORAOVICA	Održano na glavnom gradskom trgu u Orahovici, 12/2021, objava Portal sprečavanja nastanka otpada	2021.	n/p	n/p	n/p
43.	Edukacija građana putem letka o odvajanju plastike i kompostiranju	Područje JLS GRAD ORAOVICA	Letke građanima/pravnim osobama podijelio Papuk d.o.o. uz račune za odvoz otpada	2021.	n/p	n/p	n/p
44.	Dijeljenje letaka za odvojeno prikupljanje otpada	Područje Općine Zdenc	Usmjereno na ispravno sortiranje otpada (staklo, plastika, papir i komunalni otpad)	2021., 2022. i 2023. godina	Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada – edukativnog karaktera	n/p	PAPUK d.o.o. Orahovica

8 OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM

Na području VPŽ kontinuirano se ulaže u sustav gospodarenja svih kategorija otpada, a u odnosu na proteklo razdoblje u kojem je na snazi bio PGO RH za razdoblje 2017.-2022. godine, postignuti su značajni pomaci u razvoju sustava gospodarenja otpadom.

Zahvaljujući pojačanim mjerama odvojenog sakupljanja i oporabe, ulaganjima u izgradnju nove infrastrukture i nabavku potrebne opreme, aktivnostima podizanja svijesti i edukacije korisnika, ostvaren je značajan napredak u gospodarenju komunalnim otpadom u odnosu na prethodne godine.

Za RCGO Šagulje, u koji će sve JLS s područja Županije nakon njegove izgradnje dovoziti svoj preostali miješani komunalni otpad, u pripremi je dokumentacija za prijavu za EU sufinanciranje. Za pretovarnu stanicu u Virovitici koja je integralni dio RCGO-a, u planu je priprema projektne dokumentacije.

Na području VPŽ izgrađeno je šest reciklažnih dvorišta, nekoliko njih je planirano, a neka su u završnom postupku prije početka gradnje. Kapacitet bioplinskih postrojenja i kompostana za biološku obradu otpada na području Županije je dovoljan, no planirani su troškovi nadogradnje postojećih bioplinskih postrojenja.

Odvojeno prikupljanje biootpada iz kućanstava provodi se u Gradu Virovitici, a planira se uvođenje odvojenog prikupljanja biootpada na području svih JLS u Županiji.

Do trenutka izrade ovog Plana, komposter za kućno kompostiranje podijeljeni su u gradovima Virovitica, Orahovica, i Slatina, a u narednom razdoblju planirana je podjela istih i u ostalim gradovima i općinama.

Za Reciklažni centar sa sortirnicom u Gradu Virovitica izrađeno je Idejno rješenje i ishoda Lokacijska dozvola, dok je u Gradu Orahovica planirana izgradnja sortirnice. Nakon izgradnje i puštanja u funkciju sortirnica, povećat će se udio korisnih frakcija iz otpada spremnih za daljnju materijalnu oporabu, čime će VPŽ uvelike pridonijeti postizanju nacionalnih ciljeva u gospodarenju otpadom.

Građevinski otpad zbrinjava se na dvije lokacije na području VPŽ.

Tri odlagališta neopasnog otpada na području Županije na koja se još uvijek odlaže otpad u postupku su sanacije, a u sklopu njih u funkciji su i reciklažna dvorišta. Obzirom da zatvaranje samih odlagališta ovisi o otvaranju RCGO-a Šagulje potrebno je redovito pratiti preostale kapacitete na odlagalištima, te iste po potrebi proširivati ili zatvarati sukladno propisanoj dinamici zatvaranja odlagališta.

Kontinuiranim provođenjem izobrazno-informativnih aktivnosti, intenzivirano je sprječavanje nastanka otpada.

U narednom razdoblju potrebno je pojačati mjere odvojenog sakupljanja i oporabe otpada, ulagati u izgradnju nove infrastrukture i nabavku potrebne opreme, aktivnostima edukacije podizati svijest stanovništva o važnosti pravilnog gospodarenja otpadom, korisnike poticati u pripremi, provedbi i razvoju programa i projekata, čime će biti omogućen značajan napredak u gospodarenju komunalnim (i posebnim kategorijama) otpadom.

Bitno je istaknuti da je u ukupno nastalim količinama komunalnog otpada sve manje zabilježenog MKO, no potrebno je njegovo još veće smanjenje kako bi se smanjilo opterećenje na odlagališta.

Prosječan udio odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u 2023. godini za područje cijele VPŽ iznosi 30,57 %, pri čemu najvišu stopu odvojeno prikupljenog otpada ima Grad Virovitica (47,54 %).

Unatoč svemu navedenom, analiza stanja gospodarenja otpadom na području VPŽ (Poglavlje 4) pokazala je da postojeći sustav gospodarenja otpadom ne zadovoljava u potpunosti. Potrebno je daljnje intenziviranje aktivnosti poboljšanja sustava gospodarenja otpadom i bolja koordinacija istih. Posebice se ističe potreba za mjerama i aktivnostima u sprječavanju nastanka otpada, gradnji i razvoju pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta, sortirnica i postrojenja za materijalnu oporabu. Isto tako, potrebno je povećati udio odvojeno prikupljenih korisnih frakcija u nastalom otpadu, kako bi što manje količine nastalog otpada završile na odlagalištu otpada.

Potrebno je nastaviti s izobrazno-informativnim aktivnostima stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja biootpada te uvesti odvojeno prikupljanje biootpada u JLS u kojima isto još nije dostupno.

U novom programskom razdoblju potrebno je organizirati sustavno gospodarenje opasnim otpadom u cjelini, a poseban naglasak potrebno je dati razvoju infrastrukture za obradu i zbrinjavanje, čime bi se značajno smanjili troškovi svih JLS na čijem području takav otpad nastaje. U narednom razdoblju potrebno je značajno unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

8.1 Ostvarivanje ciljeva

Ciljevi u gospodarenju otpadom određeni su Zakonom o gospodarenju otpadom i provedbenim propisima, preneseni su iz propisa EU i implementirani u PGO RH. S obzirom da je Plan gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravske županije za razdoblje do 2029. godine usklađen s planom višeg reda (PGO RH), isti su implementirani i u ovaj Plan gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravske županije.

Status realizacije propisanih EU ciljeva na nacionalnoj razini i doprinos VPŽ ostvarenju ciljeva za one ciljeve/komponente otpada gdje je izračun doprinosa bio moguć prikazani su u Tablici 21.

Tablica 21: Status ostvarenja ciljeva gospodarenja otpadom iz ZGO-a

Vrsta otpada	Cilj	Godina	Status ostvarenja cilja RH	Doprinos VPŽ ostvarenju cilja RH	Pokazatelj
Komunalni otpad	Najmanje 50 % ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva, uključujući barem papir, metal, plastiku i staklo, mora se oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu.	2021.	31 %	28 % u 2021. godini. 38 % u 2022. godini 39 % u 2023. godini	Kontinuirano povećanje stope oporabe ukazuje na dobar put sustava gospodarenja komunalnim otpadom VPŽ.
	Smanjiti odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima na 35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog 1997. godine (264.661 t).	2021.	594.107 t (79 % količine iz 1997.)	8.564 t (1,4 % od odložene količine na razini RH)	
Građevni otpad	Najmanje 70 % mase neopasnog građevnog otpada, osim materijala iz prirode određenog ključnim brojem otpada 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, mora se oporabiti recikliranjem, pripremom za ponovnu uporabu i drugim postupcima materijalne oporabe, uključujući postupak nasipavanja, kod kojih se otpad koristi kao zamjena za druge materijale.	2020.	60%	U 2020. godini stopa oporabe 35,31 %, u 2021. stopa oporabe 42,91%	Kontinuirano povećanje stope recikliranja i pripreme za ponovnu uporabu ukazuje na dobar put sustava gospodarenja građevnim otpadom VPŽ.

Vrsta otpada	Cilj	Godina	Status ostvarenja cilja RH	Doprinos VPŽ ostvarenju cilja RH	Pokazatelj
Otpadna ambalaža	Odvojeno sakupiti i oporabiti, materijalno ili energetski, najmanje 60% ukupne mase otpadne ambalaže proizvedene na području Republike Hrvatske.	2021.	51%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Reciklirati najmanje 55% i do najviše 80% ukupne mase otpadne ambalaže namijenjene materijalnoj uporabi.	2021.	51%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Minimalni godišnji ciljevi recikliranja materijala sadržanih u ambalažnom otpadu:				
	(i) 60% mase za staklo	2021.	55%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	(ii) 60% mase za papir i karton.	2021.	74%		
	(iii) 50% mase za metale.	2021.	25%		
	(iv) 22,5% mase za plastiku, računajući isključivo materijal koji je recikliran natrag u plastiku.	2021.	34%		
	(v) 15% mase za drvo.	2021.	16%		
Otpadna vozila	Ponovna uporaba i uporaba godišnje najmanje 95% prosječne mase vozila.	2021.	97,28%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	

Vrsta otpada	Cilj	Godina	Status ostvarenja cilja RH	Doprinos VPŽ ostvarenju cilja RH	Pokazatelj
	Ponovna uporaba i recikliranje godišnje najmanje 85% prosječne mase vozila.	2021.	97,97%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
Otpadne baterije i akumulatori	Godišnja stopa odvojenog sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora mora biti najmanje 45% od prosječne godišnje količine stavljene na tržište u protekle tri godine.	2021.	74%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Procesi recikliranja moraju postići sljedeće minimalne učinkovitosti recikliranja:				
	(a) recikliranje 65% prosječne mase olovno-kiselih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja olova u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova.	2021.	83%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	b) recikliranje 75% prosječne mase nikal-kadmijevskih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja kadmija u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova.	2021.	79%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	(c) recikliranje 50% prosječne mase ostalih otpadnih baterija i akumulatora.	2021.	86%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ	

Vrsta otpada	Cilj	Godina	Status ostvarenja cilja RH	Doprinos VPŽ ostvarenju cilja RH	Pokazatelj
				ostvarenju ovog cilja	
Otpadna električna i elektronička oprema	Godišnja stopa odvojenog sakupljanja otpadne električne i elektroničke opreme mora biti najmanje 65% prosječne mase električne i elektroničke opreme stavljene na tržište u tri prethodne godine ili 85% EE otpada proizvedenog na teritoriju Republike Hrvatske.	2021.	56% ⁵	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Za opremu za izmjenu topline: - 85% uporaba - 80% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje sakupljene mase.	2021.	97% 95%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Za zaslone, monitore i oprema koja sadrži zaslone površine veće od 100 cm ² : - 80% uporaba - 70% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje sakupljene mase.	2021.	89% 89%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Za žarulje: - 80% sakupljene mase reciklirati.	2021.	89%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ	

⁵ Kod izračuna ostvarenja cilja odabrana je prva metodologija prema kojoj se u obzir uzima masa električne i elektroničke opreme stavljene na tržište u tri prethodne godine.

Vrsta otpada	Cilj	Godina	Status ostvarenja cilja RH	Doprinos VPŽ ostvarenju cilja RH	Pokazatelj
				ostvarenju ovog cilja	
	Za veliku opremu čija vanjska dimenzija je veća od 50 cm: - 85% uporaba - 80% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje sakupljene mase.	2021.	95% 94%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Za malu opremu čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm: - 75% povrat - 55% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje sakupljene mase.	2021.	88% 88%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	
	Za malu opremu informatičke tehnike i opreme za telekomunikacije čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm: - 75% povrat - 55% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje sakupljene mase.	2021.	88% 88%	Prema dostupnim podacima nije moguće izračunati doprinos VPŽ ostvarenju ovog cilja	

S obzirom da se obveze iz EU direktiva ne odnose direktno na jedinice područne (regionalne) samouprave već na RH, propisani ciljevi nisu direktno primjenjivi na VPŽ. No ipak, kontinuiranim poboljšanjem i radom na kružnom sustavu gospodarenja otpadom u kojem se u prvom redu nastoji spriječiti nastanak otpada (prema redu prvenstva gospodarenja otpadom) Virovitičko-podravska županija, zajedno sa svim JLS sa svog područja pomaže u ostvarenju ciljeva postavljenih na nacionalnoj razini. (Tablica 21)

9 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Mjere iz PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine koje su implementirane u Plan gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije za razdoblje do 2029. godine koncipirane su tako da osiguraju jačanje kružnog gospodarstva i smanjuju nastajanje otpada primjenom načela održivog razvoja. Kroz EU Akcijski plan za kružno gospodarstvo – Za čišću i konkurentniju Europu (COM/2020) određena skupina mjera i aktivnosti usmjerena je na proizvode koji su prepoznati kao ključni u nastojanju da se uklone prepreke širenju tržišta za održive/kružne proizvode, a to su: ambalaža, baterije i vozila, elektronički uređaji, plastika, građevinski proizvodi, hrana, i tekstilni proizvodi.

Da bi se povećala ponovna uporaba otpada, smanjila količina ukupnog komunalnog i biorazgradivog otpada odloženog na odlagališta te ostvarili ciljevi iz Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada, odnosno kako je izmijenjena iz Direktive (EU) 2018/850, važno je provoditi mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada te mjere sprječavanje nastanka posebnih kategorija otpada. Osim što smanjuju nastajanje otpada, takve mjere doprinose unaprjeđenju sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada i dostizanju ciljeva vezanih za odvojeno sakupljanje, ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu, koji su propisani EU direktivama o posebnim kategorijama otpada, ali doprinose i ciljevima vezanim uz ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada iz Direktive 2008/98/EZ o otpadu.

Najučinkovitiji način unaprjeđenja što boljeg iskorištavanja resursa kao i s tim povezano smanjenje utjecaja otpada na okoliš je sprječavanje nastanka otpada. Jedna od glavnih uputa novog Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. godine vezana na sprječavanje nastanka otpada usmjerena je na proizvođače proizvoda, koje je potrebno poticati na razvoj, proizvodnju, marketing i korištenje proizvoda i sastavnih dijelova koji su pogodni za višekratnu uporabu. Takvi proizvodi i sastavni dijelovi trebali bi sadržavati reciklirane materijale, biti tehnički trajni i popravljivi, a kad postanu otpad, da su pogodni za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje. Sve navedeno olakšava ispravnu provedbu reda prvenstva gospodarenja otpadom bez dovođenja u pitanje slobodnog kretanja robe na unutarnjem tržištu.

Specifični ciljevi Plana sprječavanja nastanka otpada (dalje u tekstu: PSNO) za razdoblje 2023. – 2028. godine (koji je sastavni dio PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine) su:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada,
- sprječavanje nastanka biootpada,
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničkog otpada,
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona,
- sprječavanje nastanka plastičnog otpada,
- sprječavanje nastanka građevnog otpada,

- sprječavanje nastanka otpadnog tekstila i obuće, i
- sprječavanje nastanka morskog otpada

Mjere sprječavanja nastanka otpada koje se koriste za dostizanje ciljeva propisanih ZGO, a čiji su nositelji jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave prikazane su u nastavku.

Mjere **1** (3 iz PSNO), **2** (4 iz PSNO), **3** (10 iz PSNO), i **4** (11 iz PSNO) s pripadnim aktivnostima, i planom provedbe navedene u nastavku preuzete su iz PSNO koji je sastavni dio PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine.

Mjera 1: Unaprijeđenje sustava praćenja podataka o biootpadu

Ova mjera propisana je s ciljem da se unaprijedi postojeći sustav mjerenja količina biootpada koje nastaju na nacionalnoj razini te da se uspostavi sustav praćenja količina biootpada čiji nastanak je spriječen primjenom kućnog kompostiranja. Obveza praćenja količina biootpada čiji nastanak je spriječen kućnim kompostiranjem propisana je Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Sustav mjerenja količina biootpada koristit će se za praćenje učinkovitosti provedenih mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka biootpada, a to su izobrazno-informativne aktivnosti, podjela kućnih kompostera i drugo.

Okvirne smjernice za prikupljanje i izračun količina otpada kompostiranog u kućanstvima propisane su provedbenom odlukom 2019/1004/EU prema dvije metodologije. MZOZT će nakon što izradi jedinstvenu nacionalnu metodologiju prema navedenim smjernicama, provesti projekt procjene učinkovitosti mjere sprječavanja nastajanja biootpada putem kućnih kompostera, a sunositelj u provedbi aktivnosti procjene učinkovitosti mjere su JLS.

Mjera 2: Promicanje sustava kućnog kompostiranja

Cilj ove mjere je potaknuti kućanstva da kompostiraju biootpad u vlastitim komposterima, a čime bi posljedično dobili besplatno organsko gnojivo i uštedjeli na kupovini gnojiva za vrt. Prioritet za ovu mjeru su ruralna područja i predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom. Kućnim kompostiranjem smanjuje se okolišni otisak povezan s prijevozom i gospodarenjem otpadom i sprječava odlaganje biootpada na odlagališta te se jača svijest o utjecaju odgovorne potrošnje na nastajanje otpada. Za poticanje lokalne zajednice na kućno kompostiranje, potrebno je organizirati edukativne radionice za jedinice lokalne samouprave i sufinancirati nabavku kućnih kompostera.

Mjera 3: Sprječavanje nastanka otpada od hrane

Za ovu mjeru predviđena je izrada plana sprječavanja nastanka otpada za županije prema smjernicama koje će izraditi Ministarstvo. Nadalje može se:

1. Promovirati kupovina hrane u odgovarajućim količinama,
2. Provoditi kontinuirane informativno-edukativne kampanje na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane.

Mjera 4: Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

Nacionalni zakonodavni okvir je prilagođen za uspostavu centara za ponovnu uporabu i popravak rabljenih proizvoda. Planira se uspostava novih centara i adaptacija postojećih građevina za njihovo korištenje, te promicanje ponovne uporabe i popravaka kroz radionice i promidžbene materijale. Uvođenjem ekonomskog instrumenta koji potiče investicije u razvoj centara za ponovnu uporabu u sklopu reciklažnih dvorišta, unaprjeđuje se sustav za ponovnu uporabu. Također se planira pojačana suradnja s gospodarskim subjektima u lancu proizvodnje i prodaje proizvoda, kako bi se unaprijedili postojeći sustavi proširene odgovornosti proizvođača i ojačala predaja rabljenih proizvoda u postojeće sustave, s ciljem ponovne uporabe, učinkovite uporabe i/ili recikliranja. Ova mjera se direktno veže uz provedbu Mjere 8. iz PGO RH za novo razdoblje.

Mjera 5: Izobrazno-informativne aktivnosti

Kako bi se informiralo građane o važnosti gospodarenja otpadom te ih potaknuli na odgovorno ponašanje prema otpadu, ZGO propisuje određene obveze jedinicama lokalne samouprave. Provedbom navedenih mjera koje proizlaze iz obveze prema ZGO-u, pridonosi se ukupnom očuvanju okoliša te gospodarenju otpadom u skladu s navedenim redom prvenstva (hijerarhijom) gospodarenja otpadom.

Obveze jedinica lokalne samouprave ili Grada Zagreba koje proizlaze iz članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom u vezi s izobrazno-informativnim aktivnostima su:

1. Osiguravanje godišnje provedbe informativnih aktivnosti: Jedinice lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužni su osigurati godišnju provedbu informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom na svom području na odgovarajući način i o svom trošku. To uključuje organiziranje najmanje jedne javne tribine o gospodarenju otpadom te izradu informativnih publikacija o gospodarenju otpadom.
2. Uspostavljanje bitnih informacija na mrežnim stranicama: Jedinice lokalne samouprave ili Grad Zagreb dužni su na svojim mrežnim stranicama uspostaviti bitne informacije o gospodarenju otpadom na svom području te ih ažurno održavati.
3. Dostava godišnjeg izvješća: Izvršno tijelo jedinica lokalne samouprave ili Grada Zagreba dužno je dostaviti Ministarstvu godišnje izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti za prethodnu godinu putem mrežne aplikacije do 31. ožujka tekuće godine.

U svrhu postizanja Cilja br. 1 koji je propisan u ZGO za komunalni otpad kojim se želi povećati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada, njegova uporaba recikliranjem i priprema za ponovnu uporabu, a u istom trenu postizanje sve manjih količina odloženog komunalnog otpada na odlagališta otpada (osim otpada za koji njegovo odlaganje najbolje djeluje na okoliš sukladno redoslijedu gospodarenja otpadom), Mjera 2. Jačanje svijesti, informiranja i edukacije o gospodarenju otpadom i proizvodima predložena u PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine primjenjivat će se i na regionalnoj/lokalnoj razini.

Na području Virovitičko-podravske županije, izobrazno - informativne aktivnosti se kontinuirano provode, a usmjerene su na podizanje svijesti građana o njihovoj ulozi u stvaranju i sprječavanju nastanka otpada te odvajanju otpada na mjestu nastanka. Komunalna društva s područja Županije, osim objavljivanja informacija o odvojenom sakupljanju otpada na internetskim stranicama i održavanjem javnih tribina, korisnicima uz račune dostavljaju informacije i putem letaka i tiskanjem prigodnih brošura, kao i organiziranim radio emisijama povezanim s odvojenim prikupljanjem otpada.

Grad Virovitica izradio je web stranicu (www.volimviroviticu.hr) o održivom gospodarenju otpadom, a trgovačko društvo Flora VTC d.o.o. između ostalih kanala informiranja građana, otvorilo je Facebook profil putem kojeg je građanima omogućena interakcija sa stručnjacima za problematiku zbrinjavanja otpada. Općina Zdenci svojim je građanima u 2022. godini uz dostavljene račune podijelila letke s uputama o načinu prikupljanja i sortiranja otpada, djelatnici koji rade na vozilima za prikupljanje otpada su educirani s obzirom da su spremnici za otpad na području Općine čipirani, a komunalna tvrtka koja obavlja poslove gospodarenja otpadom na području Općine organizirala je radio emisiju putem Radija Orahovica s temom odvojenog prikupljanja otpada.

Kao mjera za ostvarivanje cilja 13. (Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom) novog PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine na području Virovitičko-podravske županije, na lokalnoj razini će se kontinuirano provoditi izobrazba djelatnika službi za komunalno redarstvo.

Mjera 6: Poticanje održivog poslovanja javnih tijela i društava u javnom vlasništvu na području VPŽ.

Predlažu se sljedeće mjere koje se mogu provoditi u svim javnim tijelima i društvima u javnom vlasništvu na području VPŽ:

1. uvesti dobrovoljni instrument zelene javne nabave u sva javna tijela i društva,
2. poticati sprječavanje nastanka otpadnih plastičnih vrećica,
3. izbjegavanje kupovanja proizvoda za jednokratnu uporabu (papirnatu čašu, tanjuri, i sl.),
4. smanjiti potrošnju papira, obveza dvostranog ispisa,
5. elektronska komunikacija i/ili oglašavanje,
6. korištenje staklenih čaša, odnosno predmeta za višekratnu uporabu na sastancima i službenim događanjima,
7. nabava bezalkoholnih pića u većim pakiranjima umjesto u staklenoj ili plastičnoj ambalaži manjeg volumena (2,5, 3,3 ili 5 dcl),
8. nabava sredstava za čišćenje u većim pakiranjima i s eko-oznakama i sl.

Mjera 7: Akcije prikupljanja otpada

Kako bi se sanirao broj lokacija onečišćenih otpadom, a u svrhu ostvarenja cilja 11 iz PGO RH, pravna i fizička osoba-obrtnik, u suradnji s osobom koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom ili je upisana u Evidenciju kao sakupljač otpada ili kao oporabitelj bez dozvole ili kao trgovac koji je ovlašten preuzeti otpad u posjed, može

organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja. Prije početka akcije prikupljanja određenog otpada, organizator akcije mora obavijestiti nadležni upravni odjel jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba o održavanju akcije. Nakon provedbe akcije, organizator akcije mora u roku od osam dana dostaviti nadležnom upravnom odjelu jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba izvješće o provedenoj akciji koje sadrži podatke o vremenu trajanja akcije, vrstama i količinama otpada koje su prikupljene te osobama kojima je otpad predan na daljnje gospodarenje. Nadležni upravni odjel jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, a Ministarstvo, na temelju dostavljenih izvješća i stručne analize, izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o provedenim akcijama u RH na svojim mrežnim stranicama.

Na području VPŽ u sklopu obilježavanja Dana planete Zemlja u travnju tekuće godine održava se akcija pod nazivom „Zelena čistka“ koja se tijekom cijele godine održava i na području čitave RH s ciljem očuvanja kvalitete prirode i okoliša.

10 MJERE PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada osigurana je kroz sustav gospodarenja komunalnim otpadom. U svrhu smanjenja količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, proizvođače i posjednike otpada se potiče da odvojeno predaju otpad, čime se direktno doprinosi i smanjenju udjela biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu. Time bi RH ispunila obvezu da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje papira, kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, otpadne električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj, uključivo i otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada čije gospodarenje je uređeno propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada. Navedenim se smanjuju količine otpada koji se zbrinjava na odlagalištima.

Prema ZGO-u, javna usluga je usluga od općeg interesa, a članak 64. propisuje prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada.

Javna usluga uključuje uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge i to sljedećih vrsta otpada:

- miješanog komunalnog otpada,
- biootpada,
- reciklabilnog komunalnog otpada, i
- glomaznog otpada jednom godišnje.

Ujedno, javna usluga uključuje i uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu te uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tom javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava. Područje pružanja javne usluge je područje jedinice lokalne samouprave i područje Grada Zagreba.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlučuje o načinu pružanja javne usluge, koja uključuje kriterije za obračun količine miješanog komunalnog otpada. Navedeni kriteriji uključuju masu miješanog komunalnog otpada koja je predana tijekom obračunskog razdoblja izražena u kilogramima, ili volumen spremnika za miješani komunalni otpad izražen u litrama i broj pražnjenja spremnika tijekom obračunskog razdoblja.

Primjenom sustava upravljanja komunalnim otpadom osigurava se pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada te se ohrabruju proizvođači i posjednici otpada da odvajaju otpad kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada. Cilj je smanjiti udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu, ispuniti obvezu Republike Hrvatske da poveća količine i osigura odvojeno prikupljanje i recikliranje papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj. To uključuje i posebne kategorije otpada za koje postoje propisi o gospodarenju, čime se smanjuje količina otpada koji se zbrinjava na odlagalištima.

Na području Virovitičko-podravske županije, miješani komunalni otpad sakuplja 10 poslovnih subjekata (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**), a sakupljanjem posebnih kategorija otpada na području Županije bavi se šest tvrtki. Pokrivenost kućanstava sakupljanjem otpada u 2023. godini iznosila je 100 %.

Mjere i aktivnosti usmjerene ka ostvarivanju ciljeva 1 – 13, a čiji nositelji i/ili sunositelji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prikazane su u nastavku. Navedenim mjerama želi se postići povećanje odvojeno sakupljenog komunalnog otpada, njegovo recikliranje i priprema za ponovnu uporabu, čime se direktno doprinosi i smanjenju količina komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta otpada s iznimkom onog otpada za koji odlaganje daje najbolji učinak na okoliš sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom.

Mjera 1: Unaprjeđenje sustava za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i infrastrukture (kapaciteta i tehnologije) za recikliranje i druge postupke oporabe komunalnog otpada

U ovu skupinu mjera i aktivnosti ubraja se: nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla, tekstila, biootpada, izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta, izgradnja i opremanje novih i po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za sortiranje iz komunalnog otpada odvojeno prikupljenih frakcija, izgradnja i opremanje novih i/ili povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za recikliranje, uključujući i postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada bilo aerobnim ili anaerobnim postupcima.

Osim navedenog Grad Virovitica planira u ovom planskom periodu pripremiti studijsko tehničku dokumentaciju za pilot projekt energetske oporabe otpada koji nije pogodan za materijalnu oporabu u Gradu Virovitica. Priprema studijsko-tehničke dokumentacije za pilot projekt energetske oporabe otpada u Gradu Virovitici predstavlja značajan korak prema održivom gospodarenju otpadom. Ovaj projekt omogućit će smanjenje količine otpada koji završava na odlagalištima, čime se smanjuju negativni utjecaji na okoliš i produžuje vijek trajanja odlagališta. Istovremeno, energetska oporaba otpada pridonosi kružnom gospodarstvu jer omogućuje iskorištavanje preostale energetske vrijednosti otpada koji nije pogodan za materijalnu oporabu. Studijsko-tehnička dokumentacija za pilot projekt energetske oporabe otpada u Gradu Virovitici pružila bi temelj za provedbu ovog inovativnog rješenja, uključujući najmanje sljedeće:

1. **Analizu količina i sastava otpada** – utvrđivanje koliko otpada nije pogodno za materijalnu uporabu i ima potencijal za energetska iskorištavanje.
2. **Tehnološke opcije** – ocjenu različitih tehnologija energetske uporabe te odabir najprikladnije za lokalne uvjete.
3. **Utjecaj na okoliš** – procjenu mogućih emisija, utjecaja na zrak, vodu i tlo te mjere za njihovo minimiziranje.
4. **Ekonomsku isplativost** – analizu troškova izgradnje i rada postrojenja te potencijalnih prihoda od energije i smanjenja troškova odlaganja.
5. **Model financiranja** – razmatranje mogućnosti sufinanciranja iz EU fondova, nacionalnih potpora ili privatnih investicija.

Mjera 2: Jačanje svijesti, informiranja i edukacije o gospodarenju otpadom i proizvodima

Mjera broj 2 podrazumijeva izradu edukacijsko-informativnih materijala, organizaciju i provedbu informacijsko-obrazovnih aktivnosti i to na nacionalnoj i lokalnoj razini. Predviđeno je održavanje javnih tribina, izrada i distribuiranje publikacija koje su povezane s gospodarenjem otpadom te uspostava i održavanje mrežnih stranica s informacijama o gospodarenju otpadom na razini JLS.

Mjera 3: Analiza učinkovitosti sustava za gospodarenje posebnim kategorijama otpada s prijedlozima za unaprjeđenje

Mjere i aktivnosti usmjerene su na kontinuirano unaprjeđenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Za JP(R)S to podrazumijeva izradu studije procjene količine otpada koji sadrži azbest na nivou županije, uz sudjelovanje i JLS koje se nalaze na području JP(R)S, i izrada analize potrebnog broja, lokacije i kapaciteta ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest.

Mjera 4: Unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadom ambalažom i uspostava sustava za gospodarenje otpadnim plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnim alatima koji sadrže plastiku

Mjeru 4 potrebno je uskladiti s mjerom 1 koja se odnosi na poboljšanje sustava za odvojeno prikupljanje otpada i infrastrukture za recikliranje i druge metode uporabe komunalnog otpada. Ova mjera također uključuje aktivnosti za povećanje kapaciteta i poboljšanje tehnologije postrojenja za sortiranje i recikliranje odvojenih frakcija iz otpada. Nadalje, kada se provodi mjera 2, koja se odnosi na podizanje svijesti, informiranje i edukacije o gospodarenju otpadom, potrebno je uključiti i upravljanje ovim vrstama otpada u tematskom smislu.

Mjera 5: Sanacija odlagališta neopasnog otpada

Aktivnost za ovu mjeru podrazumijeva sanaciju odlagališta neopasnog otpada, a koja se provodi u skladu s revidiranim Planom zatvaranja odlagališta neopasnog otpada kojim su definirana odlagališta otpada koja nastavljaju s radom do popunjena njihova kapaciteta.

Mjera 6: Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš

Na lokacijama onečišćenim otpadom, uključujući i građevnim otpadom, kroz aktivnosti ove mjere provodit će se uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte. Kroz navedene mjere, neke od aktivnosti bit će usmjerene i na sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada u okoliš kroz nabavu i postavljanje opreme na prethodno saniranim lokacijama kao što su različiti natpisi, videonadzor, rampe, i slično.

Mjera 7: Izrada i/ili unaprjeđenje aplikacija koje su dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom

Aktivnosti u sklopu ove mjere usmjerene su na ostvarenje cilja 12 koji se odnosi na unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom, kojima će se osigurati učinkovitije praćenje podataka o otpadu što će u konačnici rezultirati s pouzdanim podacima kojima se pripremaju različita izvješća o gospodarenju otpadom.

Mjera 8: Izobrazba sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom

Provedbom aktivnosti u okviru ove mjere pomaže se u ostvarenju cilja 13 – Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom, a u provedbi ove mjere kao sunositelji sudjeluju i JP(R)S i JLS.

Mjere s pripadnim aktivnostima za unaprjeđenje odvojenog prikupljanja komunalnog otpada prikazane su u Tablici 22. Provedbom mjera koje su navedene i čiji nositelji i/ili sunositelji su JLS s područja Županije doprinose smanjenju količina miješanog komunalnog otpada ali i smanjenju udjela biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu.

Tablica 22: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 1 – nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 1. Unaprjeđenje sustava za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i infrastrukture (kapaciteta i tehnologije) za recikliranje i druge postupke uporabe komunalnog otpada								
1.1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla, tekstila, biootpada	JLS	JP(R)S/MZOZT	JLS/FZOEU/EU/PU**	JLS koje imaju uspostavljeni sustav odvojenog prikupljanja papira, kartona, metala, plastike, stakla, tekstila, biootpada	Broj	Prema potrebi	2028.
1.2.	Izgradnja i opremanje novih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica) i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje	JLS/DRUGO	JP(R)S	JLS/ EU/DRUGO	Izgrađeno ili unaprijeđeno i funkcionalno postrojenje za sortiranje	Kapacitet u t/god	9.996*	2028.

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
	postojećih postrojenja							
1.3.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta i nabava mobilnih reciklažnih dvorišta	JLS	-	JLS/EU	Izgrađena i opremljena reciklažna dvorišta	Broj	Prema potrebama	2028.
1.4.	Izgradnja i opremanje novih postrojenja i/ili povećanja kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje postojećih postrojenja za recikliranje	PU**		PU**/EU	Povećanje udjela recikliranog otpada na nacionalnom nivou	%	Dostizanje nacionalnih ciljeva	2028.
1.5.	Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje	JLS	JP(R)S/MZOZT	JLS/EU/DRUGO	Izgrađena postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	Kapacitet u t/god	Prema eventualnim novo utvrđenim potrebama	2028.

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
	postojećih postrojenja							
1.6	Izgradnja CGO Šagulje	Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, dio Sisačko-moslavačke županije i Virovitičko-podravska županija	MZOZT	JP(R)S/FZOEU/EU	CGO Šagulje	Broj	1	2028.
1.7	Izrada studijsko tehničke dokumentacije za pilot projekt energetske uporabe otpada koji nije pogodan za materijalnu uporabu u Gradu Virovitica	Grad Virovitica	-	JP(R)S/FZOEU/EU	Studija isplativosti izgradnje energane na otpad	Broj	1	2026.
Mjera 2. Jačanje svijesti, informiranja i edukacije o gospodarenju otpadom i proizvodima								
2.1.	Provedba informativnih aktivnosti gospodarenja	JLS	-	JLS	Održane javne tribine	Broj /godina	16	2028.
					Izrađene i distribuirane publikacije o	Broj /godina	16	

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
					gospodarenju otpadom			
	otpadom na razini JLS				Uspostava i održavanje mrežnih stranica s informacijama o gospodarenju otpadom	Broj	16	

*Ukupno potrebni dodatni kapacitet procijenjen u PGO RH (2023.-2028.) za scenarij 1; **PU – privatna ulaganja

Mjere i aktivnosti predviđene za ostvarivanje ciljeva za posebne kategorije otpada (ciljevi 2-9), a čiji nositelji i/ili sunositelji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prikazane su u Tablici 23. Navedenim mjerama želi se unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Tablica 23: Mjere iz Plana za ostvarivanje ciljeva posebnih kategorija otpada, a čiji nositelj i/ili sunositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 3. Analiza učinkovitosti sustava za gospodarenje posebnim kategorijama otpada s prijedlozima za unaprjeđenje								
3.1.	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	FZOEU	MZOZT/JP(R)S/JLS	MZOZT/FZOEU/EU	Izrađena Studija procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	Broj	1	2023.
Mjera 8. Unaprjeđenje sustava za gospodarenje građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest								
8.1.	Nabavka opreme za recikliranje građevnog otpada	PU/JLS		FZOEU/EU	Postrojenje za obradu građevnog otpada	Broj	Prema potrebi	2028

Mjere za ostvarivanje cilja 11 prikazane su u Tablici 24. Provedbom navedenih mjera i pripadnih aktivnosti za cilj 11 osigurava se sanacija odlagališta neopasnog otpada te sanacija lokacija koje su onečišćene zbog nekontroliranog odbacivanja otpada u okoliš.

Tablica 24: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 11 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 5. Sanacija odlagališta neopasnog otpada								
5.1.	Izrada dokumentacije i sanacijski radovi na odlagalištu neopasnog otpada	JLS	-	JLS/FZOEU/EU/N POO	Sanirana odlagališta neopasnog otpada	Broj	3	2028.
Mjera 6. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš								
6.1.	Uklanjanje otpada s lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš i mjere sprječavanja ponovnog odbacivanja te nabava i postavljanje opreme na saniranim lokacijama odbačenog otpada	JLS	-	JLS/FZOEU/EU	Sanirane lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš	Broj	Prema potrebi	Kontinuirano do 2028.

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
6.2.	Nabava tehnološke opreme (nadzorne kamere) radi efikasnijeg sprečavanja ilegalnog odbacivanja otpada	MZOZT	JLS/JP(R)S	MZOZT	Nabavljena tehnološka oprema (nadzorne kamere) radi efikasnijeg sprečavanja ilegalnog odbacivanja otpada	Broj	Prema potrebi utvrđenoj na terenu, najmanje 16.	2028.

Mjere za ostvarivanje cilja 12 prikazane su u Tablici 25. Provedbom navedenih mjera i pripadnih aktivnosti za cilj 12 osigurava se unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom. S navedenim mjerama u Tablici 21 osigurat će se cjelovitiji i pouzdaniji podaci čime se povećava kvaliteta u pripremi izvješća o gospodarenju otpadom koja su potrebna za ispunjenje obveza izvještavanja prema EK, a osigurava se i kvalitetnije dugoročno planiranje sustava za gospodarenje otpadom.

Tablica 25: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 12 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Oznaka aktivnosti iz Plana GO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 7. Izrada i/ili unaprjeđenje aplikacija koje su dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom								
7.1.	Unaprjeđenje aplikacije ELOO za	MZOZT	JLS	MZOZT	Unaprijeđena i funkcionalna aplikacija ELOO s	Broj	1	2024.

Oznaka aktivnosti iz Plana GO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
	evidenciju lokacija odbačenog otpada				mogućnosti korištenja na mobilnim uređajima radi lakše anonimne prijave ilegalnog odbacivanja otpada			

Mjere za ostvarivanje cilja 13 prikazane su u Tablici 26. Provedbom navedenih mjera i pripadnih aktivnosti za cilj 13 osigurava se izobrazba dionika koji su relevantni za područje nadzora gospodarenja otpadom na pojedinom području.

Tablica 26: Mjere iz Plana za ostvarivanje cilja 13 - nositelj provedbe su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Oznaka aktivnosti	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
					Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 8. Izobrazba sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom								
8.1.	Provedba izobrazbe sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	MZOZT	DIRH/JLS/JP(R)S	MZOZT/DIRH	Provedene izobrazbe	Broj/god	1	2023.-2028.

11 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OPASNOG KOMUNALNOG OTPADA, OTPADNOG PAPIRA I KARTONA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE GLOMAZNOG OTPADA

Tablica 27: Popis mjera za odvojeno prikupljanje opasnog komunalnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla i plastike te glomaznog otpada

R. br.	MJERA	OPIS MJERE
1.	Izrada plana sprječavanja nastanka otpada	Mjera obuhvaća izradu planova sprječavanja nastanka otpada za županije u skladu s smjernicama za izradu planova sprječavanja nastanka otpada, a koje će izraditi Ministarstvo. Na ovaj način dodatno će se jačati implementacija zakonodavnog okvira u dijelu primjene reda prvenstva u gospodarenju otpadom. Uvođenje planiranja ili drugih ekonomskih instrumenata kojima se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa.
2.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Nacionalni zakonodavni okvir je prilagođen za uspostavu centara za ponovnu uporabu, što omogućava uspostavu centara za ponovnu uporabu i popravke koji služe za prikupljanje, razvrstavanje i/ili popravak rabljenih proizvoda, te povezivanje s dobrotvornim ustanovama koje bi te proizvode mogle ponovno upotrijebiti. Provedbom ove mjere planira se uspostava novih centara za ponovnu uporabu i popravke, odnosno građevinske zahvate na postojećim građevinama radi prilagodbe njihovoj novoj namjeni te nabavu opreme za centre.
3.	Izobrazno-informativne aktivnosti	Provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti koje proizlaze iz obveze prema ZGO-u, pridonosi se ukupnom očuvanju okoliša te gospodarenju otpadom u skladu s navedenim redom prvenstva (hijerarhijom) gospodarenja otpadom.
4.	Poticanje održivog poslovanja javnih tijela i društava u javnom vlasništvu na području VPŽ.	Ovom mjerom se predlažu konkretne aktivnosti koje se mogu provoditi u svim javnim tijelima i društvima u javnom vlasništvu na području Županije.
5.	Akcije prikupljanja otpada	Kako bi se sanirao broj lokacija onečišćenih otpadom, a u svrhu ostvarenja cilja 11 iz PGO RH, pravna i fizička osoba-obrtnik, u suradnji s osobom koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom ili je upisana u Evidenciju kao sakupljač otpada ili kao oporabitelj bez dozvole ili kao trgovac koji je ovlašten preuzeti otpad u posjed, može organizirati akciju prikupljanja određenog

		otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja
--	--	---

12 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Propisivanjem mjera gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini, Vlada RH i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša osiguravaju gospodarenje otpadom kao i njegovu učinkovitost.

Na državnoj razini, provedbeno tijelo je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, dok su izvršna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba dužna osigurati na svom području uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

Gospodarenje otpadom i građenje građevina za gospodarenje otpadom od interesa su za RH. Raspodjela pojedinih obveza na područnoj (regionalnoj), i lokalnoj razini prikazana je u nastavku.

Područna (regionalna) samouprava – Virovitičko podravska županija

Županijske (regionalne) planove gospodarenja otpadom koji su usklađeni s PGO RH, na prijedlog izvršnog tijela, dužno je donositi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba.

Za prikupljanje i prosljeđivanje podataka o otpadu iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO), vođenje očevidnika sakupljača i oporabitelja, očevidnika nusproizvoda, evidenciju centara ponovne uporabe, evidenciju prijevoznika otpada, posrednika otpadom, trgovaca otpadom i reciklažnih dvorišta zaduženi su nadležni uredi u županijama odnosno Gradu Zagrebu. Isti također izdaju dozvole za gospodarenje otpadom za neopasni otpad za sve postupke uporabe i zbrinjavanja osim R1 i D10 i dozvole za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije.

Lokalna samouprava

Poslove vezane za gospodarenje otpadom u jedinicama lokalne samouprave, općine i gradovi, uključujući Grad Zagreb, obavljaju različita upravna tijela, najčešće nadležni upravni odjeli. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je u djelokrugu svog područja osigurati odvojeno prikupljanje otpada (otpadni papir i karton, staklo, metal, plastika, biootpad, drvo, tekstil, ambalaža, električna i elektronička oprema, glomaznog otpada i dr.) putem reciklažnih dvorišta i spremnika kod korisnika javne usluge te uslugu prijevoza glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Kako bi se osigurala dostupnost usluge odvojenog sakupljanja opasnog komunalnog otpada i drugog komunalnog otpada, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba prema članku 84. ZGO-a dužno je:

1. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima 3.000 stanovnika ili manje, a u kojoj se ne nalazi reciklažno dvorište, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta,

2. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 3.000 stanovnika, osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište te još po jedno reciklažno dvorište na svakih idućih 25.000 stanovnika,
3. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 100.000 stanovnika, osigurati najmanje četiri reciklažna dvorišta te još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika, i
4. na području naselja u kojem se ne nalazi reciklažno dvorište i na području svakog mjesnog odbora Grada Zagreba, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svakih devedeset dana.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave prema članku 178. ZGO-a, dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada koja sadrži:

1. kriterije obračuna količine miješanog komunalnog otpada,
2. standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
3. najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
5. područje pružanja javne usluge,
6. iznos cijene obvezne minimalne javne usluge s obrazloženjem načina na koji je određena,
7. odredbe o načinu podnošenja prigovora i postupanju po prigovoru građana na neugodu uzrokovanu sustavom sakupljanja komunalnog otpada,
8. odredbe o načinu pojedinačnog korištenje javne usluge,
9. odredbe o načinu korištenja zajedničkog spremnika,
10. odredbe o prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za pojedinog korisnika usluge,
11. način određivanja udjela korisnika usluge u slučaju kad su korisnici usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnici i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima,
12. odredbe o ugovornoj kazni, i
13. opće uvjete ugovora s korisnicima.

Komunalni redari jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba nadležni su za nadzor nad primjenom ZGO-a i propisa donesenih na temelju ZGO-a i to u području koje se odnosi na javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje otpada od strane fizičkih osoba te na nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanja ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba.

Trgovačka društva u vlasništvu JP(R)S i/ili JLS

Prema članku 68. ZGO-a, javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada pruža davatelj javne usluge koji je:

1. trgovačko društvo, koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave i u kojem većinski dio udjela čine dionice odnosno udjeli jedne ili nekoliko jedinica lokalne samouprave, temeljem odluke predstavničkog tijela jedinice

- lokalne samouprave o dodjeli obavljanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, ili
2. pravna ili fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Pravo upravljanja centrom za gospodarenje otpadom prema članku 13. ZGO-a imaju trgovačka društva u vlasništvu JP(R)S i/ili JLS odnosno Grada Zagreba.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu

Pravo obavljanja djelatnosti prijevoza otpada, trgovanja otpadom, posredovanja u gospodarenju otpadom, sakupljanje, oporabu, zbrinjavanje otpada, izvoz i uvoz otpada te pružanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada imaju pravne i fizičke osobe (trgovačka društva) koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom.

12.1 Procjena nužnih investicija i drugih financijskih sredstava te njihovi potencijalni izvori

Na razini RH, kroz PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine, temeljem provedenih analiza i projekcija kretanja količina otpada pojedinog sustava gospodarenja otpadom, s obzirom na trenutno stanje postojećeg sustava određeni su za pojedine elemente sustava gospodarenja otpadom potrebni dodatni kapaciteti za područje VPŽ:

- Centar za gospodarenje otpadom,
- sortirnice za odvojeno prikupljene suhe reciklate,
- postrojenja za materijalnu oporabu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostane i bioplinska postrojenja),
- zatvaranje postojećih odlagališta neopasnog otpada na koja se trenutno odlaže komunalni otpad,
- postrojenja za obradu građevnog otpada,
- postrojenja za recikliranje plastike,
- postrojenja za oporabu stakla,
- postrojenja za recikliranje papira i kartona

i to za dva scenarija. Scenarij 1 predviđa ispunjenje ciljeva koji su određeni Direktivom (EU) 2008/98/EZ i 1999/31/EZ, dok Scenarij 2 predviđa odgodu ciljeva za 5 godina koji su određeni navedenim direktivama.

- Centar za gospodarenje otpadom

Virovitičko-podravska županija prema novom PGO RH svoj preostali miješani komunalni otpad će predavati u CGO Šagulje nakon njegove izgradnje. S obzirom na status realizacije CGO Šagulje, u ovom Planu je prikazana očekivana procjena ukupne investicije za uspostavu navedenog Centra definirana kroz PGO RH koja se temelji na trenutnim prosječnim ponuđenim cijenama na provedenim postupcima javne nabave, a koji se baziraju na jediničnoj cijeni po toni obrade otpada na ulazu u Centar.

- Sortirnice za odvojeno prikupljene suhe reciklate

Kroz PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine izrađena je procjena kapitalnih troškova koja je određena prema troškovima sličnih projekata koji su provedeni ili su u provedbi u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (dalje u tekstu: OPKK) 2014.

– 2020. na bazi jediničnog troška izgradnje postrojenja po toni ulaznog kapaciteta godišnje. Za ovu vrstu postrojenja, procijenjeni kapitalni trošak kreće se u rasponu od 398,17 – 530,89 EUR/t/godina s prosječnom vrijednošću od 464,53 EUR/t/godina.

- Postrojenja za materijalnu oporabu odvojeno prikupljenog biootpada

Procjena potrebnih dodatnih kapaciteta postrojenja za oporabu odvojeno prikupljenog biootpada izrađena je u okviru PGO RH za novo vremensko razdoblje (2023.-2028.) kao razlika postojećih kapaciteta u pojedinoj županiji prema dostupnim podacima preuzetim u ROO te potrebnih količina odvojeno prikupljenog otpada za ispunjenje nacionalnih ciljeva. S obzirom da na području VPŽ već postoji dovoljan kapacitet postrojenja za obradu ove vrste otpada (dva bioplinska postrojenja ukupnog kapaciteta 36.500 t/god) koji imaju potencijalnu mogućnost prihvata odvojeno prikupljenog biootpada kao sirovine za proizvodnju bioplina, procijenjeni su samo potrebni troškovi nadogradnje s ciljem ulaganja u dodatno opremanje bioplinskih postrojenja s opremom u iznosu od 464.529,83 EUR (3.500.000 HRK) po postrojenju čime bi se omogućio prihvata i obrada odvojeno prikupljenog biootpada već postojećim bioplinskim postrojenjima na području VPŽ.

- Zatvaranje postojećih odlagališta neopasnog otpada

Preliminarna procjena troškova zatvaranja aktivnih odlagališta neopasnog otpada na području VPŽ prikazana je u Tablici 23, a zasniva se na prijavljenoj površini odlagališta. Najveći dio troškova zatvaranja odlagališta nastaju prilikom prekrivanja odloženog otpada završnim prekrivnim sustavom prilikom čega se ugrađuje i sustav otplinjavanja i prikupljanja i obrade procjednih voda na odlagalištima gdje je isto primjenjivo. Procjena kapitalnih troškova zatvaranja odlagališta neopasnog otpada definirana kroz PGO RH iznosi oko 39,82 EUR/m² a ista je određena kao prosječna cijena izgradnje završnog prekrivnog sustava u proteklom razdoblju na osnovu ponuđenih cijena u provedenim postupcima javne nabave.

- Postrojenja za obradu građevnog otpada

Postojeći kapacitet drobilica i postrojenja za oporabu građevnog otpada u PGO RH određen je prema prijavljenim podacima kapaciteta iz ROO za tvrtke za postupak oporabe R5 (recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala), a dodatno je uvećan za kapacitete drobilica/pogona koji su kroz projekte OPKK 2014. – 2020. u izgradnji/nabavi. Za područje VPŽ, postojeći kapacitet mobilnih drobilica za građevni otpad definiran u PGO RH iznosi 0 t/god. Temeljem postojećih dozvola za gospodarenje otpadom na području VPŽ i uzimajući u obzir procijenjene količine nastalog građevnog otpada u 2020. godini, u okviru PGO RH izrađena je projekcija potrebnih dodatnih kapaciteta postrojenja za obradu građevnog otpada s obzirom da se radi o materijalu koji je osjetljiv na troškove transporta. Na području VPŽ planirana je izgradnja/nabava 2 nova postrojenja sa skladištem i postrojenjem s drobicama i sitima za prosijavanje obrađenog otpada na odgovarajuće frakcije, a to su:

- agregat za beton,
- agregat za nevezane i hidraulički vezane materijale za uporabu u građevinarstvu i cestogradnji,

- nevezane mješavine, i
- ostali materijali potrebni za ukidanje statusa otpada sukladno tehničkoj dokumentaciji.

Procijenjeni troškovi izgradnje 1 postrojenja za skladištenje i obradu građevnog otpada kroz PGO RH su 995.421,06 EUR (7.500.000 HRK), pri čemu se 663.614,04 EUR (5.000.000 HRK) odnosi na nabavu opreme a 331.807,02 EUR (2.500.000 HRK) na infrastrukturno opremanje lokacije za uporabu.

- o Postrojenja za materijalnu uporabu odvojeno prikupljenog i/ili prethodno sortirano otpada

Procjena kapitalnih troškova za ovakvu vrstu postrojenja izrađena je u PGO RH za razdoblje 2023.-2028. godine, a određena je prema sličnim projektima provedenim tijekom zadnjih pet godina na području EU. Kapitalni troškovi procijenjeni su na bazi jediničnog troška izgradnje postrojenja po toni ulaznog kapaciteta godišnje, a isti se kreće u rasponima:

- za plastiku od 1.592,67 – 2.389,01 EUR/t/godina (ovisno o tehnološkom procesu i vrsti plastike) s prosječnom vrijednošću od 1.990,84 EUR/t/godina,
- za staklo od 199,08 – 331,81 EUR/t/godina s prosječnom vrijednošću od 265,45 EUR/t/godina.

Za otpadno staklo, s obzirom da se radi o materijalu koji je osjetljiv na transportne troškove u PGO RH za razdoblje 2023.-2028. određene su jedinične cijene ulaganja u nova postrojenja i potrebni dodatni kapaciteti za područje VPŽ. Iako za materijalnu uporabu stakla već postoje dostatni kapaciteti na razini RH, kroz PGO RH planirani su novi kapaciteti za obradu ove vrste otpada s obzirom da se jedino postrojenje za materijalnu uporabu stakla nalazi na sjeverozapadnom dijelu RH.

12.2 Pregled izvora financiranja

Potrebni dodatni kapacitet kao i procijenjeni troškovi za građevine za gospodarenje otpadom prikazani u Tablici 23 proizlaze iz PGO RH.

Tablica 28: Procjena potrebnih objekata za gospodarenje otpadom i kapaciteti, procjena ulaganja, potencijalni izvori financiranja te predviđeni rok provedbe

Građevine/ objekti	Potrebni dodatni kapacitet (t/god)	Procjena troškova izgradnje/nadog radnje/sanacije (HRK)	Procjena troškova izgradnje/nadog radnje/sanacije (EUR)	Potencijal ni izvori financiran ja	Rok provedbe
CGO Šagulje SCENARIJ 1*	52.485	561.000.000,00	74.457.495,52	JP(R)S/FZ OEU/EU	2028.
CGO Šagulje SCENARIJ 2*	58.733	561.000.000,00	74.457.495,52	JP(R)S/FZ OEU/EU	2028.
Izgradnja nove sortirnice- SCENARIJ 1	9.996	34.986.729	4.643.536,93	JLS/EU/P U*	2028.

Izgradnja nove sortirnice-SCENARIJ 2	9.056	31.697.438	4.206.972,99	JLS/EU/P U	2028.
Kompostana ili bioplinska postrojenja SCENARIJ 1	0	7.500.000*	995.421,06*	JLS/EU/E U/PU	2028.
Kompostana ili bioplinska postrojenja SCENARIJ 2	0	7.500.000*	995.421,06*	JLS/EU/E U/PU	2028.
Zatvaranje aktivnih odlagališta otpada (ukupno 3 odlagališta ukupne površine 85.500 m²)	-	25.650.000,00	3.404.340,04	JLS/FZOE U/EU/NPO O	Kontinuirano do 2028.
Postrojenja za oporabu građevnog otpada (2 postrojenja)	15.376	15.000.000	1.990.842,13	JLS/EU/P U	2028.
Postrojenja za recikliranje plastike SCENARIJ 1	3.115	12.000-18.000 HRK/t/godina	1.592,67-2.389,01 EUR/t/godina	EU/PU	2028.
Postrojenja za recikliranje plastike SCENARIJ 2	2.797	12.000-18.000 HRK/t/godina	1.592,67-2.389,01 EUR/t/godina	EU/PU	2028.
Postrojenja za oporabu stakla SCENARIJ 1	783	1.500-2.500 HRK/t/godina	199,08-331,81 EUR/t/godina	EU/PU	2028.
Postrojenja za oporabu stakla SCENARIJ 2	703	1.500-2.500 HRK/t/godina	199,08-331,81 EUR/t/godina	EU/PU	2028.
Postrojenja za recikliranje papira SCENARIJ 1	4.114	-		EU/PU	2028.

Postrojenja za recikliranje papira SCENARIJ 2	3.694	-		EU/PU	2028.
--	-------	---	--	-------	-------

*Procjena troškova nadogradnje postojećih bioplinskih postrojenja

13 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Projekti važni za provedbu Plana gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravске županije navedeni su u nastavku. Provedbom navedenih projekata, jedinice lokalne samouprave i VPŽ osigurati će razvoj kružnog sustava gospodarenja otpadom na svom području i doprinijet će postizanju nacionalnih ciljeva gospodarenja otpadom postavljenih za RH.

Tablica 29: Popis projekata važnih za provedbu Plana gospodarenja otpadom

BR.	Projekti važni za provedbu plana gospodarenja otpadom VPŽ
1.	Izgradnja i puštanje u rad CGO-a Šagulje
2.	Provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada
3.	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja suhih reciklata
4.	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja biootpada
5.	Provođenje informativno-izobraznih aktivnosti
6.	Sanacija i zatvaranje aktivnih odlagališta neopasnog otpada
7.	Izrada studijsko tehničke dokumentacije za pilot projekt energetske uporabe otpada koji nije pogodan za materijalnu uporabu u Gradu Virovitica

14 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Nositelji provedbe ovoga Plana propisani su ZGO, a navedeni su kako slijedi u nastavku:

- Vlada Republike Hrvatske i ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša -MZOZT osiguravaju gospodarenje otpadom i njegovu učinkovitost na način da propisuju mjere gospodarenja otpadom,
- Provedbeno tijelo mjera gospodarenja otpadom na državnoj razini je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU),
- Izvršna tijela jedinica lokalne samouprave i Virovitičko podravska županija dužni su na svom području, u okviru svoje nadležnosti, osigurati uvjete i provedbu mjera koje su propisane Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- Nositelji i rokovi za provedbu mjera za prikupljanje komunalnog otpada prikazani su u Poglavlju 9 (Mjere prikupljanja komunalnog otpada).

Nositelji i rokovi za provedbu mjera za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanje nastanka otpada i mogućim izvorom financiranja navedeni su u Tablici 24 u nastavku.

- Plan provedbe mjera i aktivnosti donosi se za razdoblje trajanja Plana gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravske županije, odnosno do kraja 2028. godine.
- Mjere s pripadnim aktivnostima u Tablici 24 detaljnije su opisane u Poglavlju 8 (Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada), a usmjerene su na smanjivanje ukupnih količina komunalnog i biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta otpada. Provođenjem mjera propisanih u Tablici 24, Županija zajedno sa svim JLS na svom području doprinosi unaprjeđenju sustava gospodarenja otpadom te pomaže u ostvarivanju ciljeva propisanih ZGO-om za RH.

Tablica 30: Mjere i pripadne aktivnosti za provedbu Programa sprječavanja nastanka otpada za razdoblje do 2028. godine na području VPŽ

Mjera	Oznaka aktivnosti iz PGO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
						Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Specifični cilj: Sprječavanje nastanka biootpada									
Mjera 1: Unaprjeđenje sustava praćenja podataka o biootpadu	A 3.4.	Projekt procjene učinkovitosti mjere sprječavanja nastajanja biootpada putem kućnih kompostera	MZOZT	JLS	MZOZT/FZOEU/EU	Proveden projekt procjene učinkovitosti mjere sprječavanja nastajanja biootpada putem kućnih kompostera	Broj	1	IV. kvartal 2025.
Mjera 2: Promicanje kućnog kompostiranja	A 4.1.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	JLS	FZOEU	JLS/FZOEU/EU	JLS-a koje promoviraju i provode kućno kompostiranje	Broj	16	Kontinuirano do 2028.
	A 4.2.	Izrada edukacijsko informativnih materijala	JLS	FZOEU	JLS/FZOEU/EU	JLS-a koje promoviraju i provode kućno kompostiranje	Broj	16	Kontinuirano do 2028.
	A 4.3.	Organizacija edukacijsko informativnih aktivnosti i događanja	JLS	FZOEU	JLS/FZOEU/EU	JLS-a koje promoviraju i provode kućno kompostiranje	Broj	16	Kontinuirano do 2028.

Mjera	Oznaka aktivnosti iz PGO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
						Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Specifični cilj: Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada, otpadnog papira i kartona, građevnog otpada, otpadnog tekstila i obuće, plastičnog otpada, morskog otpada									
Mjera 3: Izrada plana sprječavanja nastanka otpada	A 10.2.	Izrada plana sprječavanja nastanka otpada	JP(R)S	-	JP(R)S/FZOEU/EU	Izrađen plan sprječavanja nastanka otpada JP(R)S	Broj	1	2025.
Mjera 4: Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	A 11.1.	Uspostava centara za ponovnu uporabu	JLS/CS/PU	MZOZT	JLS/CS/EU/PU	Uspostavljeni i operativni centri ponovne uporabe	Broj	1	Kontinuirano do 2028.
	A 11.2.	Izrada i distribucija promidžbenog materijala i organizacija radionica i drugih informativno-edukativnih aktivnosti o ponovnoj uporabi i popravcima	JLS/CS/PU	MZOZT	JLS/CS/EU/PU	Broj JLS koje provode aktivnosti promicanja ponovne uporabe	Broj	16	Kontinuirano do 2028.
Mjera 5: Izobrazno-	-	Izrada plana i provedba izobrazno-	JLS	-	JLS/FZOEU/EU	Broj provedenih aktivnosti	Broj/godišnje	16	Kontinuirano do 2028.

Mjera	Oznaka aktivnosti iz PGO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
						Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
informativne aktivnosti		informativnih aktivnosti							
Mjera 6: Poticanje održivog poslovanja javnih tijela i društava u javnom vlasništvu na području VPŽ.	-	Uvesti dobrovoljni instrument zelene javne nabave u sva javna tijela i društva Poticati sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica, Izbjegavanje kupovanja proizvoda za jednokratnu uporabu (papirnatih čaše, tanjuri, i sl.) Smanjiti potrošnju papira, obveza dvostranog ispisa Elektronska komunikacija	JP(R)S i JLS	-	JP(R)S	Broj javnih tijela i društava koje provode aktivnosti održivog poslovanja	Broj	Prema planu sprječavanja nastanka otpada	Kontinuirano do 2028.

Mjera	Oznaka aktivnosti iz PGO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
						Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
		i/ili oglašavanje, Korištenja staklenih čša, odnosno predmeta za višekratnu uporabu na sastancima i službenim događanjima, Nabava bezalkoholnih pića u većim pakiranjima umjesto u staklenoj ili plastičnoj ambalaži manjeg volumena (2,5, 3,3 ili 5 dcl), Nabava sredstava za čišćenje u većim pakiranjima i s eko- oznakama i sl.							

Mjera	Oznaka aktivnosti iz PGO RH	Aktivnost	Nositelj	Sunositelj	Mogući izvori financiranja	Pokazatelj ostvarenja			Rok provedbe
						Naziv	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost	
Mjera 7: Akcije prikupljanja otpada	-	Akcija prikupljanja	JLS		JLS/FZOEU	Prikupljen otpad	Broj	Prema potrebi	Kontinuirano do 2028.

15 Prilozi

15.1 Prilog 1: Mjere ublažavanja klimatskih promjena

U nastavku su priložene Mjere ublažavanja klimatskih promjena obrađene u Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Plan gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije za razdoblje od 2024. – 2029., rađena od strane ovlaštenika IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša (Zagreb, svibanj 2025.).

Tablica 31: Mjere sprječavanja utjecaja provedbe PGO VPŽ na sastavnice i čimbenike u okolišu (Izvor: Strateška studija utjecaja PGO VPŽ na okoliš, svibanj 2025.)

Sastavnica/čimbenik u okolišu	Mjera/aktivnost	Mjera zaštite okoliša
Prilagodba na klimatske promjene	M 1 A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5. M 7 A 7.1. (A 1.2., A 1.4.) M 8 A 8.3.	Predviđenu infrastrukturu planirati u skladu sa zabilježenim i predviđenim klimatskim promjenama te primijeniti odgovarajuće mjere prilagodbe kako bi se smanjili najvažniji fizički klimatski rizici.
Bioraznolikost	M 1 A 1.1., A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5., A.1.7.	Planirati aktivnosti izvan rijetkih i/ili ugroženih stanišnih tipova i staništa značajnih za strogo zaštićene divlje svojte.
Bioraznolikost	M 5 A 5.1. M.C. M 6 A 6.1.	Sanacijske radove i akcije prikupljanja otpada provoditi izvan perioda reproduktivne aktivnosti većine strogo zaštićenih divljih vrsta.
Zaštićena područja prirode	M 1 A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5., A.1.7.	Za kategorije posebni rezervat, park šuma, spomenik parkovne arhitekture i spomenik prirode ograničiti provedbu PGO VPŽ na način da se unutar ovih područja ne gradi infrastruktura za recikliranje i druge postupke oporabe komunalnog otpada. Unutar kategorija regionalni park i značajni krajobraz izgradnju infrastrukture za recikliranje i druge postupke oporabe komunalnog otpada provoditi na način da se ne narušavaju prirodne vrijednosti zbog kojih je to područje zaštićeno. Unutar kategorije park prirode aktivnosti izgradnje ograničiti na prostorno planskom dokumentacijom definirane zone korištenja, ali izvan površina ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa ugroženih i rijetkih vrsta.
Šumski ekosustav	M 1 A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5., A 1.7.	Izbjegavati izgradnju novih objekata unutar šumskogospodarskog područja, a posebno planiranje novih objekata na površinama šumskih sastojina visokog uzgojnog oblika i cjelovitim šumskim kompleksima. Za objekte koji su prostornim planom predviđeni u šumskogospodarskom području, utvrđuju se posebni uvjeti građenja prema propisima o šumama.
Divljač i lovstvo	M 1 A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5., A 1.7.	Izgradnju planirati unutar naselja ili industrijskih zona kako ne bi došlo do zauzimanja novih lovnoproduktivnih površina.
Krajobrazne karakteristike	M 1 A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5.	U najvećoj mogućoj mjeri lokacije izgradnje novih postrojenja za sortiranje, reciklažu ili oporabu otpada predvidjeti u područjima koja su od ranije korištena u gospodarske ili infrastrukturne svrhe, a trenutno nemaju jasno definiranu namjenu. U obzir dolaze tzv. <i>brownfield</i> područja poput napuštenih industrijskih područja, eksploatacijskih polja, gospodarskih zona, napuštenih vojnih kompleksa. Sva nova postrojenja planirati izvan područja zaštićenih krajobraza ili vrijednih krajobraza evidentiranih prostorno-planskom dokumentacijom.

Sastavnica/čimbenik u okolišu	Mjera/aktivnost	Mjera zaštite okoliša
	M5 A5.1	Za lokacije sanacije neopasnog otpada i lokacije sanacija opasnog otpada, ukoliko je to moguće, u fazi izrade projektne dokumentacije, i u koordinaciji s lokalnom upravom, predvidjeti novu namjenu području koje je predmet sanacije. Nova namjena može biti sportskog, rekreacijskog karaktera ili kao pošumljeno odnosno zaštitno područje. U sklopu izrade projekata sanacije uključiti i izradu projekata krajobraznog uređenja. Ovaj projekt mora osigurati uklapanje zahvata u okolni krajobraz te uvažiti i podržati novu funkciju saniranog područja, bilo kao sportsko-rekreacijsko, zaštitno ili kao područje neke druge namjene.
Kulturno-povijesna baština	M 1 A1.2. A1.3. A1.4 A1.5	U slučaju da su na ili u neposrednoj blizini lokacije izgradnje novih postrojenja prisutni elementi kulturne baštine, u fazi projektiranja i dobivanja dozvola za ista moraju se ishoditi uvjeti nadležnih Konzervatorskih odjela.

15.2 Prilog 2: Mjere ublažavanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže prilikom provedbe ciljeva PGO VPŽ za razdoblje 2024. – 2029.

U nastavku je priložen isječak iz *Tablice 12.36: Opis i ocjena utjecaja s prijedlogom mjera ublažavanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže prilikom provedbe ciljeva PGO VPŽ za razdoblje 2024. – 2029.*, Strateške studije utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Virovitičko-podravske županije za razdoblje od 2024. – 2029. koji se odnosi na mjere ublažavanja za aktivnosti koje se odnose na sanaciju odlagališta neopasnog otpada i uklanjanja otpada s lokacija onečišćenih otpadom i sprječavanje ponovnog odlaganja za koje je procijenjeno da mogu imati umjeren negativan utjecaj na područja ekološke mreže.

MJERA AKTIVNOST /	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA	MJERA UBLAŽAVANJA	OCJENA UTJECAJA NAKON PRIMJENE MJERE UBLAŽAVANJA
A 1.1. Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla, tekstila, biootpada	Tijekom korištenja vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla, tekstila i biootpada može doći do umjereno negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja predmetnih područja ekološke mreže, prvenstveno uznemiravanjem i stradavanjem ciljnih vrsta. Kako bi se navedeni utjecaji izbjegli definirana je mjera ublažavanja.	-1	Planirati aktivnost A 1.1. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1
A 1.2. Izgradnja i opremanje novih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirница) i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje postojećih postrojenja	Izgradnjom novih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirница) i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje postojećih postrojenja može doći do umjereno negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja predmetnih područja ekološke mreže, prvenstveno gubitkom ciljnih stanišnih tipova te njihovom degradacijom uslijed promjene stanišnih uvjeta (fragmentacija, stvaranje šumskih rubova, promjena vodnog režima i onečišćenje). Na isti način može doći do umjereno negativnog utjecaja na pogodna staništa ciljnih vrsta ekološke mreže. Kako bi se navedeni utjecaji izbjegli definirana je mjera ublažavanja.	-1	Planirati aktivnost A 1.2. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1
A 1.3. Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta i nabava mobilnih reciklažnih dvorišta	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta može imati negativan utjecaj na ciljna staništa kopnenih područja ekološke mreže ukoliko se planira na/ili u blizini istih ili na staništima pogodnim za ciljne vrste.	-1	Planirati aktivnost A 1.3. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1

MJERA AKTIVNOST /	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA	MJERA UBLAŽAVANJA	OCJENA UTJECAJA NAKON PRIMJENE MJERE UBLAŽAVANJA
A 1.4. Izgradnja i opremanje novih postrojenja i/ili povećanja kapaciteta i tehnološko unaprjeđenje postojećih postrojenja za recikliranje	Izgradnjom novih postrojenja i/ili povećanjem kapaciteta postojećih postrojenja za recikliranje ukoliko su planirana unutar ili u neposrednoj blizini područja ekološke mreže može doći do umjereno negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja predmetnih područja ekološke mreže, prvenstveno gubitkom ciljnih stanišnih tipova te njihovom degradacijom uslijed promjene stanišnih uvjeta (fragmentacija, stvaranje šumskih rubova, promjena vodnog režima i onečišćenje). Na isti način može doći do umjereno negativnog utjecaja na pogodna staništa ciljnih vrsta ekološke mreže. Kako bi se navedeni utjecaji izbjegli definirana je mjera ublažavanja.	-1	Planirati aktivnost A 1.4. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1
A 1.5. Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada i/ili povećanje kapaciteta i tehnološko	Izgradnjom novih postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada ukoliko su planirana unutar ili u neposrednoj blizini područja ekološke mreže može doći do umjereno negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja predmetnih područja ekološke mreže, prvenstveno gubitkom ciljnih stanišnih tipova te njihovom degradacijom uslijed promjene stanišnih uvjeta (fragmentacija, stvaranje šumskih rubova, promjena vodnog režima i onečišćenje). Na isti način može doći do umjereno	-1	Planirati aktivnost A 1.5. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1
unaprjeđenje postojećih postrojenja	negativnog utjecaja na pogodna staništa ciljnih vrsta ekološke mreže. Kako bi se navedeni utjecaji izbjegli definirana je mjera ublažavanja.			
A 1.7. Izrada studijsko tehničke dokumentacije za pilot projekt energetske uporabe otpada koji nije pogodan za materijalnu uporabu u Gradu Virovitica	Izgradnjom novih postrojenja za energetske uporabe otpada ukoliko su planirana unutar ili u neposrednoj blizini područja ekološke mreže može doći do umjereno negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja predmetnih područja ekološke mreže, prvenstveno gubitkom ciljnih stanišnih tipova te njihovom degradacijom uslijed promjene stanišnih uvjeta (fragmentacija, stvaranje šumskih rubova, promjena vodnog režima i onečišćenje). Na isti način može doći do umjereno negativnog utjecaja na pogodna staništa ciljnih vrsta ekološke mreže. Kako bi se navedeni utjecaji izbjegli definirana je mjera ublažavanja.	-1	Planirati aktivnost A 1.7. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.	+1

MJERA AKTIVNOST	OPIS UTJECAJA	OCJENA UTJECAJA	MJERA UBLAŽAVANJA	OCJENA UTJECAJA NAKON PRIMJENE MJERE UBLAŽAVANJA
Mjera 5. Sanacija odlagališta neopasnog otpada				
A 5.1. Izrada dokumentacije i sanacijski radovi na odlagalištu neopasnog otpada	Ukoliko su planirani unutar ili u blizini područja ekološke mreže tijekom sanacijskih radova na odlagalištima neopasnog otpada moguć je kratkoročan utjecaj uznemiravanja ciljnih vrsta koji se procjenjuje umjereno negativnim. Kako bi se navedeni utjecaj izbjegao definirana je mjera ublažavanja.	-1	<i>Sanacijske radove na odlagalištima neopasnog otpada vršiti izvan perioda reproduktivne aktivnosti većine strogo zaštićenih divljih vrsta na lokaciji zahvata.</i>	+1
A 6.1. Uklanjanje otpada s lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš i mjere sprječavanja ponovnog odbacivanja te nabava i postavljanje opreme na saniranim lokacijama odbačenog otpada	Provedbom aktivnosti na lokacijama onečišćenim otpadom odbačenim u okoliš postoji mogućnost negativnog utjecaja na ciljne vrste, posebice šišmiša kojima pojedini speleološki objekti unutar područja ekološke mreže predstavljaju skloništa (prvenstveno za porodiljne i zimujuće kolonije) stoga se utjecaj ove aktivnosti ocjenjuje kao umjereno negativan. Kako bi se utjecaj izbjegao definirana je mjera ublažavanja.	-1	<i>Radove uklanjanja na lokacijama onečišćenih otpadom te akcije prikupljanja otpada vršiti izvan perioda reproduktivne aktivnosti većine ciljnih vrsta ekološke mreže (osobito šišmiša na zimovanju u speleološkim objektima). Prije uklanjanja otpada iz i u blizini speleoloških objekata i starih napuštenih zgrada potrebno je kontaktirati nadležnu javnu ustanovu iz sektora zaštite prirode te obaviti pregled objekta od strane stručnjaka osposobljenog za ulazak u objekt i njegov pregled (špilje, tavani) i identifikaciju ciljnih vrsta šišmiša i njihovih kolonija.</i>	+1

Zaključno, mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže navode se u nastavku:

- 1. Radove uklanjanja na lokacijama onečišćenih otpadom te akcije prikupljanja otpada vršiti izvan perioda reproduktivne aktivnosti većine ciljnih vrsta ekološke mreže (osobito šišmiša na zimovanju u speleološkim objektima).*
- 2. Prije uklanjanja otpada iz i u blizini speleoloških objekata i starih napuštenih zgrada potrebno je kontaktirati nadležnu javnu ustanovu iz sektora zaštite prirode te obaviti pregled objekta od strane stručnjaka osposobljenog za ulazak u objekt i njegov pregled (špilje, tavani) i identifikaciju ciljnih vrsta šišmiša i njihovih kolonija.*
- 3. Planirati aktivnosti A 1.1., A 1.2., A 1.3., A 1.4., A 1.5. i A 1.7. izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.*
- 4. Sanacijske radove na odlagalištima neopasnog otpada vršiti izvan perioda reproduktivne aktivnosti većine strogo zaštićenih divljih vrsta na lokaciji zahvata.*

16 POPIS KRATICA

U nastavku se nalazi tablica br. 25 s popisom svih korištenih kratica zajedno s njihovim punim nazivima koji služi za razumijevanje specifičnih termina koji se pojavljuju kroz cijeli Plan.

Tablica 32: Popis kratica korištenih u Planu gospodarenja otpadom na području Virovitičko-podravске županije

CS	Civilni sektor
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
DIRH	Državni inspektorat Republike Hrvatske
EK	Europska komisija
ELOO	Evidencija lokacija odbačenog otpada
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
ISGO	Informacijski sustav gospodarenja otpadom
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinica područne (regionalne) samouprave
KD	Komunalno društvo
MRD	Mobilno reciklažno dvorište
MZOZT	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
NPOO	Nacionalni plan oporavka i otpornosti
OPKK	Operativni program Konkurentnost i kohezija
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PSNO	Plan sprječavanja nastanka otpada
PU	Privatna ulaganja
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
VPŽ	Virovitičko-podravska županija
ZGO	Zakon o gospodarenju otpadom

